

Årsredovisning 2020

LOMMA KOMMUN

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INLEDNING

Kommunstyrelsens ordförande har ordet	4
---------------------------------------	---

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Den kommunala koncernen	5
Händelser av väsentlig betydelse	6
Vart gick skattepengarna?	8
Översikt över verksamhetens utveckling	9
Omvärld, befolkning och arbetsmarknad	10
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	13
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	19
Kommunens samlade verksamhet	26
Väsentliga personalförhållanden	27
Miljöredovisning	32

RÄKENSKAPER

Resultaträkning, Kassaflödesanalys	38
Balansräkning	39
Noter	40
Fastighetsverksamhet, resultat och balansräkning	49
Drift-, investerings- och exploateringsredovisning	50
Revisionsberättelse	57

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

Kommunövergripande verksamhet	60
Individ- och familjeomsorg	63
LSS-verksamhet	66
Hälsa, vård och omsorg	69
Förskoleverksamhet	73
Grundskoleverksamhet	75
Gymnasieskola och vuxenutbildning	78
Kostverksamhet	80
Fritidsverksamhet	82
Kulturverksamhet	84
Teknisk verksamhet – skattefinansierad	87
Teknisk verksamhet – fastighetsverksamhet	90
Teknisk verksamhet – avgiftsfinansierad	92
Miljö- och hälsoskyddsverksamhet	93
Bygglövsverksamhet	95
De kommunala bolagen	97
Ordlista/förkortningar	99

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Det sägs ibland att kommuner inte är förändringsbenägna, innovativa eller för den delen speciellt kostnadseffektiva. Under året som har gått har vi i Lomma kommun sett flera bevis på motsatsen.

Som en reaktion på pandemin har vi möjliggjort för större uteserveringar, omvandlat Kajgatan till gågata under sommaren, samt ökat antalet trygghetsvårdar. Vi har mött upp, lånat ut Ipads och hjälpt seniorer med att lära sig att genomföra digitala samtal för att underlätta för dem att bryta ensamheten. Vi har skapat ett mobilt Covid-19-team, matchat volontärer med behövande och producerat temporär skyddsutrustning när de ordinarie leveranserna blev försenade.

Vi har under perioder gått över till fjärrundervisning i högstadiet och gymnasieelever som har distansundervisning har kunnat hämta lunch vid våra grundskolor. Fritidsgårdarnas verksamhet har bedrivits utomhus. Vi har infört hemleverans av böcker från biblioteken, utomhuskonserter vid äldreboendena och en digital konstrunda. Stora delar av organisationen har ställt om till hemarbete och digitala möten. Många medarbetare har, inte sällan på eget initiativ, ställt om och genomfört förändringar som vi även kan ha nytta av efter pandemin. Överlag har pandemin medfört att vi har blivit mer lösningsfokuserade, digitala och sammanfogade inom och mellan förvaltningarna.

Under året kom vi, efter en innovativ idé från kommunens sida, överens med SLU och Akademiska hus om med-

finansiering av ett tågstopp i Alnarp. När Skånetrafiken ville dra in slingan i Bjärred tänkte vi till och om och lyckades i princip behålla samtliga hållplatser – med stort stöd av medborgarengagemanget. Genom olika digitaliseringsprojekt har vi bland annat lyckats halvera handläggningstiden för bygglov och säkerställt att alla vårdnadshavare betalar rätt barnomsorgsavgift. Inom socialtjänsten har barn och vuxna erbjudits möjlighet till digitala samtal.

Vi har även visat prov på god kostnadskontroll och -effektivitet. En för kommunen stor investering, den nya Pilängsskolan, landar cirka 8 mnkr under budget och de nya erosionskyddena vid dammarna drygt 7 mnkr under budget. Efter några år av dialog med Lunds kommun har de ändrat i sitt ersättningssystem för en gymnasieplats, vilket medför cirka 5 mnkr lägre kostnader årligen för Lomma kommun. Vår största verksamhet, grundskolan, är fortsatt synnerligen kostnadseffektiv sett till meritpoäng per krona.

Som vanligt har vi ordning i kommunens totala ekonomi. Vi har medvetet eftersträvat ett gott överskott. Detta kommer väl till pass inför framtida investeringar, hjälper till att hålla nere låneskulden och gör kommunen mindre sårbara för temporära intäktsbortfall eller oväntade kostnadsökningar.

Med dessa ord vill jag rikta ett stort, och extra speciellt, tack till alla anställda för året som har gått! Utan er hade den politiska viljeinriktningen fallit platt och smittspridningen varit betydligt högre i kommunen.

A handwritten signature in blue ink, which appears to read 'RWglén'.

Robert Wenglén, kommunstyrelsens ordförande

Den kommunala koncernen

Kommunkoncernen omfattar Lomma kommun med dess nämnder samt Lomma Servicebostäder AB (LSAB) med 100 %, VA SYD med 4,8 % och AB Malmöregionens avlopp med 40 %.

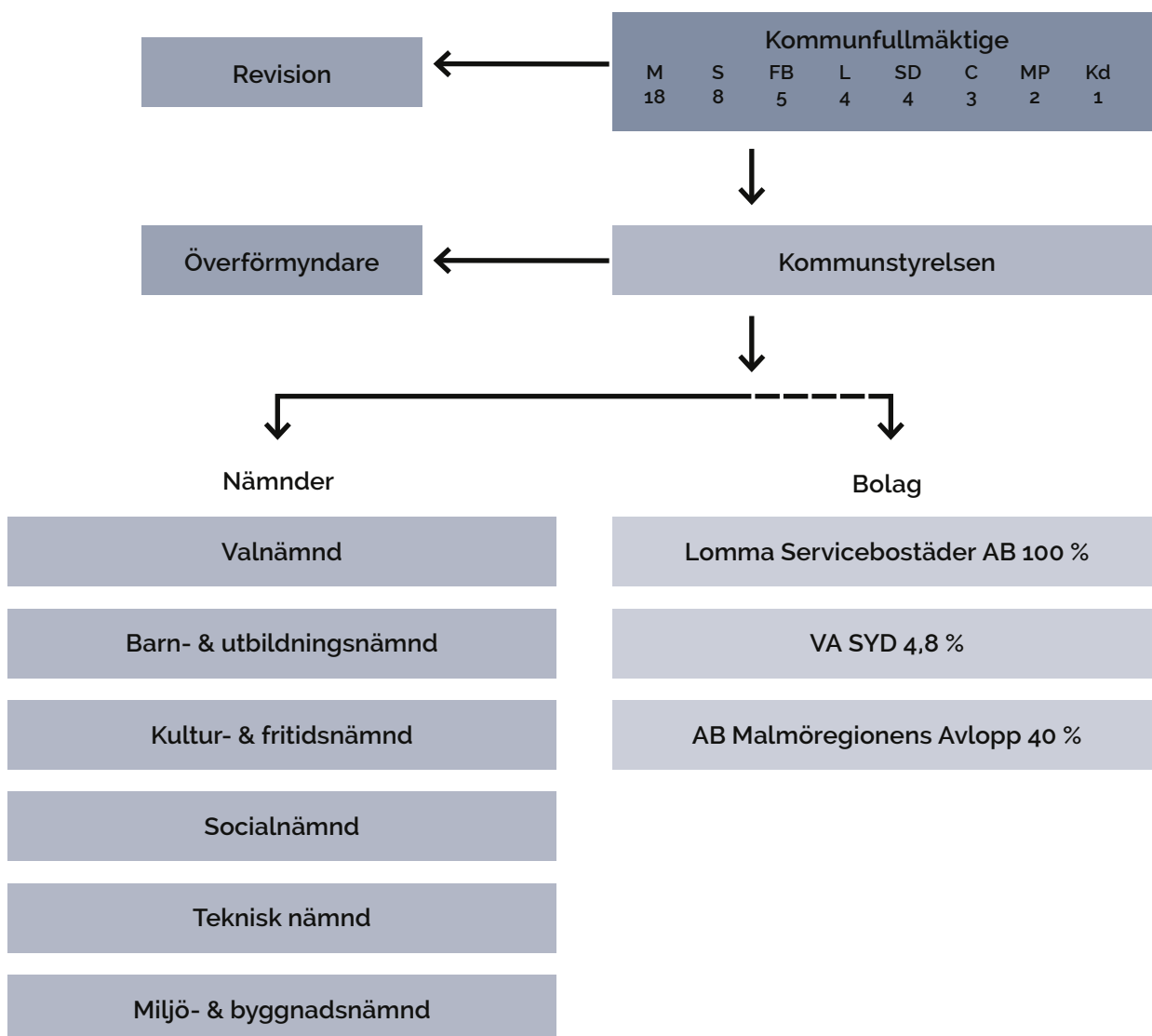
Med kommunalt koncernföretag avses i Lagen om kommunal bokföring och redovisning en juridisk person över vars verksamhet, mål och strategier kommunen har ett varaktigt betydande inflytande.

Betydande inflytande ska anses finnas vid ett innehav av minst tjugoprocent av rösterna i en juridisk persons beslutande organ. Om inflytandet inte är betydande ska den juridiska personen ändå anses vara ett kommunalt koncernföretag om den har särskild betydelse för kommunens verksamhet eller ekonomi

Ej konsoliderade organisationer

Kommunen har även inflytande i fler företag och föreningar. Omfattningen och väsentlighetsprincipen har varit vägledande vid bedömningen att följande organisationer inte skall räknas med i den sammanställda redovisningen:

- Sydvästra Skånes avfalls AB 3,50 %
- Sydvatten AB 2,33 %
- Kraftringen AB 2,11 %
- Kommunassurans Syd försäkrings AB 1,20 %
- Kommuninvest EK förening 0,26 %

Händelser av väsentlig betydelse

ÖVERGRIPANDE

Den rådande **pandemin** påverkade såväl Lomma kommun som hela världen. Alla uppmanades att hålla avstånd, vara noga med handhygien och stanna hemma vid minsta symptom. I omgångar infördes distansundervisning för studerande och besöksförbud på äldreboenden. I linje med Folkhälsomyndighetens rekommendationer, ställdes alla kommunala arrangemang för allmänheten in. Kommunens verksamheter ställdes om, distansarbete uppmuntrades och en kommunal stabsgrupp bildades. Olika insatser genomfördes, bland annat skapades en volontärtjänst för att samordna hjälpinsatser, ett åtgärds-paket för näringslivet togs fram och ett speciellt covid-19 team bildades inom hemtjänsten för att kunna ta hand om vårdtagare med misstänkt eller konstaterad smitta.

VERKSAMHETSFÖRÄNDRINGAR

I januari fattades beslut om att kommunens äldreboende skulle övergå **till kommunal regi** från och med den 1 mars 2021. Under året pågick förberedelser för att trygga ett säkert övertagande av Jonasgården, Strandängsgatan och Orion/Vega.

“Från kök till kök” – Lomma kommun lanserade ett nytt måltidskoncept med färdiga måltider för personer som är beviljade bistånd i hemmet.

Under januari lanserades ett **digitalt ritningsarkiv**, där medborgarna enkelt kan söka fram ritningar på fastigheter i kommunen enbart genom att fylla i en fastighetsbeteckning.

STÖRRE PROJEKT

Kommunfullmäktige fattade beslut om att ingå avtal med Trafikverket om att bygga en **tågstation i Alnarp**, samt att

köpa mark på två olika strategiska platser, i Alnarp samt längs E6:an. Beslutet innebar startskottet för en ny stadsdel i Alnarp och innebär fantastiska förutsättningar att utveckla Alnarp till en innovativ, attraktiv och hållbar plats.

Etapp 2 av om- och tillbyggnad **på Pilängskola i Lomma** stod klar redan i maj. En ny kulturbyggnad stod klar, som bland annat innehåller salar för slöjd, bild, musik och Kulturskolans lokaler.

Den 1 juli till 19 augusti byttes biltrafiken ut på Kajgatan i Lomma mot strosande hemesterfirare, uteserveringar, planteringar och allmänna sittmöbler. **Kajgatan omvandlades till gågata** och stängdes av i höjd med Varvstorget fram till Tullhustorget i syfte att motverka tidigare trafikproblem. I samband med detta **utökades Trygghetsvårdarnas arbetstider**. Trygghetsvårdarna är en resurs i kommunens trygghets- och skadeförebyggande arbete.

Arbetet med **Bjärreds torg** påbörjades och pågick för fullt under 2020. Norra västkustvägen fick en bågformad dragning genom centrum med en cirkulationsplats och busshållplatser strax norr om centrum.

Ett **förslag till ny översiktsplan** ställdes ut för samråd. Översiktsplanen är en långsiktig vision om hur mark och vatten ska användas och hur bebyggelsen ska utvecklas. Ett digitalt samrådsmöte hölls i maj.

Lommas första cykelöverfart blev klar i november.

Cykelöverfarten vid Sjögräsgatan är en del i det arbetet som pågår med att skapa en säkrare trafikmiljö för såväl gång-, cykel- och biltrafikanter.

NATUR OCH MILJÖ

En **ny energi- och klimatplan** för år 2021-2025 antogs. Målsättningen är att utsläpp av växthusgaser i Lomma kommun ska minska i snabbare takt än regionala och nationella mål.

Ett nytt naturreservat, **Kustdammarna**, bildades. Dammarna är unika med sitt kustnära läge och lockar till sig stora mängder rastande sjöfågel, framför allt under vintern.

Erosionsskyddet längs med kuststråket vid Tre- och Fyrkantsdammarna i Lomma färdigställdes. Erosionsskyddet byggs för att skydda kustdammarna med tillhörande fågelliv, och säkerställa området och rekreativiteterna för framtiden.

Ett brett miljöarbete och stort engagemang gav Lomma kommun en **fjärde plats bland landets 290 kommuner i årets upplaga av Sveriges miljöbästa kommun** (utses av tidningen Aktuell Hållbarhet). I gruppen Storstäder och storstadsnära kommuner hamnade Lomma på andra plats.

RANKINGAR

Lomma kommun utsågs till **bäst kommun att leva i 2020!** Varje år listar nyhetsmagasinet Fokus Sveriges kommuner efter olika parametrar, som demografisk utveckling, bostadsmarknad, utbildning, kommunal ekonomi med mera.

Lomma kommun blev **topp tre i riket vad gäller andelen föreningsaktiva barn och ungdomar**, enligt Riksidrottsförbundet. Kartläggningen visar att 82,5 procent av ungdomarna i kommunen är föreningsaktiva.

I undersökningen "Öppna jämförelser" för 2019 hamnade Lomma kommun på fjärde plats i landet vad gäller **trygghet och säkerhet**. Årets tema var brott och brottsförebyggande arbete.

Årets lokala trygghetsmätning av polisregion Syd visade återigen att Lomma kommun är en trygg kommun. Polisen och Lomma kommunen kommer att fortsätta samverka för ökad trygghet och minskad brottslighet.

Skolresultaten i Lomma kommun är fortsatt starka. Betygsresultaten visar att 95,9 procent av niorna i Lomma kommun är behöriga till gymnasiet. Det genomsnittliga meritvärdet är 265,9 poäng jämfört med 262,1 förra året.

I **Läraryrskommitténs ranking "Bästa skolkommun"** hamnade Lomma kommun på **plats 13 av 290 kommuner**. Läraryrskommittén jämför alla kommuner utifrån tio kriterier som de bedömer är avgörande för en bra skolkommun.

I **Insiktsmätningen** noterades bland annat att **nöjdheten med de som har varit i kontakt med bygglovsverksamheten** har ökat stort både bland företag och privatpersoner.

INVIGNINGAR

I augusti skedde en **digital invigning av Löddesnäs-skolans nya matsal, slöjdsalar och multiarena**. Multiarenan innehåller en bandyplan, basketkorgar, pingisbord, sittplatser och lekytor med böljande kullar. Invigningen livesändes så att elever och intresserade invånare med flera kunde delta på avstånd.

Den 12 december invigdes Lomma station digitalt med tal, bandklippning och samtal kring Lommabanans betydelse. Samma dag började persontågen rulla, både i riktning mot Malmö och mot Helsingborg. Lommabanan ger förutom utökade pendlingsmöjligheter, unika möjligheter att utveckla våra samhällen på ett attraktivt och hållbart sätt.

Vart gick skattepengarna?

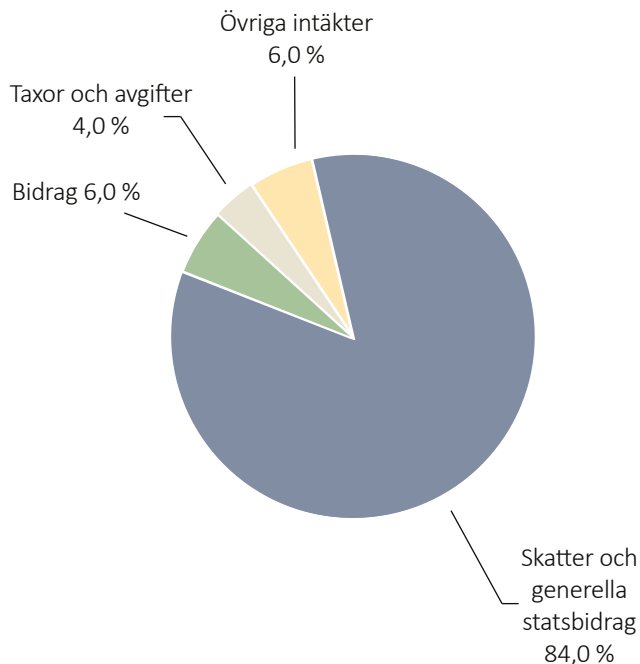
SÅ HÄR FÅR KOMMUNEN SINA PENGAR...

84,0 % Skatter och generella statsbidrag

6,0 % Bidrag

4,0 % Taxor och avgifter

6,0 % Övriga intäkter

... OCH 100 KRONOR I SKATT TILL KOMMUNEN ANVÄNDES UNDER 2020 SÅ HÄR:

Översikt över verksamhetens utveckling

Lomma kommun	2016	2017	2018	2019	2020
Allmänt					
Antal invånare 31 dec	23 887	24 264	24 763	24 834	24 876
- varav 0-5 år	2 002	1 942	1 898	1 813	1 695
- varav 6-15 år	3 728	3 901	4 065	4 154	4 165
- varav 16-18 år	831	897	942	995	1 075
- varav 19-64 år	12 354	12 497	12 776	12 791	12 753
- varav 65 år och äldre	4 972	5 027	5 082	5 081	5 188
Skattekraft, %	127	127	126	126	126
Utdebitering av obligatoriska skatter och avgifter:					
Kommunalskatt, kr	19,64	19,64	19,64	19,64	19,64
Landstingsskatt, kr	10,69	10,69	10,69	11,18	11,18
Begravningsavgift kr	0,20	0,24	0,24	0,25	0,25
Resultat					
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningar, mnkr	1 190,4	1 240,8	1 306,5	1 392,4	1 454,2
Verksamhetens nettokostnader, mnkr	1 124,8	1 194,0	1 263,6	1 327,5	1 369,2
Verksamhetens nettokostnader, tkr/inv	47,1	49,2	51,0	53,5	55,0
Nämndernas budgetavvikelse, mnkr	17,3	14,9	4,3	-2,7	25,5
Finansnetto, mnkr	-0,9	-3,9	28,3	39,9	6,7
varav pensionsförvaltning	5,3	3,3	29,0	40,4	9,0
Årets resultat kommunen, mnkr	64,7	74,6	71,2	104,8	91,7
Årets resultat i förhållande till skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning %	5,4	6,0	5,4	7,5	6,3
Balans					
Anläggningstillgångar (materiella), tkr/inv	67,5	73,9	76,0	70,2	74,9
Långfristiga skulder, tkr/inv	28,5	30,8	32,0	28,8	29,4
Eget kapital, tkr/inv	47,7	50,1	51,9	57,6	61,2
Soliditet %, inklusive ansvarsförbindelsen (eget kapital i % av totalt kapital)	36	36	39	43	43
Soliditet %, exklusive ansvarsförbindelsen	54	53	54	57	56
Borgensåtaganden, mnkr	174,5	176,5	179,0	160,0	158,2
Kassa					
Investeringar, mnkr	178,5	216,0	183,3	134,2	215,5
Förändring av låneskuld, mnkr	30,0	70,0	20,0	-40,0	5,0
Personal					
Antal tillsvidare- och visstidsanställda	1 440	1 429	1 419	1 515	1 543
Antal årsarbetare	1 336	1 326	1 323	1 410	1 488
Den kommunala koncernen					
Årets resultat	66,0	75,9	71,9	105,5	91,8
Soliditet inklusive totala pensionsförpliktelser	33	34	37	41	41
Soliditet %, inklusive ansvarsförbindelsen	51	49	51	53	53
Anläggningstillgångar (materiella), tkr/inv	72,8	78,9	80,7	81,8	87,2
Långfristiga skulder, tkr/inv	33,7	35,8	37,0	33,0	33,4
Koncernens nettokostnader, mnkr	1 121,3	1 192,0	1 261,8	1 325,1	1 368,2
Koncernens nettokostnader, tkr/inv	46,9	49,1	51,0	53,4	55,0

Omvärld, befolkning och arbetsmarknad

Samhällsekonomisk utveckling

Coronapandemin har dominerat den ekonomiska utvecklingen i världen under det senaste året. Under de sista månaderna av 2020 drabbades många länder av en andra våg av smittspridning och den ekonomiska återhämtning som hade påbörjats under sommaren bromsades upp. Pandemins andra våg har varit kraftig även i Sverige, ekonomin har däremot inte påverkats lika mycket som då även om vissa branscher har drabbats betydligt hårdare.

Den ekonomiska utvecklingen under 2021 kommer i hög grad att avgöras av hur effektivt vaccinationerna dämpar pandemin, när och i vilken takt regeringarna lättar på restriktionerna samt hur hushåll och företag reagerar på detta.

Det låga resursutnyttjandet som råder i nuläget innebär en potential för hög BNP-tillväxt kommande år, när återhämtningen väl tar fart igen. BNP-tillväxten beräknas under 2022- 2023 klart högre än den trendmässiga (3,3 respektive 2,7 procent) och detta beräknas också ge skjuts åt sysselsättningen, liksom det kommunala skatteunderlaget.

Arbetslösheten har sedan sommaren sjunkit tillbaka från som högst 9,2 procent i juni. Under andra halvåret 2021 bedöms arbetsmarknaden förbättras men sammantaget beräknas arbetsmarknadens återhämtning dock dröja.

Liksom under 2020 väntas inflationen variera ovanligt mycket i år, bland annat beroende på volatila energipriser men också på mätproblem och ändrade konsumtionsmönster under pandemin. Under 2022 väntas uppgången i inflationen bli mer stabil men det dröjer till 2023 innan inflationen mer varaktigt bedöms vara nära målet på 2 procent. Riksbanken bedömer att reporäntan på 0 procent kan bestå till början av 2023.

Sammantaget innebär det att vägen till en konjunktur i balans ligger några år fram, löneökningarna bedöms vara måttliga och produktivitetstillväxten för hela samhälls-ekonomi fortsatt svag.

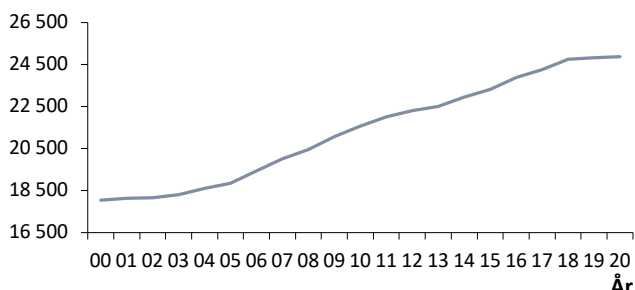
Befolkning

Vid årsskiftet 2020/2021 uppgick antalet invånare i Lomma kommun till 24 876. Folkmängden ökade under år 2020 med 42 personer (2019 71 personer). Detta är betydligt mindre än den genomsnittliga tillväxttakten under den senaste 20-årsperioden som ligger på ungefär 340 personer per år.

Befolkningsökningen i kommunen under året motsvarar 0,2 %. Motsvarande siffra i Skåne är 0,8 % och i landet som helhet 0,2 %.

Befolkningsutveckling i kommunen 2000–2020 visas i diagrammet nedan.

Antal invånare

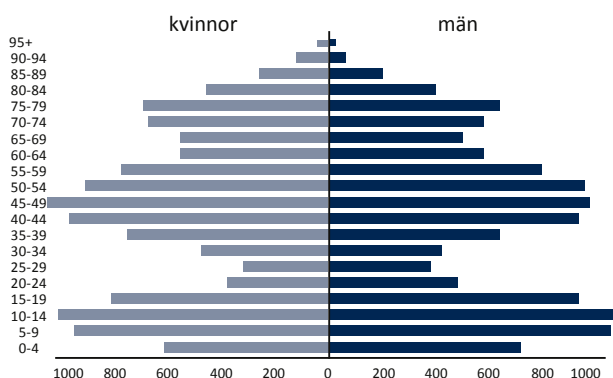
Det är framför allt Lomma tätort som växer.

Under året föddes 192 barn i kommunen. Detta är cirka 10 barn färre än genomsnittet under de fem senaste åren. Antalet avlidna under året uppgick till 181 personer, vilket är ganska nära det genomsnittliga antalet under de senaste fem åren (178). Födelseöverskott under 2020 blev därmed endast 11 personer.

Under året flyttade cirka 1 450 personer till och cirka 1 420 från kommunen, vilket innebär ett överskott på cirka 30 personer. Kommunen har tidigare haft ett stort inflyttningsöverskott i många år, årets låga inflyttning är en direkt konsekvens av det lägre bostadsbyggandet under året samt att de som flyttat till kommunen varit äldre än tidigare och därmed haft en mindre hushållsstorlek (inga barn).

De största åldersgrupperna i kommunen är 5-19 år och 40-54 år. Åldersgruppen 25-29 år är särskilt liten.

Befolkningsfördelning 2020

Medelåldern är 41,6 år, vilket är ungefär detsamma som i Skåne län och riket som helhet. Vid en jämförelse i olika åldersgrupper finns det stora skillnader mellan kommunen respektive länet och riket.

Antalet barn i förskoleåldern, 0-5 år, är betydligt mindre 2020 än 2019, 1 659 jämfört med 1 813. Andelsmässigt är denna åldersgrupp något lägre i kommunen (6,8 %) än i länet (7,1 %) och ungefär på samma nivå som i riket (6,9 %).

Antalet skolbarn har inte förändrats särskilt mycket under året. Vid årets slut uppgick antalet barn i åldern 6-15 år till 4 165 (4 154 vid årsskiftet 2019/2020). Andelen skolbarn är betydligt större i kommunen jämfört med länet och riket som helhet. Lomma har en jämförelsevis stor andel barn och unga i åldersgruppen 0-18 år, 27,9 %, medan den gruppens andel av befolkningen för länet och riket ligger på 22,5%.

Ålderspensionärernas andel av befolkningen är marginellt större i Lomma kommun (20,9 %) än i länet (19,6 %) och riket (20,1 %). Gruppens andel av totalbefolkningen har ökat under en lång period, men har nu bromsat till följd av den stora inflyttningen av yngre personer.

Kommunens befolkningsprognos pekar långsiktigt på fortsatt tillväxt, vilket i första hand beror på inflyttning till följd av bostadsbyggande. De flesta åldersgrupper förväntas att öka i antal, utom de allra yngsta. Noll till och med fem år, i vilken befolkningen förväntas minska under kommande år.

Näringsliv och sysselsättning

Lomma kommun blev 2020 utsedd till landets bästa kommun att leva i av tidningen Fokus. Framgångsfaktorerna för kommunen är många, inte minst en stor andel kreativt kapital bland medborgarna. Det attraktiva läget i Öresundsregionen ger tillgång till ett växande, mångfacetterat och tätbefolkat område inom en liten radie. I regionen finns flera spännande kunskaps- och innovationsmiljöer som skapar möjligheter att attrahera ett kunskapsintensivt näringsliv till kommunen.

Skånes utvecklingsstrategi "Det öppna Skåne 2030" har som ett av sina visionsmål att Skåne ska vara en stark hållbar tillväxtmotor genom att öka sin innovativa förmåga. Detta ska bland annat ske genom en kraftsamling på sex specialiseringsområden: tech, livsmedel, life science och hälsa, smarta hållbara städer, avancerat material och tillverkning. I samma utvecklingsstrategi pekas Malmö, Lund och Helsingborg ut som tillväxtmotorer.

Tack vare kommunens geografiska läge finns goda förutsättningar, utifrån utbildningsnivå och SLUs lokalisering i kommunen, att bidra mer till regionens vision om att vara en stark hållbar tillväxtmotor. På nära håll ligger Lund med ett universitet i världsklass, ett antal framstående kluster och två unika världsanläggningar; ESS och MAX IV vilket ger affärsmöjligheter och internationella kontakter.

På i princip samma avstånd ligger Malmö som bland annat fungerar som en nod för kreativa och digitala näringar. Här finns även en rad kända innovationsplattformar. Med persontrafik på Lommabanan öppnar sig nya möjligheter för nära samarbete mellan näringslivet i Helsingborg och Lomma. På andra sidan Öresund ligger Köpenhamn som erbjuder möjligheter till samverkan och utveckling av företag.

Idag är merparten av kommunens företag en- eller fåmansbolag. Nio av tio företag klassas som mikroföretag med färre än tio anställda. De dominerande branscherna är företags- och konsulttjänster inom bland annat juridik, ekonomi, vetenskap och teknik. I ett nationellt perspektiv är nyföretagandet stort och under de senaste åren har det legat bland det högsta i landet. I genomsnitt startas 170 nya företag per år i kommunen.

Lite mindre än hälften av kommunens invånare är i arbetsför ålder. Merparten av dessa pendlar till ett arbete i en annan kommun, medan den dagliga inpendlingen till kommunen är cirka 4 000 personer. I kommunen finns cirka 6 000 arbetstillfällen, ungefär hälften av dessa återfinns i småföretag där tjänstesektorn dominerar stort (ca 70 %). På andra plats ligger handel, trafik och kommunikationer som sysselsätter ca 16 %, följt av tillverkningsindustrin som står för ca 5 % av sysselsättningen i kommunen. De största arbetsgivarna är Lomma kommun och SLU Alnarp med över 2 000 arbetstillfällen. Största privata arbetsgivarna är KåKå och Nolato Medevo.

Lomma kommun har länets lägsta arbetslöshet. Vid årsskiftet 2020/2021 var 2,4 % (2,4 % 2019) öppet arbetslösa i åldersgruppen 16-64 år i förhållande till hela arbetskraften. Motsvarande andel i länet var 5,6 % och i riket 4,6 %.

Av ungdomarna i åldern 18-24 år var 4,2 % (3,0 % år 2019) av ungdomarna i kommunen öppet arbetslösa den sista december i år. Motsvarande andel i Skåne som helhet var 5,3 % och i riket 4,8 %.

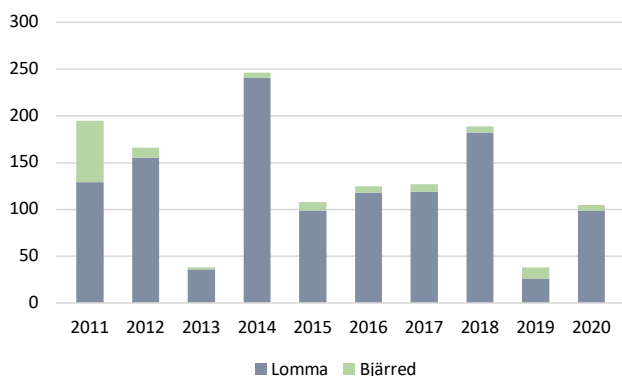

Bostadsmarknad

I Lomma kommun finns idag strax över 10 000 bostäder. Av dessa utgör 60 % småhus med äganderätt, 29 % lägenheter med bostadsrätt och 11 % lägenheter med hyresrätt. Andelen lägenheter med bostadsrätt ökar sedan lång tid tillbaka i takt med utbyggnaden av Lomma hamn.

Under året färdigställdes 105 bostäder för inflyttning. Denna siffra kan också jämföras med genomsnittet de senaste 10 åren med ungefär 130 nyproducerade bostäder per år.

Bostadsbyggande i Lomma kommun 2011–2020 redovisas nedan.

Det största projektet under 2020 var färdigställandet av kvarteret Ankaret i Lomma hamn (JM), 34 lägenheter och 21 gathus. Övrig byggnation bestod av att 20 tal radhus uppförda av CA fastigheter och ett antal mindre projekt.

Bostadsbyggandet i den södra delen av kommunen kommer även framöver att vara omfattande. Detta beror framförallt på det stora omvandlingsområdet Lomma hamn, men också genom de förändringar som planeras i de norra delarna av Lomma centrum. En relativt sett stor andel av byggandet i tätorten Lomma blir flerbostadshus. Under 2021 förväntas inget större bostadsprojekt färdigställas i kommunen.

I den norra kommundelen med Bjärred och Borgeby kommer bostadsbyggandet att vara begränsat under de allra närmaste åren. Byggnation pågår i Bjärred (Bjärreds Torg) med förväntad inflyttning under åren 2022–2023 och därefter det stora projektet "Bjärreds Vångar", vilket förväntas ha sin första inflyttning omkring 2025. Bjärreds Vångar förväntas leda till att bostadsbyggandet på längre sikt kan bli omfattande även i den norra kommundelen.

Infrastruktur

Skåne är en flerkärnig storstadsregion med en växande befolkning. Skåne är också en del av Öresundsregionen med Köpenhamn som tillväxtmotor och är också Sveriges port till kontinenten. Dessa geografiska förutsättningar påverkar resandet och godsflödena genom och inom Skåne och är därför viktiga utgångspunkter vid planeringen av transportinfrastruktur och kollektivtrafik.

Inom Öresundsregionen bor över fyra miljoner människor och befolkningen ökar. Fehmarn Bältförbindelsen med ny motorväg och järnväg mellan Danmark och Tyskland kommer att öka trafiktrycket ytterligare. Utan mer kapacitet riskerar Öresund att bli en flaskhals mellan södra och norra Europa. För att så många som möjligt ska få tillgång till arbete, bostad och utbildning krävs en välfungerande infrastruktur med kapacitetsstarka och robusta väg- och järnvägsnät samt en attraktiv kollektivtrafik. Infrastrukturen och kollektivtrafiken är viktiga för att binda samman Skåne, men också för att knyta ihop Skåne med grannregionerna i sydsverige och Danmark och med de andra storstadsregioner i Sverige och Europa.

Den pågående planeringen av nya stambanor som ska förbinda storstadsregionerna är en av Sveriges största infrastruktursatsningar någonsin. Den nya stambanan genom Skåne möjliggör snabba regionaltåg som på ett bättre sätt skapar tillgänglighet mellan Skånes olika delar. Den frigör samtidigt kapacitet och möjliggör utvecklad trafikering på den befintliga stambanan genom överflyttning av den nationella persontågtrafiken.

Stationen i Lomma (etapp 1) invigdes i december 2020 och trafikeras i dagsläget med halvtimmestrafik i rusningstid. I juni 2018 fastställde regeringen den nationella planen för transportsystemet 2018–2029. I denna ingår objektet Malmöpendeln-Lommabanan etapp 2. Detta objekt omfattar byggandet av ett nytt mötesspår vid Alnarp och förlängning av befintligt mötesspår vid Flädie. Syftet med utbyggnaden är främst att öka tågkapaciteten på banan, så att det blir möjligt att trafikera med två persontåg per timma i vardera riktningen vilket är en förutsättning för stationsuppehåll i Alnarp och Flädie. Utbyggnaden av etapp 2 är en del i den så kallade Sverigeförhandlingen, och överenskommelser finns mellan berörda parter om samfinansiering med mera. Lomma kommuns del är 17 miljoner av den totala budgeten på 200 miljoner kronor.

Nya resandestationer är beslutade att anläggas i Flädie och Alnarp. Stationerna ingår i utbyggnaden av etapp 2. Trafikverkets preliminära bedömning är att etapp 2 av Lommabanan kan tas i bruk i slutet av år 2026. Den planerade ombyggnaden av korsningen väg 913-Lommabanan kommer att genomföras i samband med utbyggnaden av mötesspåret vid Flädie och byggandet av ny station.

Beslut har fattats om att en stor pendlingsstation ska anläggas i Arlööv, längs södra stambanan. Denna kan komma att påverka både vägsystemet och kollektivtrafiken i Lomma kommun.

Trafikverket presenterade under 2018 en studie med förslag på olika åtgärder för att säkra framkomlighet med mera längs E6. I studien föreslås bland annat att ett ytterligare körfält ska anläggas mellan trafikplats Lomma och trafikplats Alnarp. I Trafikverkets genomförandeplan 2019–2024 anges att en sådan utbyggnad ska ske under åren 2023–2024.

Styrning och uppföljning av den Kommunala verksamheten

Styrning genom mål

Kommunens styrning utgår från ett styrsystem som fastställts av kommunfullmäktige. Styrsystemet beskriver hur verksamheterna ska planeras, följas upp och utvecklas genom mål och resultat. Det tydliggör också roller och ansvar som förtroendevalda, ledare och medarbetare har i organisationen. Styrsystemet ska vara ett stöd och bidra till att säkra och förbättra verksamheten så att den håller hög och avsedd kvalitet. Medborgarna ska alltid sättas i centrum då det är till kommuninvånare och brukare verksamheten ska leverera tjänster till. Styrsystemet är uppbyggt kring en målkedja som länkar samman mål på olika nivåer och visar hur politiska målsättningar bryts ner till verksamheter och avdelningar. Abstraktionsnivån rör sig därmed från det övergripande och idémässiga till det konkreta och handlingsorienterade. Målen följs upp i samband med delårsrapport samt årsredovisning.

Vid en ny mandatperiod antas en vision och övergripande mål av kommunfullmäktige. Dessa gäller år 2019–2023. Kommunens vision lyder;

”Lomma kommun erbjuder en attraktiv och trygg livsmiljö mitt i Öresundsregionen. Här vill människor leva, verka och utvecklas. Vi värnar om invånarna, miljön och havet. Lomma kommun står för utveckling och hög kvalitet.”

De övergripande målen är fyra och är indelade i områdena; Kvalitet i framkant, Trygghet i livets alla skeenden, Balanserat hållbarhetsarbete samt den Kommunikativa kommunen.

Kvalitet i framkant:

Lomma kommun ska leverera välfärdstjänster och service av hög kvalitet med invånaren i fokus.

Trygghet i livets alla skeden:

I Lomma kommun ska invånaren vara trygg i livets alla skeden.

Balanserat hållbarhetsarbete:

Lomma kommun ska bedriva ett balanserat hållbarhetsarbete med kommande generationer i åtanke.

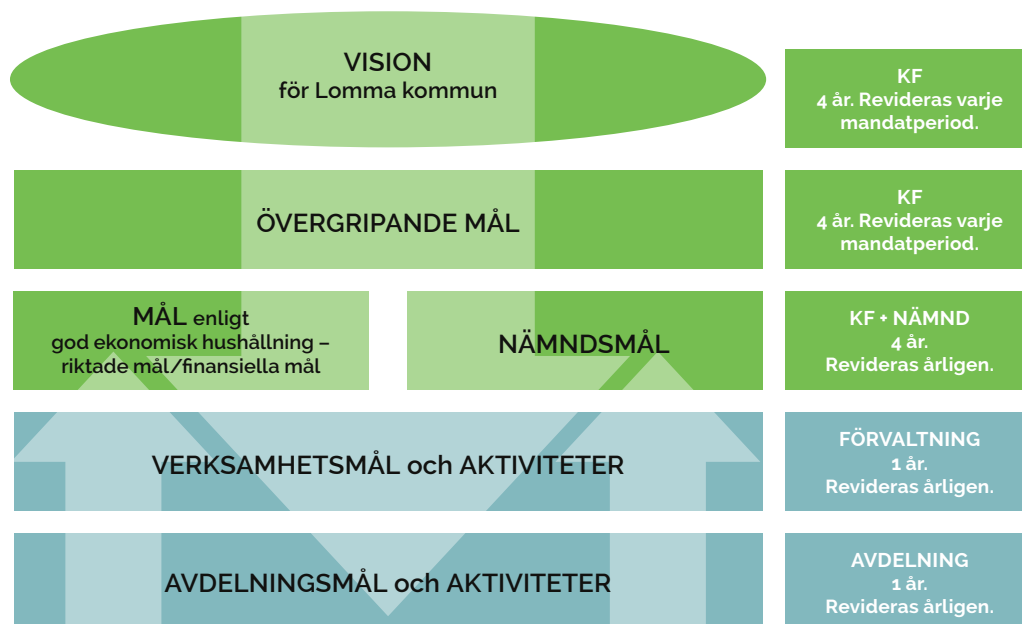
Den kommunikativa kommunen:

Lomma kommun ska vara en öppen och kommunikativ organisation där invånarna känner ett högt förtroende för verksamheten.

Ekonomisk styrning och kontroll

Grunden för den ekonomiska styrningen är lagstiftningen inom området, främst i form av kommunallag och lag om kommunal bokföring och redovisning. Därutöver lämnar Rådet för kommunal redovisning rekommendationer för sektorns redovisning.

Uppföljning av verksamhet och ekonomi sker fyra gånger per år, en kvartalsrapport per sista mars samt två mindre rapporter per sista maj och oktober till kommunstyrelsen och en delårsrapport per sista augusti till kommunfullmäktige. Nämnderna följer sina verksamheter löpande. Den ekonomiska analysen ska ha sin grund i den helårsprognos nämnderna anger i kvartals- och delårsrapporten samt maj- och oktoberrapporterna. Förutom att beskriva om det finns avvikelser när det gäller de ekonomiska resurserna är det också viktigt att

redogöra för om nämnden klarar av sitt uppdrag att tillgodose kommuninvånarna utlovad service. Vid negativa budgetavvikelser ska det beskrivas vilka åtgärder som har vidtagits respektive planeras att vidtas för att få utfall och budgeten i balans. Rapportering ska gå till kommunstyrelsen. Vilka konsekvenser dessa åtgärder innebär ska anges såväl ekonomiskt samt verksamhetsmässigt.

God ekonomisk hushållning

Kommunen ska ha god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer. Begreppet "god ekonomisk hushållning" har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv.

God ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv innebär bland annat att varje generation själv måste bära kostnaderna för den service som den konsumerar. Detta innebär att ingen generation ska behöva betala för det som en tidigare generation förbrukat.

God ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv tar sikte på kommunens förmåga att bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. För att skapa förutsättningar för en god ekonomisk hushållning måste det finnas ett klart samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter. Detta säkerställer en kostnadseffektiv och ändamålsenlig verksamhet.

För att åstadkomma detta samband krävs bland annat en utvecklad planering med framförhållning och handlingsberedskap, tydliga mål samt en rättvisande och tillförlitlig redovisning som ger information om avvikelser gentemot uppställda mål. Vidare behövs analyser och kontroller som visar hur verksamhetens prestationer och kvalitet motsvarar uppställda mål samt en effektiv organisation som säkerställer måluppfyllelsen. För att kunna styra verksamheterna, måste kommunen säkerställa processer för att bedriva dessa kostnadseffektivt och ändamålsenligt.

MÅLUPPFÖLJNING

Finansiella mål enligt god ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige har fastställt fyra finansiella mål för åren 2020-2023. Dessa är:

- Årets resultat (balanskravsresultat) ska åtminstone uppgå till tre procent år 2020 och två procent 2021-2023 av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.
- Soliditeten (inklusive ansvarsförbindelsen) ska minst uppgå till 38 %.
- Investeringarna ska till minst 60 % finansieras med egna medel (avskrivningar + resultat).
- Årets investeringar i förhållande till verksamhetens nettokostnader ska högst uppgå till 15 %.

De tre första målen uppnås under 2020 medan det fjärde målet ej uppnås. En detaljerad analys finns under sidorna 20-21 under avsnittet God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.

Verksamhetsmål enligt god ekonomisk hushållning

För att uppnå god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv fastställer kommunfullmäktige riktade mål till en eller flera nämnder. Ett riktat mål är precisat till sin karaktär och anger vad som ska åstadkommas på ett visst område eller i en viss verksamhet. Kommunfullmäktige anger när i tiden nämnden ska ha uppfyllt det riktade målet. Det kan variera i tidsspann från ett till fyra år. De riktade målen har en särskild betydelse då de utgör en direkt beställning från kommunfullmäktige till ansvarig nämnd. Syftet är att åstadkomma en förflyttning på områden där kvaliteten behöver öka eller ett område med extra fokus. Måluppfyllelsen av dessa mål redovisas nedan och sammanfattas sist i detta avsnitt. Målen återfinns under respektive nämnds verksamhetsberättelse på sidorna 60-99.

Nämndsmål

Nämnderna initierar och formulerar sina egna mål. Nämndsmålen beskriver vilket resultat som nämnden ska åstadkomma för att bidra till att de övergripande målen uppfylls. Kommunfullmäktige fastställer slutligen nämndsmålen i enlighet med sin överordnade ställning i kommunen.

Måluppfyllelse

Nedan redovisas en sammanställning av måluppfyllelsen av de riktade målen, nämndsmålen och de finansiella målen. Graderingen avseende måluppfyllelse är följande: "Målet är uppfyllt" eller "Målet är inte uppfyllt".

Kommunstyrelsen har följt upp tre nämndsmål och ett riktat mål. Två nämndsmål bedöms som uppfyllda medan ett nämndsmål inte bedöms som uppfyllt under 2020. Det riktade målet som kommunstyrelsen tilldelats lyder "Förtroendet för kommunens verksamhet ska vara högt genom en sammanhållen, proaktiv och lättillgänglig information och kommunikation till medborgarna". Detta mål bedömdes som inte uppfyllt vid bokslutet.

Socialnämnden har följt upp sex nämndsmål och ett riktat mål. Två av nämndsmålen bedöms som uppfyllda medan fyra nämndsmål bedömts som inte uppfyllda under 2020. Det riktade målet som socialnämnden tilldelats lyder "Medborgarna ska vara nöjda med äldreomsorgen". Detta mål bedömdes som inte uppfyllt vid bokslutet.

Barn- och utbildningsnämnden har följt upp åtta nämndsmål och ett riktat mål. Samtliga nämndsmål bedöms som uppfyllda. Det riktade målet lyder "Pojkars utbildningsresultat i grundskolan ska förbättras". Detta mål bedömdes som uppfyllt vid bokslutet.

Kultur- och fritidsnämnden har följt upp sex nämndsmål och ett riktat mål. Fyra nämndsmål bedöms som uppfyllda medan två nämndsmål inte bedöms som uppfyllda under 2020. Det riktade målet som tilldelats kultur- och fritidsnämnden lyder "Utbudet av kulturaktiviteter ska

vara tillgängligt och uppskattat i hela kommunen". Detta mål bedömdes som inte uppfyllt vid bokslutet.

Tekniska nämnden har följt upp fyra nämndsmål och ett riktat mål. Tre nämndsmål bedöms som uppfyllda medan ett bedöms som inte uppfyllt under 2020. Det riktade målet som tilldelats tekniska nämnden lyder "Tekniska nämnden ska säkerställa att kommunens verksamheter har långsiktigt ändamålsenliga lokaler". Detta mål bedömdes som uppfyllt vid bokslutet.

Miljö- och byggnadsnämnden har följt upp fem nämndsmål och ett riktat mål. Samtliga nämndsmål bedöms som uppfyllda. Det riktade målet som tilldelats miljö- och byggnadsnämnden lyder "Bygglövsverksamheten ska bedriva en god service så att såväl invånare som företag är nöjda med den service som ges". Detta mål bedömdes som uppfyllt vid bokslutet.

Sammanställning av måluppfyllelse per nämnd:

Nämndsmål per nämnd		
	Målet är uppfyllt	Målet är inte uppfyllt
Kommunstyrelse	2	1
Socialnämnd	2	4
Barn- och utbildningsnämnd	8	0
Kultur- och fritidsnämnd	4	2
Teknisk nämnd	3	1
Miljö- och byggnadsnämnd	5	0
Totalt	24	8

Sammanfattning av måluppfyllelse av mål enligt god ekonomisk hushållning:

Mål enligt god ekonomisk hushållning		
	Målet är uppfyllt	Målet är inte uppfyllt
Finansiella mål enligt god ekonomisk hushållning	3	1
Riktade mål (Verksamhetsmål enligt god ekonomisk hushållning)	3	3
Totalt	6	4

Lomma kommun uppnår de finansiella målen enligt god ekonomisk hushållning då tre av fyra finansiella mål uppnås. Årets resultat, soliditet samt finansieringsgraden av investeringarna uppnås med god marginal. De riktade målen för god ekonomisk hushållning uppnås enbart till vis del.

Den samlade bedömningen är att Lomma kommun uppnådde en god ekonomisk hushållning för 2020.

INTERN KONTROLL

Intern kontroll handlar om tydlighet, ordning och reda samt insyn i verksamhet och ekonomi. Det främsta syftet med den interna kontrollen är att säkerställa att öon-

skade händelser och effekter undviks samt att tillgångar skyddas. Detta gäller oavsett om verksamheten bedrivs i egen regi eller av en extern entreprenör. Syftet är bland annat att organisationen ska lära sig att upptäcka och hantera risker i tid samt att det ska bli en naturlig del av det löpande arbetet. Den interna kontrollen är inte en isolerad händelse utan en integrerad del av det dagliga arbetet i organisationen. Plan för intern kontroll ska vara levande och tas upp då nya risker identifieras som kan påverka organisationen.

Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för intern kontroll i hela kommunen och intern kontroll är en del av kommunens styrsystem. Kommunstyrelse och nämnder tar årligen fram en riskanalys som utmynnar i en plan för intern kontroll. Internkontrollarbetet återrapporteras i samband med bokslut och framtagande av årsredovisningen.

Samtliga nämnder har inkommit med en redogörelse för uppföljningen, utifrån de planer för intern kontroll som fastställts inom respektive nämnd. Överlag arbetar nämnderna på ett strukturerat och enhetligt sätt även om det kan skilja något från nämnd till nämnd. Samtliga nämnder rapporterar och följer upp den interna kontrollen i ett gemensamt system för att planera och följa upp verksamheterna och följer framtagna mallar. Totalt har tjugotvå kontroller genomförts under året. Tio kontroller visade ingen avvikelse, fem kontroller visade mindre avvikelser medan sju kontroller visade på större avvikelser. Det är ett krav, enligt reglemente, att koppla en åtgärd vid de fall man hittar en avvikelse. Detta görs för att minska att risken uppstår framöver. Vid granskning av samtliga nämnders uppföljningsplaner har åtgärder kopplats vid de fall en mindre eller större avvikelse upptäckts. Vissa omedelbara justeringar har gjorts och andra har lett till mer långsiktiga åtgärder.

VÄSENTLIGA HÄNDELSE EFTER RÅKENSKAPSÅRETS SLUT

Under 2020 har socialnämnden haft möjlighet att ansöka om ersättning från Socialstyrelsen för merkostnader med anledning av Coronapandemin för perioden 2020-01-01-2020-11-30. Sammanlagt 8,4 mnkr har beviljats/bokats upp och bokförts under året. Under december månad hade verksamheten coronarelaterade kostnader om 4,5 mnkr vilket då inte gick att återsöka då regeringen inte fattat beslut om detta. Regeringen aviserade i början av februari 2021 att kommuner och regioner även ska få ersättning för merkostnader som de haft under december 2020 mot bakgrund av den ökade smittspridningen och höga belastningen på sjukvård och omsorg. Det betyder att det blir en tredje ansökningsomgång under våren 2021 vilket kommer att påverka 2021 års resultat.

KVALITET OCH UTVECKLING

Lomma kommun strävar alltid efter att ge bästa service och omsorg till kommuninvånarna. För att kunna utveckla

kvaliteten i kommunens verksamheter krävs det kunskap om nuläget samt synpunkter och ideér från de som kommunen arbetar för, det vill säga kommuninvånarna. Därför genomför kommunen årligen olika undersökningar, exempelvis riktade enkätundersökningar, brukarundersökningar samt tillsätter olika fokusgrupper och deltar i nationella undersökningar. Resultaten är viktiga, speciellt då de sätts i relation till andra kommuner eller jämförs mellan år. Genom att titta bakåt kan verksamheterna utvecklas framåt. Resultaten kan visa om kommunens verksamheter förbättrat eller försämrat sig inom något område och genom analys av berörda verksamheter kan rätt insatser sättas in. Nedan redovisas de största kommunövergripande undersökningarna som genomförts under 2020.

Medborgarundersökning 2020

Lomma kommun vill erbjuda kommuninvånarna en så bra kommun som möjligt. För att kunna göra detta är det viktigt att veta hur invånarna i Lomma kommun ser på sin kommun. Därför deltar Lomma kommun varje år i Statistiska Centralbyråns medborgarundersökning. Sedan starten av medborgarundersökningen har 265 av landets kommuner deltagit. Detta innebär att det finns ett stort jämförelsematerial och på så vis möjlighet att lära av andra kommuner.

Syftet med medborgarenkäten är att undersöka hur Lomma kommuns invånare mellan 18 och 84 år upplever sin kommun som en ort att leva och bo i, hur de upplever att de kommunala verksamheterna fungerar och hur de ser på sitt inflytande på kommunens verksamheter och beslut. 1 200 kommuninvånare blev inbjudna att delta i undersökningen och svarsandelen blev 54 procent, genomsnittet i landet är 41 procent. Faktorernas resultat redovisas som betygsindex. Betygsindex under 40 klassificeras som "inte godkänt". Gränsen för "nöjd" går vid 55 och 75 eller högre tolkas som "mycket nöjd".

Sammanfattningsvis är Lomma kommun bäst i Sverige gällande helhetsbetyg om kommunen som plats att leva och bo på samt har topplaceringar inom flera andra områden.

Medborgarna om Lomma kommun som en plats att bo och leva på

Det sammanfattande betyget (för Nöjd-Region-Index) gällande hur medborgarna bedömde Lomma kommun som en plats att bo och leva på var index 79. Genomsnittet för samtliga kommuner som var med i undersökningen var index 60. Lomma kommun hamnade därmed på en första plats i undersökningen. Lomma kommun fick bäst betyg i undersökningen gällande om invånare kan rekommendera vänner och bekanta att flytta till kommunen och fick även högst betyg inom områdena arbetsmöjligheter och utbildningsmöjligheter. För kommuninvånarna var det främst förbättringar inom områdena trygghet, bostäder och fritidsmöjligheter som kan höja helhetsbetyget kring kommunen som en plats att leva och bo på.

Medborgarna om Lomma kommuns verksamheter

Det sammanfattande betygsindexet (Nöjd-Medborgar-Index) för hur medborgarna bedömde de kommunala verksamheterna i Lomma kommun var index 68. Genomsnittet för samtliga kommuner som var med i undersökningen var index 55. Kommunen hamnade på en delad första plats i undersökningen, tillsammans med Höganäs kommun. För kommuninvånarna var det främst förbättringar inom miljöarbete, gator och vägar samt idrotts- och motionsanläggningar som kan höja helhetsbetyget för kommunens verksamheter.

Medborgarna om inflytandet i Lomma kommun

Det sammanfattande betygsindexet (Nöjd-Inflytande-Index) för hur medborgarna bedömer möjligheterna till inflytande på kommunens verksamheter och beslut blev index 58. Det innebar en första plats och bäst betyg i medborgarundersökningen. Genomsnittet för samtliga kommuner som var med i undersökningen blev index 40. För kommuninvånarna var det främst möjligheter att kunna påverka kommunen och politiska beslut som kan höja helhetsbetyget kring inflytandet i kommunen.

Kommunens kvalitet i korthet

Kommunens kvalitet i korthet (KKiK) är en undersökning som Lomma kommun deltar i årligen. Totalt är det cirka 260 kommuner som ingår i projektet och det ger möjligheter till jämförelser mellan kommuner och ett erfarenhetsutbyte som kan leda till förbättringar. Undersökningen är indelad i tre mätområden: Barn och unga, Stöd och omsorg samt Samhälle och miljö. Den traditionella KKiK-rapporten har utgått och resultat redovisas enbart i databasen Kolada som drivs av Rådet för främjande av kommunala analyser.

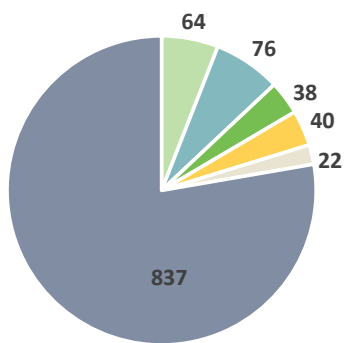
Totalt mäts och jämförs kommunen på 33 mått. Sex av måtten ligger över medelvärdet (bästa 25 % i undersökningen) medan fyra av måtten ligger under medelvärdet (sämsta 25 % i undersökningen). Måtten som ligger över genomsnittet rör betyg och behörighet inom grundskolan. Ett område som även ligger över genomsnittet rör ej återaktualiserade försörjningsstöd till vuxna personer ett år efter avslutat stöd. Detta mått har ökat från 64 % till 93 %. Måtten som ligger under genomsnittet rör särskilt boende, hemtjänst och LSS.

Synpunkts- och klagomålshantering LUKAS

LUKAS är Lomma kommuns verktyg för synpunkts- och klagomålshantering. LUKAS står för "Lomma kommun uppmanar kommuninvånarna avge synpunkter". Under år 2020 fick kommunen in 1 077 ärenden, vilket kan jämföras med 2019 då det inkom 697 ärenden till kommunen.

Nedanstående diagram visar uppdelningen av antal ärenden per nämnd. Flest ärenden fick tekniska nämnden och majoriteten av dessa rör gatu- och parkverksamheten.

Fördelning av antal LUKAS- ärenden per nämnd.

- Barn- och utbildningsnämnden
- Kommunstyrelsen
- Kultur- och fritidsnämnden
- Miljö- och byggnadsnämnden
- Socialnämnden
- Tekniska nämnden

LUKAS följs upp två gånger per år i samband med delårsbokslut och årsbokslut. I samband med detta sker även en egenkontroll där syftet är att identifiera förbättringsområden. Åtgärderna är av både kortsiktig och långsiktig karaktär. Exempelvis att förebygga frågor på LUKAS genom proaktiva informationsinsatser eller att påminna medarbetare i organisationen om vikten av att ge svar med god kvalitet inom tre dagar.

65 % av alla ärenden i LUKAS under 2020 besvarades inom tre dagar. Inom en vecka fick drygt 90 % av synpunktsgivarna svar. Det innebär att kommunen inte levde upp till ambitionen om att svara en synpunktslämnare inom tre arbetsdagar. Därför pekas detta område ut som ett område att fokusera på under år 2021 tillsammans med utveckling av god svars kvalitet. Ambitionen är även att under våren 2021 låta synpunktslämnare (genom en automatiserad enkät) lämna feedback på svars kvaliteten i LUKAS. På detta vis blir det lättare att identifiera vilka områden som behöver fokus och utvecklas utifrån ett invånarperspektiv.

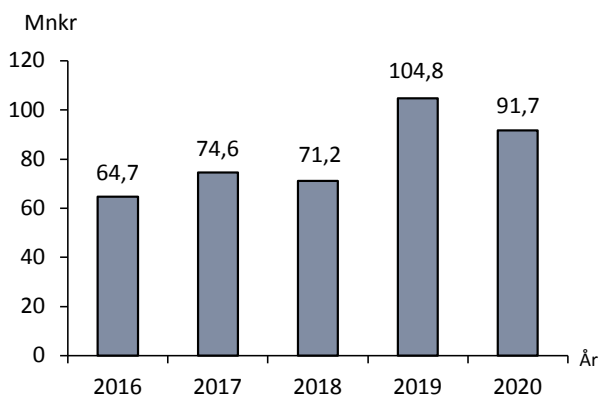
2020 utsågs Lomma Kommun till bästa kommunen att leva i av tidningen Fokus.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Årets resultat

För Lomma kommun uppvisade årets verksamhet ett positivt resultat på 91,7 mnkr. Resultatet fördelade sig på skattefinansierad verksamhet 92,3 mnkr och avgiftsfinansierad verksamhet -0,6 mnkr. För koncernen uppgick årets resultat till 91,8 mnkr.

Årets resultat

Resultatet kan beskrivas på följande sätt:

- Nämndernas verksamheter, + 25,5 mnkr
- -Finansförvaltningen, + 15,6 mnkr
- -Budgeterat resultat, + 41,6 mnkr
- -Jämförelsestörande post, + 9,0 mnkr

Nämndernas verksamheter visade sammantaget en positiv budgetavvikelse på 25,5 mnkr. Samtliga nämnder uppvisade en positiv budgetavvikelse utom socialnämnden som uppvisade en negativ budgetavvikelse om -1,4 mnkr. Resultatet påverkades av ett positivt exploateringsnetto om 5,3 mnkr inom kommunstyrelsen.

Den **jämförelsestörande posten** består av orealiserade vinster inom pensionsförvaltningen. Enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning (LBKR) och rekommendationer utgivna av Rådet för kommunal redovisning, som båda gäller från och med 2019, ska finansiella instrument (pensionsförvaltningen) värderas till verkligt värde. Årets uppgång på börsen har ökat värdet på pensionsportföljen med 9,0 mnkr under året.

Finansförvaltningen visade en positiv budgetavvikelse på 15,6 mnkr exklusive jämförelsestörande post avseende värdering av pensionsförvaltningen till verkligt värde på 9,0 mnkr. Skatteintäkterna blev totalt 22,1 mnkr lägre än budgeterat. Slutavräkningen för 2019 blev - 6,0 mnkr, bland annat på grund av en negativ ökningstakt av arbetade timmar i riket samt att möjligheten för enskilda näringsidkare att avsätta vinsten i en periodiseringsfond ytterligare minskat skatteunderlaget 2019. Prognosen

för innevarande års skatteavräkning blev preliminärt - 17,8 mnkr vilket var något sämre än SKRs föregående prognos. Den nya prognosen innebär en senare återhämtning på arbetsmarknaden, detta till följd av att coronapandemins andra våg blev starkare än väntat.

Statsbidrag och utjämning blev totalt 38,9 mnkr högre än budgeterat, 32,5 mnkr av dessa avser på det extra tillskott som kommunen erhållit i ersättning för försämrat skatteunderlag orsakat av coronapandemin. Kommunen erhöll även 12,6 mnkr i stöd för att stärka välfärden. Det sistnämnda hanterades även budgetmässigt och innebär bland annat en utökad budget för socialnämnden, 3,0 mnkr, och barn- och utbildningsnämnden, 3,6 mnkr. Kommunen blev även kompenserad med 1,5 mnkr för lägre skatteintäkter på grund av enskilda näringsidkares möjlighet att göra avsättning till periodiseringsfond.

Finansnettot blev 3,8 mnkr bättre än budgeterat tack vare lägre låneskuld och räntenivå, +2,8 mnkr, högre utdelning från Krafteringen, 0,8 mnkr samt en ej budgeterad överskottsutdelning från Kommuninvest på 0,8 mnkr. Kostnaden för indexuppräknig av avsättning för medfinansiering av stationerna i Alnarp och Flädie blev 0,8 mnkr högre än budgeterade 3,1 mnkr.

Pensionsförvaltning (exkl. jämförelsestörande post), uppgår, netto, till +0,1 mnkr och består av reavinst.

Inom kommunstyrelsens förfogandemedel fanns, efter omdisponering, en kvarstående budget på 0,3 mnkr inom anslaget för omställning av socialnämndens verksamhet.

Arbetsgivaravgifter/PO, nettot blev 5,1 mnkr bättre än budgeterat.

Pensionskostnaderna uppvisade en negativ budgetavvikelse på 11,0 mnkr av vilken 9,0 mnkr beror på premier samt löneskatt för den förmånsbestämda pensionen.

Resultatutjämningsreserv

Kommunfullmäktige beslutade 2013-06-13 § 51 om riktlinjer för kommunens resultatutjämningsreserv. Enligt dessa får reservering ske med det belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller av årets resultat efter balanskravsjusteringar som överstiger två procent av summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. Maximalt får 4 % av summan skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning avsättas. För 2020 finns det möjlighet att avsätta 2,5 mnkr till reserven. Efter denna avsättning kommer reserven att uppgå till 58,2 mnkr.

Balanskravsresultat

I Kommunallagen 8 kap § 5 regleras balanskravsresultatet. För kommunen innebär kravet att intäkterna ska överstiga kostnaderna varje år, det vill säga kommunen ska ha ett positivt resultat. Om kostnaderna något år skulle överstiga intäkterna ska det negativa resultatet återställas inom de tre närmaste åren. Beslut om en sådan reglering ska fattas i budgeten senast det tredje året efter det år då det negativa resultatet uppkom.

Balanskravsutredningen ger följande resultat:

Mnkr

Årets resultat	91,7
Samtliga realisationsvinster	
Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0,0
Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0,0
Orealiserade vinster i värdepapper	-9,0
Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	54,8
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	137,5
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-2,5
Användning av medel från medel från resultatutjämningsreserv	0,0
Årets balanskravsresultat	135,0

Det justerade resultatet uppgick till 135,0 mnkr, vilket innebär att kommunallagens balanskrav är uppfyllt.

Finansiella mål enligt god ekonomisk hushållning

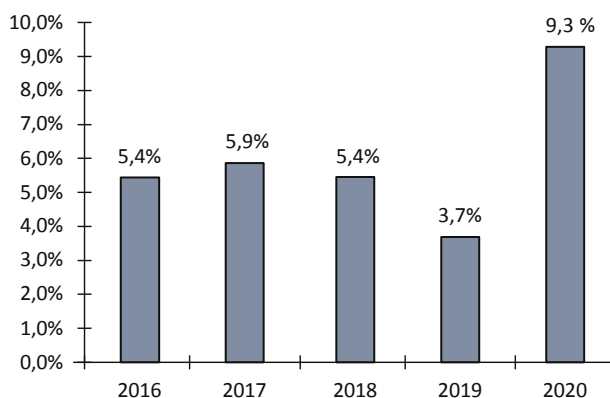
Kommunfullmäktige har fastställt fyra finansiella mål för åren 2020- 2023.

Årets resultat (balanskravsresultat) ska åtminstone uppgå till tre procent år 2020 och två procent 2021- 2023 av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.

● **Målet är uppfyllt.**

Balanskravsresultatet för år 2020 uppgick till 9,3 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. Tre procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning motsvarar 42,4 mnkr. Målet har därmed överträffats med 92,6 mnkr.

Årets balanskravsresultat i % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning

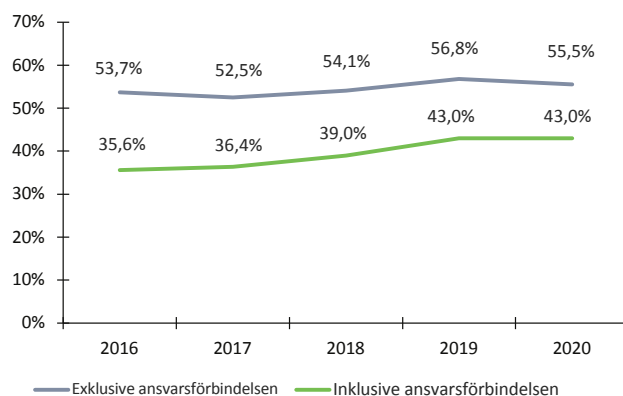
För samtliga år har årets resultat i procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning klart överstigit 2 %, vilket är den schablon som blivit kännetecknet för god ekonomisk hushållning.

Soliditeten (inklusive ansvarsförbindelsen) ska minst uppgå till 38 %.

● **Målet är uppfyllt.**

Soliditeten (inklusive ansvarsförbindelsen) uppgick till 43 % den 31/12.

Soliditet

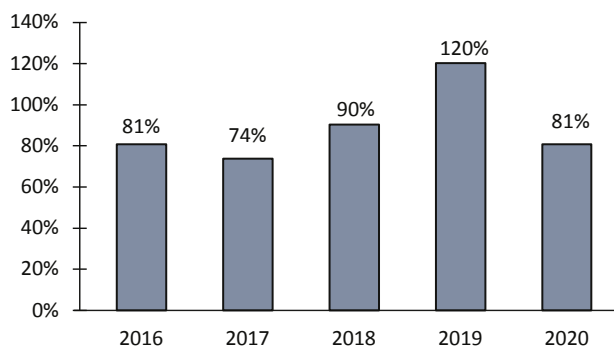
Investeringarna ska till minst 60 % finansieras med egna medel (avskrivningar + resultat).

● **Målet är uppfyllt.**

För 2020 uppgick självfinansieringsgraden till 81 %.

Orealiserade vinster i pensionsförvaltningen om 9,0 mnkr är inte inräknade i resultatet.

Självfinansieringsgrad av investeringarna

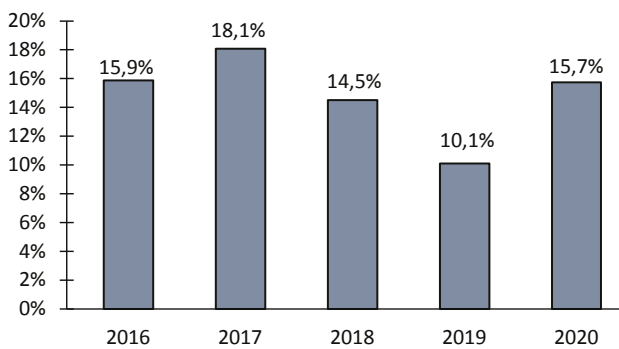

Årets investeringar i förhållande till verksamhetens nettokostnader ska högst uppgå till 15 %.

● **Målet är inte uppfyllt.**

För 2020 uppgick årets investeringar till 15,7 % av verksamhetens nettokostnader.

Årets investeringar i förhållande till verksamhetens nettokostnader

Sammanfattning: Tre av fyra finansiella mål har uppnåtts för 2020.

Utveckling av intäkter och kostnader

En viktig förutsättning för god ekonomisk hushållning är att det finns balans mellan löpande intäkter och kostnader.

Jämfört med föregående år ökade nettokostnaderna exklusive jämförelsestörande poster och finansnettot med 33,8 mnkr eller 2,5 %. Skatteintäkter, statsbidrag och utjämning ökade med 61,8 mnkr eller 4,4 %. Inklusiva de jämförelsestörande posterna 2019 och 2020 var ökningen avseende nettokostnaderna inklusive finansnettot 74,9 mnkr eller 5,8 %.

Skatteintäkterna blev totalt 22,1 mnkr lägre än budgeterat, orsakerna är framför allt en senare återhämtning på arbetsmarknaden till följd av att coronapandemins andra våg blev starkare än väntat.

Statsbidrag och utjämning blev totalt 38,9 mnkr högre än budgeterat, 32,5 mnkr av dessa berodde på det extra tillskott som kommunen erhållit i ersättning för försämrat skatteunderlag orsakat av coronapandemin. Kommunen erhöll även 12,6 mnkr i stöd för att stärka välfärden. Det sistnämnda hanterades även budgetmässigt och innebar bland annat en utökad budget för socialnämnden, 3,0 mnkr, och barn- och utbildningsnämnden, 3,6 mnkr.

Mellan 2019 och 2020 var verksamhetens intäkter i princip oförändrade om man undantar realisationsvinster (2019). Bidrag från staten ligger på samma nivå som 2019 men avviker positivt med 23,4 mnkr från 2020 års budget. Främsta anledningen till detta var coronarelaterade bidrag, Lomma kommun erhöll under året bidrag om 9,6 mnkr för ökade sjuklönekostnader samt 8,4 mnkr för coronarelaterade kostnader inom socialnämnden. Försäljningsintäkter från kiosk- och serveringsförsäljning har minskat kraftigt under året då flera verksamheter har fått stänga ner under coronapandemin.

Verksamhetens kostnader ökade med 19,0 mnkr jämfört med 2019. Ökningen ligger i huvudsak på löner och ersättningar, inklusive sociala avgifter, +26,9 mnkr. För-

utom årets löneökningar ser vi en helårseffekt på Lomma kommuns övertag av hemtjänstverksamheten från privat utförare den 1/3 2019. Köp av huvudverksamhet har minskat med 10 mnkr jämfört med 2019, främst med anledning av färre externa placeringar inom IFO.

Coronarelaterade kostnader i verksamheten uppgick under året till 19,9 mnkr av vilka 18,0 mnkr har blivit kompenserade av staten.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Kommunens uppföljningsprocess innebär att verksamheten följs upp kommunövergripande fyra gånger per år, i kvartals- respektive delårsrapport samt två månadsrapporter med prognos. För att uppnå en korrekt styrning av verksamheten är prognossäkerheten av avgörande betydelse och att nämnderna vid negativa budgetavvikelser beskriver vilka åtgärder som vidtagits respektive planeras att vidtas för att få utfall och budget i balans. Rapportering om detta ska ske till kommunstyrelsen.

I tabellen nedan redovisas nämndernas budgetavvikelser i driftredovisningen.

Budgetavvikelser per nämnd

mnkr	
Kommunstyrelse	9,2
Valnämnd, Revision och Överförmyndare	0,1
Socialnämnd	-1,4
Barn- och utbildningsnämnd	16,0
Kultur- och fritidsnämnd	0,5
Teknisk nämnd	1,0
Miljö- och byggnadsnämnd	0,1
Summa	25,5

Av kommunstyrelsens budgetavvikelse utgör ett positivt exploateringsnetto 5,3 mnkr. Socialnämnden har under året kompenserats med 10,0 mnkr avseende hemtjänsten enligt beslut i kommunfullmäktige. För en mer ingående analys av verksamheternas budgetavvikelser hänvisas till sidorna 60-99 samt driftredovisningen per nämnd och KF-verksamhet på sidorna 50-51.

Helårsprognos, budgetavvikelser

Mnkr	mars	maj	augusti	oktober	Utfall
Nämndernas verksamheter	-9,2	-4,7	3,7	5,7	25,5
Finansförvaltningen	23,4	24,5	43,7	24,0	15,6
Budgeterat resultat	45,6	45,6	45,6	41,6	41,6
Summa	59,8	65,4	93,0	71,3	82,7
Jämförelsestörande post	-15,0	-15,0	0,0	0,0	9,0
Årets resultat	44,8	50,4	93,0	71,3	91,7

Investerings- och exploateringsverksamhet

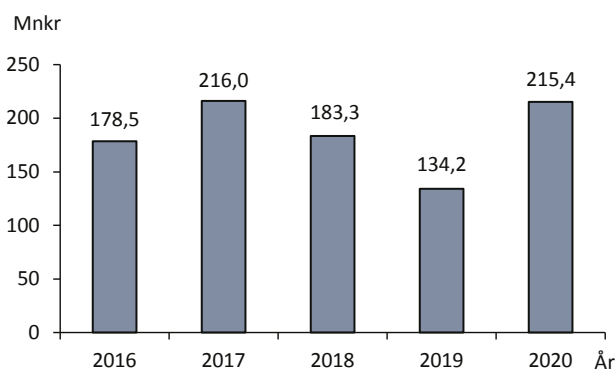
Investeringsutgifterna uppgår till 215,4 mnkr, vilket är 49,4 mnkr lägre än budgeterat.

Bland de större investeringarna kan nämnas:

KF projekt	mnkr
Pilängskolan om och tillbyggnad, inkl. rivning	41,2
Stationsområdet, åtgärder, allmän platsmark	24,3
Utbyggnad Löddesnässkolan (inkl. anpassn. av kök)	16,7
Inköp Lomma Vinstortorp 23:1 o del av	
Lomma Alnarp 1:1	15,0
Investeringar inom detaljplan Bjärred centrum	14,6

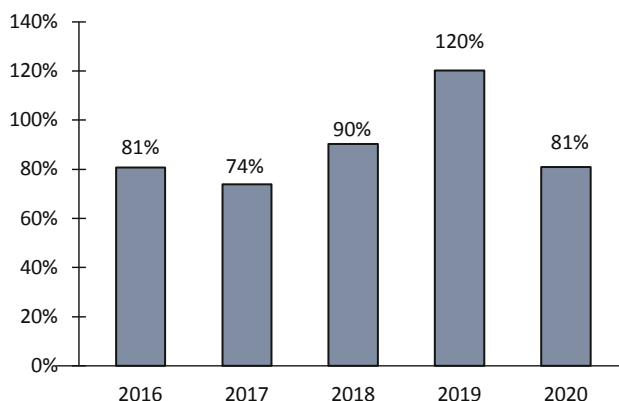
Investeringsbidragen uppgick totalt till 15,3 mnkr, varav gatukostnadsersättningar 5,4 mnkr och investeringsbidrag 9,9 mnkr.

Nedan redovisas kommunens investeringsutgifter åren 2016-2020:

Den genomsnittliga investeringsnivån för de senaste fem åren uppgick till 185,5 mnkr.

Exploateringsverksamheten omfattade 14 projekt. Under året har 5,3 mnkr resultatförts främst med anledning av tomtförsäljningar inom Vattenverkstomten i Lomma och Bjärreds Torg.

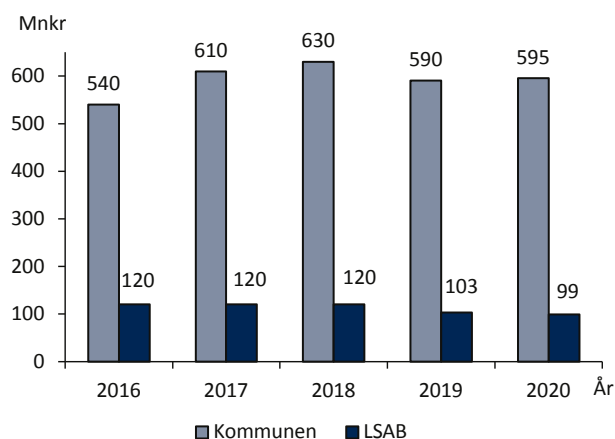
Självfinansieringsgraden är ett mått på i hur stor utsträckning som årets investeringar har finansierats med egna medel (årets avskrivningar och årets resultat). Självfinansieringsgraden låg i genomsnitt för de fem senaste åren på 87,2%. För 2020 uppgick självfinansieringsgraden till 81 % för Lomma kommun och 72 % för koncernen.

För en utförlig investerings- och exploateringsredovisning hänvisas till sidorna 52-55.

Likviditet och lån

Sedan årets början har likviditeten ökat med 3,1 mnkr. Likvida medel per 2020-12-31 uppgick till 92,5 mnkr. Låneskulden ökade med 5 mnkr under året och uppgick till totalt 595 mnkr vid årets slut mot budgeterade 749,7 mnkr, inklusive beslut fattade under 2020. Lomma Servicebostäder AB's låneskuld minskade under året med 4 mnkr och uppgick vid årets slut till 99 mnkr.

Utvecklingen av låneskulden för kommunen respektive för Lomma Servicebostäder AB åren 2016- 2021 redovisas nedan.

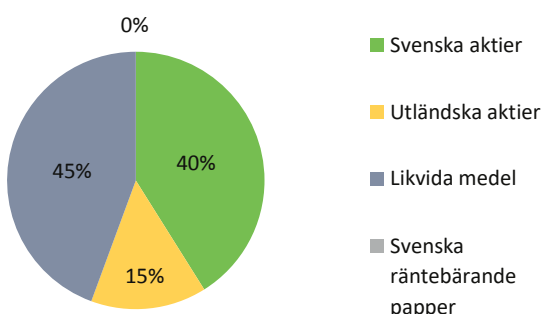
Pensionsförpliktelser och förvaltning av pensionsmedel

Kommunens totala pensionsförpliktelser uppgick till 364,4 mnkr den 31 december. Pensionsförpliktelser intjänade före 1998 redovisas inom linjen i balansräkningen som ansvarsförbindelse och uppgår till 337,0 mnkr inklusive löneskatt. Pensionsförpliktelser, särskilda avtalspensioner och liknande, intjänade från och med 1998 redovisas som avsättning i balansräkningen och uppgår till 37,4 mnkr inklusive löneskatt. Pensionsförpliktelserna presenteras detaljerat i not 26.

Kommunen har valt en försäkringslösning för huvuddelen av intjänade pensionsförmåner som annars skulle ha redovisats under posten "Avsatt till pensioner". Detta innebär att kommunen årligen betalar en försäkringspremie till vald pensionsadministratör (för närvarande KPA) som motsvarar det årets beräknade intjänade pensionsförmåner. Under 2020 betalades 27,4 mnkr ut och totalt har 174,3 mnkr utbetalats sedan 2001.

Kommunen har sedan 1996 avsatt likvida medel som "öronmärkts" för pensionsändamål. Totalt har 108,2 mnkr avsatts vid olika tidpunkter. Sedan 1996 har all avkastning återinvesterats i förvaltningen. Syftet med förvaltningen är att uppnå långsiktigt god avkastning med betryggande säkerhet. Detta sker främst genom spridning av placeringarna mellan olika tillgångslag och förvaltare. För närvarande har Lomma kommun avtal med fyra olika förvaltare.

Tillgångsfördelningen vid årsskiftet är följande:

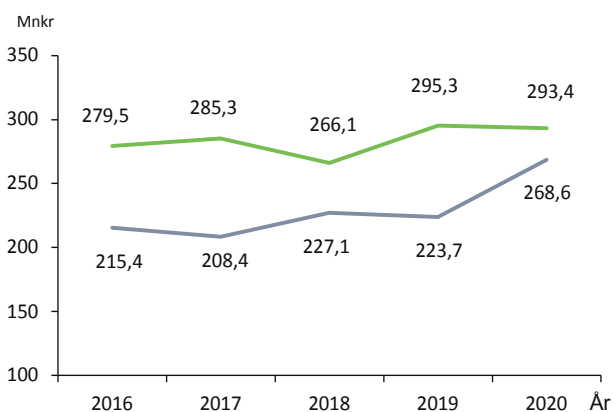

Enligt finanspolicyn, antagen av KF 201812 §107, får andelen aktier maximalt uppgå till 70 %, medan normalläget utgör 50 %. Som framgår ovan utgjorde aktieandelen vid årsskiftet 55 %.

Kommunfullmäktige beslutade 2013-02-07 om uttag ur pensionsmedelsförvaltningen. Enligt beslutet ska medel motsvarande 50 % av utbetalningarna inklusive löneskatt avseende den så kallade ansvarsförbindelsen tas årligen från pensionsförvaltningen och tillföras kommunens kassa. Ett uttag på 11,0 mnkr gjordes under året. Sammanlagt har 83,6 mnkr tagits ur pensionsförvaltningen sedan 2013.

Marknadsvärdet på pensionsmedelsförvaltningen uppgick vid årsskiftet till 293,4 mnkr, en ökning med 9 mnkr efter justering av uttag på 11 mnkr. Anskaffningsvärdet uppgick vid årets slut till 268,6 mnkr, en ökning med 44,9 mnkr. Anledningen till ökningen av bokfört värde är att hela pensionsmedelsportföljen har omallokerats under året för att uppnå en bättre avkastning. Lomma kommun har nu placerat sina tillgångar i indexfonder, vilket är en fördel eftersom de normalt innebär en stabilare fondförmögenhet.

Pensionsmedelsförvaltningens utveckling de senaste fem åren framgår av nedanstående diagram:

Nedan lämnas upplysningar om de totala pensionsförpliktelserna inklusive löneskatt och pensionsmedelsförvaltningen.

Mnkr	2019	2020
Avsättning för särskilda avtalspensioner och liknande förpliktelser	29,7	27,4
Ansvarsförbindelsen	345,4	337,0
Summa pensionsförpliktelser	375,1	364,4
Finansiella placeringar (Marknadsvärde)	295,3	293,4
Totala förpliktelser minus finansiella placeringar	79,8	70,6
Finansiella placeringar (anskaffningsvärde)	223,2	268,6
Förvaltade medel/pensionsförpliktelser	78,7 %	80,5 %

Ansvarsförbindelsen minskade med 8,4 mnkr jämfört med föregående år. Enligt finanspolicyn är målet att successivt öka konsolideringsgraden, det vill säga att kvoten mellan förvaltade medel och totala pensionsförpliktelser ska öka. Konsolideringsgraden har ökat från 78,7 % per 2019-12-31 till 80,5 % per 2020-12-31. En stigande aktiebörs i kombination med en minskning av ansvarsförbindelsen under 2020 är de främsta orsakerna till detta.

Borgensåtaganden

Borgensförbindelserna, exklusive solidarisk borgen till Kommuninvest i Sverige AB på 861 mnkr, uppgick till 158,2 mnkr, vilket är en minskning med 1,8 mnkr jämfört med 2019.

Av de totala borgensåtagandena avser 99,0 mnkr det helägda bolaget Lomma Servicebostäder AB, en minskning med 4 mnkr sedan 2019. Övriga större borgensåtaganden avser Sydvaatten AB, 48,0 mnkr, Sydvästra Skånes Avfalls AB, 3,3 mnkr samt AB Malmöregionens Avlopp, 1,6 mnkr.

Känslighetsanalys

Kommunens ekonomiska utveckling styrs av ett stort antal faktorer. Vissa kan påverkas genom kommunala beslut, medan andra ligger utanför kommunens kontroll. Ett sätt att beskriva kommunens beroende av omvärlden är att upprätta en känslighetsanalys. Nedan redovisas de ekonomiska konsekvenserna av olika händelser:

Känslighetsanalys	
Händelse	Förändring +/-
1 kronas förändring av kommunalskatten	73,0 mnkr
Resultatnivå 1 %	14,5 mnkr
Avgiftsförändring med 1 %	0,7 mnkr
Löneförändring med 1 %, inkl PO	8,2 mnkr
Förändring av verksamhetens kostnader med 1 % (exkl löner och ersättningar)	6,5 mnkr

Även oförutsedda händelser kan således ha stor inverkan på kommunens ekonomiska utveckling. Det är därför viktigt att upprätthålla en finansiell beredskap på såväl kort som lång sikt.

Förväntad utveckling

Coronapandemin och ekonomisk utveckling

År 2020 var exceptionellt ur många perspektiv. Coronapandemin gav under våren en extremt snabb nedgång i produktion och sysselsättning, såväl i Sverige som i omvärlden. Verksamheten i kommuner och regioner fick ställa om i rekordfart. Nedgången av skatteintäkterna balanserades av staten med ökade generella statsbidrag och stöd för ökade kostnader. Det kraftiga raset i våras innebär dock att återhämtningen kommer att ta tid och att den ekonomiska utvecklingen är osäker.

Statens skuldsättning har ökat kraftigt under 2020 och Maastrichtskulden, andel av BNP, har ökat från 35 % och beräknas vara över 43 % år 2024. Under 2020 har arbetslösheten ökat. När arbetslösheten stiger får också nya kullar av studenter svårare att ta sig in på arbetsmarknaden vilket sannolikt innebär en utveckling mot mer och längre studier, vilket kommer att bidra till en dämpning av arbetsutbudet kommande år. Det kommer att ta tid för såväl sysselsättningsgraden som arbetskraftsdeltagandet att återhämta sig och balans på arbetsmarknaden kommer att nås först 2024.

Flera år av god ekonomisk utveckling har inneburit möjligheter för staten att agera under pandemin, men när konjunkturen stabiliseras kommer sannolikt kraven på att staten följer det finanspolitiska regelverket öka, och kommunerna kan inte förväntas få bidrag i den takt som skett vilket kan försämra kommunernas ekonomiska förutsättningar. Det innebär att vi behöver ha en beredskap om den ekonomiska utvecklingen försämras framöver.

Välfärdens långsiktiga finansiering

De långsiktiga utmaningarna för välfärdens finansiering kvarstår även efter coronapandemin, nämligen det demografiska trycket samt en lägre ekonomisk tillväxt. Demografiska utvecklingen, med en kraftig ökning av andelen äldre men även fler yngre, innebär stora utmaningar och långsiktiga effekter på ekonomi och kompetensförsörjning framöver. Det mesta talar för att bemanningen inte kommer att kunna öka i takt med välfärdsbehoven, vare sig av ekonomiska skäl eller tillgång på kompetens. Det blir en stor utmaning att både effektivisera verksamheten och komma ikapp med sådant som inte kunnat göras till följd av pandemin.

Årets starka ekonomiska resultat riskerar även att skapa ökade förväntningar både bland invånare och i verksamheterna som vi inte har möjlighet att uppfylla på längre sikt.

Att fler människor i arbetsför ålder är anställningsbara och att fler behåller sin hälsa högt upp i åldrarna är särskilt viktigt givet den demografiska utvecklingen, vilket får positiva effekter för kompetensförsörjning, behovet av kommunal service samt folkhälsan.

Lomma kommun har under de senaste åren haft goda ekonomiska resultat vilket innebär att kommunen har en större motståndskraft vid försämrade förutsättningar. Men med tanke på det demografiska trycket och investeringsbehoven är det viktigt att ha marginaler i den eko-

nomiska planeringen och balansera investeringarna mot det ekonomiska utrymmet.

Mål kring självfinansieringsgraden av investeringarna uppgår till 60 procent (avskrivningar plus årets resultat) samt ett investeringstak på 15 procent av verksamheternas nettokostnader. För att inte öka skulden och trycket på det ekonomiska utrymmet behöver kommunen sträva efter att uppnå en större andel självfinansiering, vilket kan uppnås genom högre resultat eller lägre investeringsnivåer.

Lomma kommun står inför ett antal stora investeringsprojekt, inte minst relaterat till avtalet med Trafikverket om en ny station i Flädie med byggnation 2024- 2026 samt beslut om medfinansieringsavtal för station i Alnarp där kommunen har gjort en avsättning på 91 mnkr för kommunal medfinansiering. Utöver dessa medfinansieringsavtal kommer de kommunala investeringarna uppgå till stora belopp vilket behöver finansieras. Utvecklingen ställer också stora krav på kommunens projektorganisation för att kunna genomföra projekten enligt tidplan och ha resurser för tidiga planeringsskeden samt för att digitalisera samhällsbyggnadsprocessen.

Digitalisering och nyttjandet av ny teknik

Under coronapandemins inledande månader ökade användandet av digitala tjänster explosionsartat. Det som tidigare hade tagit årtal att genomföra fick nu införas på kort tid, som till exempel undervisning på distans och övergång till digitala möten och konferenser.

Den ökade omställningstakten behöver behållas inte minst mot bakgrund av den demografiska utmaning kommunsektorn står inför. Dock är det viktigt att inte blanda ihop den ökade användningen av digitala möten med behovet av att digitalisera och effektivisera verksamheterna. Detta behov drivs av såväl invånarnas förväntningar på digitala tjänster som av ekonomi och innebär behov av fortsatt verksamhetsutveckling, användning av ny teknik och att höja den digitala kompetensen. Inom dessa områden måste utvecklingen fortsätta och samarbetet öka mellan verksamheterna och IT-verksamheten.

Befolkningsutveckling

Befolkningsutvecklingen under 2020 har underskridit de befolkningsprognoser som legat till grund för den ekonomiska planeringen. Jämfört med prognosen understeg befolkningen med 179 personer den 1 november 2020. Detta har effekter på såväl skatteintäkter som på verksamhetens planering då till exempel ökningen av antalet barn i kommunens för- och grundskolor understiger planeringen.

Kommunens befolkningstillväxt har varit stark under ett antal år men för de närmaste åren förväntas ökningstakten endast ligga på cirka 1 procent på grund av lägre tempo i bostadsproduktionen, särskilt i Lomma hamn. En lägre befolkningsökning påverkar skatteintäkterna negativt och eftersläpningsersättningen i skatteutjämningsystemet faller bort. Arbetet med ny översiktsplan

innehåller utbyggnads- och tillväxtmål vilket kommer beaktas i kommande budgetförutsättningar. En lärdom och utmaning för kommande prognoser är hur vi beaktar osäkerheterna i dessa prognoser.

Förändringar i regelverk påverkar ekonomistyrningen

Ett antal förändringar i regelverk och styrning kan påverka kommunens ekonomistyrning framåt. Regeringen har under hösten 2020 beslutat att tillsätta en utredning som ska se över kommunallagens bestämmelser om ekonomisk styrning som syftar till att kommuner och regioner ska ha goda förutsättningar att möta framtidens utmaningar. Utredningen ska föreslå ett sammanhållet regelverk för en effektiv ekonomistyrning.

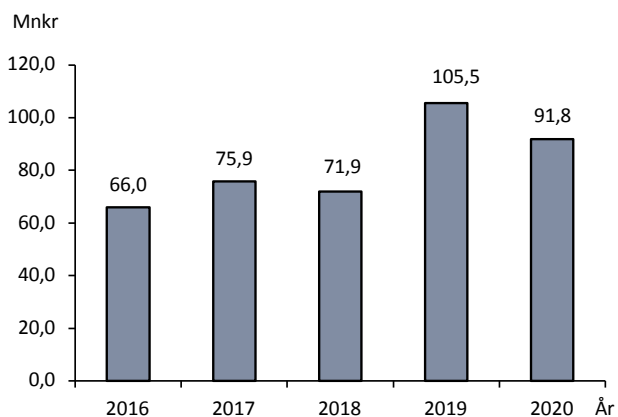
Utredaren ska bland annat föreslå hur krav på god ekonomisk hushållning och regelverket för balanskravet bör vara utformade, undersöka och vid behov lämna förslag till vägledning och stöd för den ekonomiska styrningen i kommuner och regioner samt föreslå lösningar som sammantaget skapar goda förutsättningar för en effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner och som ligger i linje med målen för den nationella finanspolitiken. Beroende på utfallet av utredningen kan kommunen behöva se över målen för god ekonomisk hushållning och den ekonomiska styrningen.

Det finns även andra poster i den kommunala redovisningen som kan få stora konsekvenser enskilda år för kommunen. Det har till exempel riktats kritik mot hur investeringsbidrag och gatukostnads- och exploateringsersättningar ska redovisas samt hur finansiella instrument ska värderas. Sammantaget grundar sig kritiken på att lagstiftningen och normeringen från Rådet för kommunal redovisning (RKR) leder till stora variationer i kommunernas redovisade resultat. På grund av regelverket kring balanskravet vill kommunerna inte behöva redovisa varken stora intäkter eller stora kostnader enskilda år, utan vill i stället kunna fördela dessa. Detta försvåras av den nya normeringen från RKR där intäkter ska intäktsföras till fullo när investeringen är genomförd vilket innebär engångseffekter på intäkterna samtidigt som de långsiktiga kapitalkostnaderna ökar då de inte matchas av till exempel ersättning för gatukostnadsersättningar.

Utredaren ska även analysera de konsekvenser som en ändrad redovisningsmodell för pensionsförpliktelser skulle få, vilket troligtvis slutligen innebär ett förslag om att införa fullfondering av pensionskulden vilket var ett av förslagen till den nya kommunala redovisningslagen men som inte genomfördes när lagen trädde i kraft. För Lomma kommun, som dessutom har en stor del av skulden finansierad via placeringar, skulle resultatet påverkas positivt då nuvarande utgifter på drygt 20 mnkr årligen skulle ersättas av amortering av skulden och därmed öka det redovisade resultatet utan att i grunden förbättra finansieringen.

Sammanställd redovisning

Årets resultat i koncernen Lomma kommun uppgår till +91,8 mnkr.

Delar av den kommunala verksamheten bedrivs i bolagsform eller kommunalförbund. Koncernen Lomma kommun består, förutom kommunen själv, av Lomma Servicebostäder AB (100 %), AB Malmöregionens Avlopp (40 %) samt Kommunalförbundet VA SYD (4,8 %).

Omsättningen på bolagsverksamheten är dock relativt begränsad. Ungefär 5,7 % av kommunens totala tillgångar finns i de kommunala bolagen mot 6,2 % 2019. I samband med VA SYD's inträde i koncernen så övertog de samtliga VA anläggningar från Lomma kommun. Nettovärdet på dessa var 129,8 mnkr vid övertagandet, detta regleras med ett skuldebrev mot Lomma kommun med en amorteringstid på 20 år.

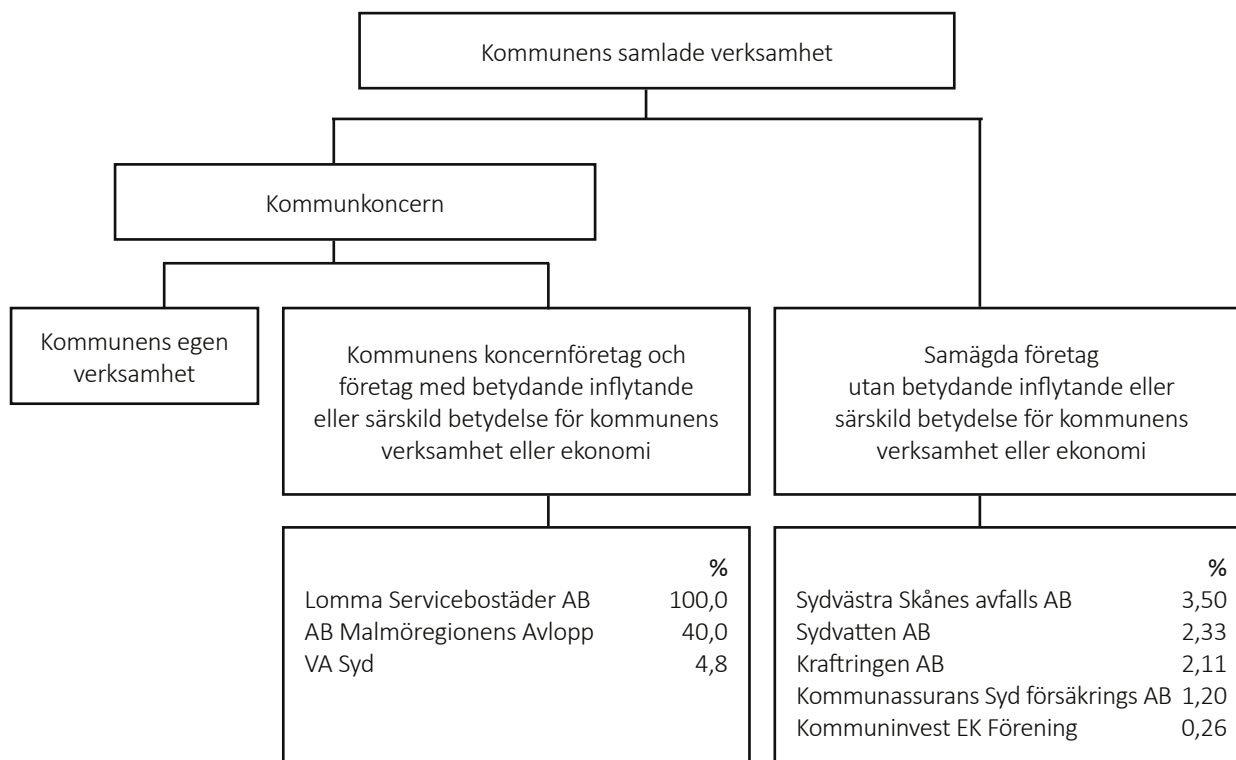
Bolagens verksamhet uppvisade följande resultat efter finansiella poster:

Lomma Servicebostäder AB	0,2 mnkr
VA SYD	0,0 mnkr
AB Malmöregionens Avlopp	0,0 mnkr

LSAB's låneskuld uppgick vid årets slut till 99,0 mnkr, vilket var en minskning med 4 mnkr jämfört med 2019.

Uppgifter om väsentliga händelser för de kommunala bolagens verksamhet under året finns på sidorna 98-99.

Kommunens samlade verksamhet

Ekonomiska engagemang mellan kommunens koncernföretag

Intäkter, kostnader, fordringar och skulder, mnkr				
Enhet	Försäljning		Borgen	
	Köpare	Säljare	Givare	Mottagare
Lomma kommun	20,2	1,5	100,6	
Lomma Servicebostäder AB	0,9	15,3		99,0
VA syd	6,6	9,8		
AB Malmöregionens Avlopp	4,9	6,0		1,6

Privata utförare

För att en kommunal entreprenad ska anses föreligga förutsätts att:

- det finns avtal mellan kommunen och producenten
- kommunen har ett huvudansvar för att tjänsten erbjuds kommunmedborgarna
- verksamheten annars skulle drivits i egen regi

Entreprenör	Verksamhet	Belopp mnkr	Procent av total oms
Lunds kommun m.fl.	Gymnasieskola	109,9	7,5%
Frösunda omsorg AB	Hälsa vård och omsorg	75,8	5,2%
Montessori Bjerred m.fl.	För- och grundskola	52,2	3,6%
PEAB	Gatu- och Parkarbeten	26,5	1,8%
Samhall AB, Förenade Service AB	Städ	14,5	1,0%
Staffanstorps kommun	Räddningstjänst	10,8	0,7%
Övriga entreprenörer		4,6	0,3%
TOTALT		294,3	20,1%

Väsentliga personalförhållanden

Medarbetar- och arbetsgivarfrågor har under de senaste åren haft en stark utveckling i kommunen genom en tydlig arbetsgivarpolitisk strategi som anger riktningen för kommunens arbetsgivarpolitiska mål- och utvecklingsarbete. Under 2020 har detta bland annat inneburit att ett nytt samverkansavtal, med syftet att förnya och utveckla samverkansprocessen för att nå ett effektivt, enhetligt och inkluderande samarbete med medarbetare och fack, implementerats. Likaså har utvecklingen av de organisatoriska förutsättningarna, med tyngdpunkt på att öka samarbetet i de så kallat organisatoriska mellanrummen, varit i fokus.

I övrigt har kommunens prioriterade utvecklingsarbete skett inom ledarutveckling och inom arbetsmiljöområdet. Detta som en direkt förlängning av den långsiktiga satsningen att *”Lomma kommun ska vara en attraktiv och utvecklande arbetsgivare som erbjuder en hälsofrämjande arbetsmiljö.”* som inleddes 2018 genom deltagande i det stora ESF-projektet PEPP. Dessa frågor är också en förutsättning för Lomma kommuns framtida förmåga att attrahera, rekrytera, utveckla och behålla chefer och medarbetare.

Genom vår värdegrund *öppenhet, respekt och ansvar* sätter vi standarden för dialog och samarbete, vilket i sin tur bidrar till en kultur som leder oss mot målet att förbättra vardagen för kommuninvånarna.

Kompetensförsörjning

År 2020 uppgick antalet årsarbetare till 1 488 vilket är en ökning med 78 årsarbetare. Det motsvarar 1 543 tillsvidare- och visstidsanställda personer vilket är en ökning med 28 personer jämfört med 2019. Av dessa är 88 % tillsvidareanställda och 12 % visstidsanställda, vilket innebär att kommunen ökat sin andel av tillsvidareanställda med en procentenhet. Detta är i linje med den arbetsgivarpolitiska strategins viljeinriktning om att kommunen ska erbjuda trygga anställningar för sina medarbetare.

	Tillsvidare		Visstid		Totalt	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Kommunstyrelsen	69	71	9	8	78	79
Barn- och utbildningsnämnden	801	827	97	96	898	924
Kultur- och fritidsnämnden	48	54	11	14	59	68
Socialnämnden	276	306	41	54	317	360
Tekniska nämnden	31	33	4	3	35	36
Miljö- och byggnadsnämnden	20	22	3	0	23	22
Totalt	1 245	1 313	165	175	1 410	1 488

Kommunstyrelsens ökning med två årsarbetare är i linje med beslut om att nyinrätta en projektledartjänst för införande av beslutsstödsystem samt en HR-partner som en följd av tidigare hemtagande av hemtjänsten och förestående hemtagning av särskilda boenden 2021. Antalet visstidsanställda följer en terminscykel, med högst andel under höst- och vårtermin och avslutas i samband med loven då förskolans och skolans verksamhet är mindre omfattande.

Inom socialnämnden har både antalet tillsvidare- och visstidsanställda ökat under 2020. Bemanningen inom hemtjänst har varit hårt ansträngd och fler vikarier har anställts under hösten för att klara uppdraget under pandemin. För att förbättra kontinuiteten för vårdtagarna har vikariatsanställningar prioriterats framför timavlönad personal. Inom sjuksköterskeområdet har en satsning på att tillsvidareanställa medarbetare gjorts för att minska beroendet av bemanningspersonal. Detta är helt i enlighet med verksamhetens mål och kommunens strävan att erbjuda trygga anställningar.

Inom tekniska nämnden liksom inom miljö- och byggnadsnämnden har endast små personalförändringar skett under året.

Feriearbete för ungdomar

Under sommaren erbjöds 82 ungdomar, 16- 18 år, feriearbete i kommunens verksamheter. Ferieplatserna var fördelade främst inom vaktmästeri, kök, barnomsorgs- och fritidsverksamhet. På grund av pandemin placerades inga ungdomar inom äldreomsorgen och endast ungdomar över 18 år placerades inom barnomsorgen. Ungdomarnas utvärderingar visade att de trivdes bra och blivit väl omhändertagna på arbetsplatserna.

Personalomsättning

Under 2020 lämnad 137 medarbetare sina tillsvidareanställningar i kommunen. Av dessa avgick 16 medarbetare i ålderspension. Sammanlagt utannonserades 119 tjänster vilket är en markant minskning från föregående års 195 annonser. Detta har en stark koppling till den minskade rörligheten på arbetsmarknaden till följd av pandemin. Majoriteten av annonserna kommer från kommunens två största nämnder men där socialnämnden har stått för en större andel än vanligt.

	2019 Totalt	2020 Totalt	2020 Exkl pension/ arbetsbrist
Kommunstyrelsen	17 %	7 %	5 %
Barn- och utbildningsnämnden	11 %	6 %	6 %
Kultur- och fritidsnämnden	12 %	3 %	3 %
Socialnämnden	25 %	23 %	18 %
Tekniska nämnden	30 %	9 %	6 %
Miljö- och byggnadsnämnden	9 %	9 %	5 %
Totalt	14 %	10 %	9 %

Den totala personalomsättningen minskade 2020 med fyra procentenheter till 10 %. Exkluderat pensionsavgångar och uppsägningar på grund av arbetsbrist blir den totala personalomsättningen för Lomma kommun 9 % att jämföra med 12 % föregående år. Rekordlåg och sannolikt direkt hänförligt till pandemisituationen som medfört att personalrörligheten på arbetsmarknaden har minskat markant.

Personalomsättningen har varit fortsatt hög inom socialnämnden om än med en liten minskning. Under våren eskalerade personalomsättningen inom sjuksköterskegruppen vilket föranledde en organisationsförändring i syfte att förbättra arbetsmiljö och kompetensutveckling. En positiv effekt kan noteras och synliggörs framförallt av ökad rekrytering och minskat behov av inhyrd bemanning under hösten 2020. Störst har personalomsättningen varit inom hemtjänstverksamheten där arbetet med struktur och förutsägbarhet fortsätter.

Tekniska nämnden uppvisade en betydande minskning av personalomsättningen jämfört med 2019. Den höga personalomsättningen 2019 förklaras av VA-verksamhetens övergång till VA SYD.

Personalomsättningen inom kommunstyrelsen minskade från 10 % till 7 %.

Barn- och utbildningsnämndens liksom kultur- och fritidsnämndens verksamhetsområden noterade en kraftigt minskad personalomsättning. De låga talen kan härledas till den minskade rörligheten på arbetsmarknaden men också till det systematiska arbetet med organisationskulturen och dess tillsammans samt de gemensamma arbetsmiljömålen som stipulerar att arbetsuppgifterna ska rymmas inom den egna arbetstiden och alla ska vara en del i arbetsplatsens gemenskap. Sammantaget förstärker dessa känslan av tillhörighet till nämndernas verksamhetsområde och medför att medarbetare i ökad grad väljer att stanna hos arbetsgivaren – Lomma kommun.

Personalkostnader

År 2020 uppgick de totala personalkostnaderna till 878 mnkr. Nedan redovisas personalkostnadernas utveckling under den senaste femårsperioden.

Personalkostnader

Mnkr	2016	2017	2018	2019	2020
Löner m.m.	495	517	522	572	593
Arbetsgivaravgifter	153	161	162	176	183
Pensioner	61	64	86	88	91
Övrigt	8	8	8	12	11
Summa	717	750	778	848	878

De direkta lönekostnaderna ökade mellan år 2019 och 2020 med 21 mnkr. Detta förklaras av de avtalsenliga löneökningarna samt av helårseffekten av lönerna för personal inom hemtjänstverksamheten.

Pensionskostnaderna ökade med 3 mnkr jämfört med 2019. Pensionsutbetalningar avseende den avgiftsbestämda ålderspensionen ökade med 2,3 mnkr jämfört med 2019. Försäkringspremien för förmånsbestämd ålderspension ökade under året. Premien uppgick till 31,4 mnkr inklusive särskild löneskatt, vilket är en ökning med 5,3 mnkr jämfört med 2019. I november varje år reglerar KPA Pensionsförsäkring dessa försäkringar. Regleringen är en avstämning av den intjänade förmånen enligt pensionsavtalet, jämfört med vad som finns inbetalt per samma datum på försäkringen, så kallat fribrev. Saknas det medel resulterar det i en debitering av kompletteringspremie, vilken år 2020 var på 18,6 mnkr inklusive särskild löneskatt.

Kostnaden för timavlönande uppgick till 45,3 mnkr inklusive personalomkostnader, vilket är en ökning med 3,4 mnkr jämfört med föregående år.

Chefsförsörjning och ledarutveckling

Kommunen har knappt 80 chefer varav cirka 25 % är män. Två nya förvaltningschefer tillträdde under året för kommunledningskontoret respektive samhällsbyggnadsförvaltningen. Störst chefsomsättning har förekommit inom socialförvaltningen som befinner sig mitt i en förändringsprocess men även inom kommunledningskontoret har två av fem avdelningschefer nyrekryterats. Under året har Lomma kommuns chefsrekryteringsprocess fastställts med planerad implementering i början av 2021.

Chefer i Lomma kommun tillvaratar och möjliggör utveckling för medarbetarna och verksamheten med resultat, kvalitet och ett hållbart arbetsliv i fokus. De ska ha förmåga att leda, motivera och delegera och säkerställa att medarbetarna har rätt förutsättningar att påverka och bidra till verksamhetens uppdrag och mål samt även ge återkoppling på det arbete som utförs. Chefer i Lomma kommun ska axla rollen som ledare och arbetsgivarföreträdare som tar ansvar för personal, ekonomi och verksamhet och lojalt genomför fattade beslut. I senaste medarbetarundersökningen kunde konstateras att ledarskapsindexet som är baserat på tre av nio HME-frågor ökat från 4,10 till 4,23 på en femgradig skala. Det är både ett högt och förbättrat betyg. Alla förvalt-

ningar förbättrade sitt ledarskapsindex. Högst förtroende för sina chefer har man inom samhällsbyggnadsförvaltningen som ger sina chefer betyget 4,4. Störst förbättring har skett inom socialförvaltningen som får 3,96 vilket är en ökning med 0,26. Barn- och utbildningsförvaltningen ökar med 0,1 till 4,23 medan kommunledningskontoret ökar marginellt till 4,16.

Lomma kommun vill kunna möta sina chefer och ledare med kompetensutvecklingsinsatser utifrån var de befinner sig; blivande, nya, erfarna, första linjens chefer samt chefer över chefer. Under våren har koncept för chef- och ledarutveckling utarbetats och implementeringen av denna har startat. Några av de planerade aktiviteterna har inte kunnat genomföras enligt plan på grund av pandemin eller överklagad upphandling men kommer antingen att genomföras digitalt eller vid ett senare tillfälle. Ett flertal kommunövergripande utvecklingsinsatser är igång.

Likabehandling och jämställdhet

Att arbeta med aktiva åtgärder innebär att bedriva ett förebyggande och främjande arbete inom organisationens samtliga delar för att motverka diskriminering och verka för lika rättigheter och möjligheter samt att säkerställa att ingen ges sämre förutsättningar på arbetsplatsen. Inga allvarliga brister kunde påvisas.

Av samtliga anställda är andelen män 21 % och andelen kvinnor 79 %, vilket skiljer sig från föregående år då andelen män var 20 %. Både inom barn- och utbildningsnämndens och socialnämndens verksamheter är kvinnodominansen stor, även inom kommunstyrelsens, kultur- och fritidsnämndens och tekniska nämndens verksamhetsområden dominerar kvinnorna, dock inte lika påtagligt. Inom miljö- och byggnadsnämndens område råder en jämn könsfördelning. Kommunens högsta ledningsgrupp har en jämn könsfördelning vilket även andra nämnder har. Undantaget är socialnämndens ledningsgrupp som består endast av kvinnor. Totalt består kommunens knappt 80 chefer av cirka 75 % kvinnor och 25 % män.

Heltidsresan

Av tillsvidareanställda medarbetare arbetade 79 % heltid och 21 % deltid, vilket är en ökning av antalet heltidsanställda med en procentenhet. Deltidsanställningar fanns främst inom socialnämndens och kultur- och fritidsnämndens områden.

Antalet heltidsanställda, tillsvidare, per nämnd

	2019	2020
Kommunstyrelsen	90 %	91 %
Barn- och utbildningsnämnden	85 %	85 %
Kultur- och fritidsnämnden	62 %	60 %
Socialnämnden	56 %	60 %
Tekniska nämnden	97 %	97 %
Miljö- och byggnadsnämnden	95 %	96 %
Totalt	78 %	79 %

Kommunstyrelsen har ökat andelen heltidsarbetande med en procentenhet. Trygghetsvårdarna står för den största andelen av deltidanställda.

Inom barn- och utbildningsnämnden var andelen heltidsanställda högre än kommunens genomsnitt. Svårigheten att rekrytera personal inom vissa yrkesgrupper har gjort att heltidsanställningar har erbjudits för att kunna vara en attraktiv arbetsgivare.

Andelen heltidsanställda inom kultur- och fritidsnämnden var lägre än kommunens genomsnitt. Andelen heltidsanställda har minskat med två procentenheter. Orsaken till detta bedöms vara att verksamheterna är relativt små, vilket gör att ett fåtal tjänster kan ge stort utfall i andel av helheten.

Andelen heltidsanställda inom socialnämnden har ökat med fyra procentenheter. Andelen heltidsanställda varierar mellan avdelningarna. Minst andel heltidsanställda finns inom de direkta omsorgsverksamheterna.

Tekniska nämnden och miljö- och byggnadsnämnden hade den högsta andelen heltidsanställda och ligger kvar på en fortsatt hög nivå.

Arbetsmiljö och hälsa

Under 2018- 2019 genomfördes det stora ESF-projektet PEPP som hade fokus på att öka förutsättningarna för ett hållbart arbetsliv för både chefer och medarbetare. Detta är en fortsatt viktig strategiskt fråga för Lomma kommun som arbetsgivare då god arbetsmiljö är en förutsättning för att uppnå rätt kvalitet på det arbete som utförs enligt uppsatta mål liksom för att klara kompetensförsörjningen. Med denna bakgrund har kommunen valt att fortsätta prioritera arbetsmiljö- och hälsofrågorna under 2020, såväl från centralt håll som i nämnderna. Utbildningar har bland annat genomförts inom arbetsmiljöområdets samtliga delar för såväl chefer som huvudskyddsombud. Även utbildning för skyddsombud inom Kommunals avtalsområde har genomförts under året. En riktlinje om rökfri arbetstid har fastställts och en särskild anvisning för första hjälpen och krisstöd har tagits fram och kompletterats med en krisstödstjänst från företagshälsovården. Övriga riktlinjer och anvisningar inom arbetsmiljöområdet har setts över och vid behov förtydligats.

Medarbetarenkäten involverar såväl chefer som medarbetare och ger en helhetsbild över organisationens och medarbetarnas mående och upplevelse av Lomma kommun som arbetsgivare. Undersökningen genomfördes en gång under året med en svarsfrekvens på 85 %. Kommunens *Index för Engagemang*, som är organisationens övergripande resultat när alla svar är sammanvägda ger en tydlig indikation på mående och engagemang. På den femgradiga skalan ökade index från 3,8 2019 till 3,9 2020 vilket är ett bra värde som innebär goda förutsättningar för god prestation och hög produktivitet. *eNPS* är ett nyckeltal som mäter medarbetarnöjdhet och

medarbetartillfredsställelse genom frågan om man skulle rekommendera Lomma kommun till en vän eller bekant. Skalan sträcker sig från -100 till 100. Kommunens eNPS landade på +18, vilket är ett mycket bra resultat och en ökning från föregående års resultat +4. Det innebär att det i år finns betydligt fler ambassadörer som känner stolthet över kommunen jämfört med kritiker.

En av Lomma kommuns arbetsgivarpolitiska strategier är att erbjuda ett meningsfullt arbete. Då är det extra positivt att just *Meningsfullhet och delaktighet* är kommunens starkaste drivkraft tillsammans med *Relation till kollegor* respektive *chef*. Enligt årets undersökning har kommunen fortsatt sina största utmaningar inom områdena arbetsbelastning/stress och arbetstempo men värdena har förbättrats något vilket sannolikt är en effekt av kommunens långsiktiga fokus på arbetsmiljöfrågorna.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron inom kommunen har ökat med 1,8 procentenheter jämfört med 2019. Den korta och totala sjukfrånvaron har ökat bland alla åldersgrupper och båda kön medan andelen som är långtidssjukskrivna, över 60 dagar, har minskat. Lomma kommun har haft en positiv sjukfrånvarotrend under flera år och under 2020 har pandemin satt sitt tydliga spår i en markant ökad korttidsfrånvaro som i sin tur påverkat den totala sjukfrånvaron. Signalerna i övrigt från verksamheterna är att andra anledningar till sjukfrånvaro har minskat.

Den totala sjukfrånvaron har minskat endast för chefer och sjuksköterskor. Däremot har den ökat för övriga yrkeskategorier som redovisas i tabellen. Den största ökningen står kökspersonal och barnskötare för.

Sjukfrånvaro per yrkesgrupp %

Yrkesgrupp	Sjukfrånvaro Totalt		Sjukfrånvaro > 60 dgr av total sjukfrånvaro	
	2019	2020	2019	2020
Adm. personal	3,1 %	5,2 %	35,1 %	51,4 %
Kökspersonal	5,3 %	9,2 %	29,1 %	33,9 %
Lärare	2,9 %	4,0 %	37,0 %	24,8 %
Undersköterskor	12,3 %	14,0 %	41,8 %	45,9 %
Barnskötare	8,5 %	11,5 %	50,6 %	46,1 %
Förskollärare	8,2 %	10,4 %	42,1 %	35,6 %
Fritidspedagoger	4,5 %	7,2 %	19,5 %	15,8 %
Chefer	2,0 %	1,7 %	38,0 %	40,8 %
Socionomer	1,5 %	3,1 %	0,0 %	15,3 %
Sjuksköterskor	7,3 %	6,4 %	35,0 %	11,6 %

Barn- och utbildningsnämndens sjukfrånvaro ökade med 1,9 procentenheter till 6,9 % främst påverkad av en ökad korttidsfrånvaro medan andelen med längre sjukfrånvaro har minskat. Nämnden har också noterat att en del av den sjukfrånvaron finns inom de personalgrupper, huvudsakligen i förskolan, som är särskilt infektionsexponerade. Förskoleverksamheten har därför utökat sin utvistelse som ett sätt att minska infektionsrisken och sjukfrånvaron. Även inom kultur- och fritidsnämnden ökade

sjukfrånvaron från låga 3,4 % till 4,9 % år 2020 främst till följd av ökad korttidsfrånvaro.

Både barn- och utbildningsnämnden och kultur- och fritidsnämnden bedömer att en del av sjukfrånvaron kan relateras till arbetsbelastning och stress. När det gäller sådan sjukfrånvaro har nämnderna, i samverkan med verksamheternas personalföreträdare, fastställt mål för arbetsmiljön. Målen innebär att arbetet ska rymmas inom den egna arbetstiden samt att samtliga medarbetare upplever sig som en del av arbetsplatsens gemenskap. Samtliga verksamheter arbetar aktivt med målen tillsammans med ledningen.

Socialnämndens sjukfrånvaronivåer har varierat mellan olika verksamheter. För den största delen av medarbetarna har det inte varit möjligt att arbeta hemifrån och det finns enskilda delar av verksamheten som tidvis haft avsevärt hög sjukfrånvaro, upp mot 30 %. Den totala sjukfrånvaron för hela socialnämnden var 8,3 % under 2020 vilket var en ökning med 1,9 procentenheter jämfört med 2019. Långtidssjukfrånvaro har på totalen minskat även om den varierar mellan avdelningarna. Att skapa en god och attraktiv arbetsmiljö där varje medarbetare är viktig är ett sätt att få lägre sjukskrivningsnivåer. För 2020 har det proaktiva arbetet kring arbetsmiljö utmanats och fokus har lagts på att säkra arbetsmiljön på kort sikt.

Kommunstyrelsens sjukfrånvaro låg på samma nivå som 2019: 5,3 %. Korttidsfrånvaron har sjunkit. Tekniska nämndens och miljö- och byggnadsnämndens ligger båda på en låg nivå 2,8 % respektive 4,2 %. Medarbetare inom alla de tre nämnderna har haft stora möjligheter att arbeta hemifrån vilket har inneburit att man kunnat arbeta med lättare symtom utan att sjukskriva sig. Det ökade hemarbetet har också haft en dämpande effekt på andra infektioners spridning.

Lön och avtal

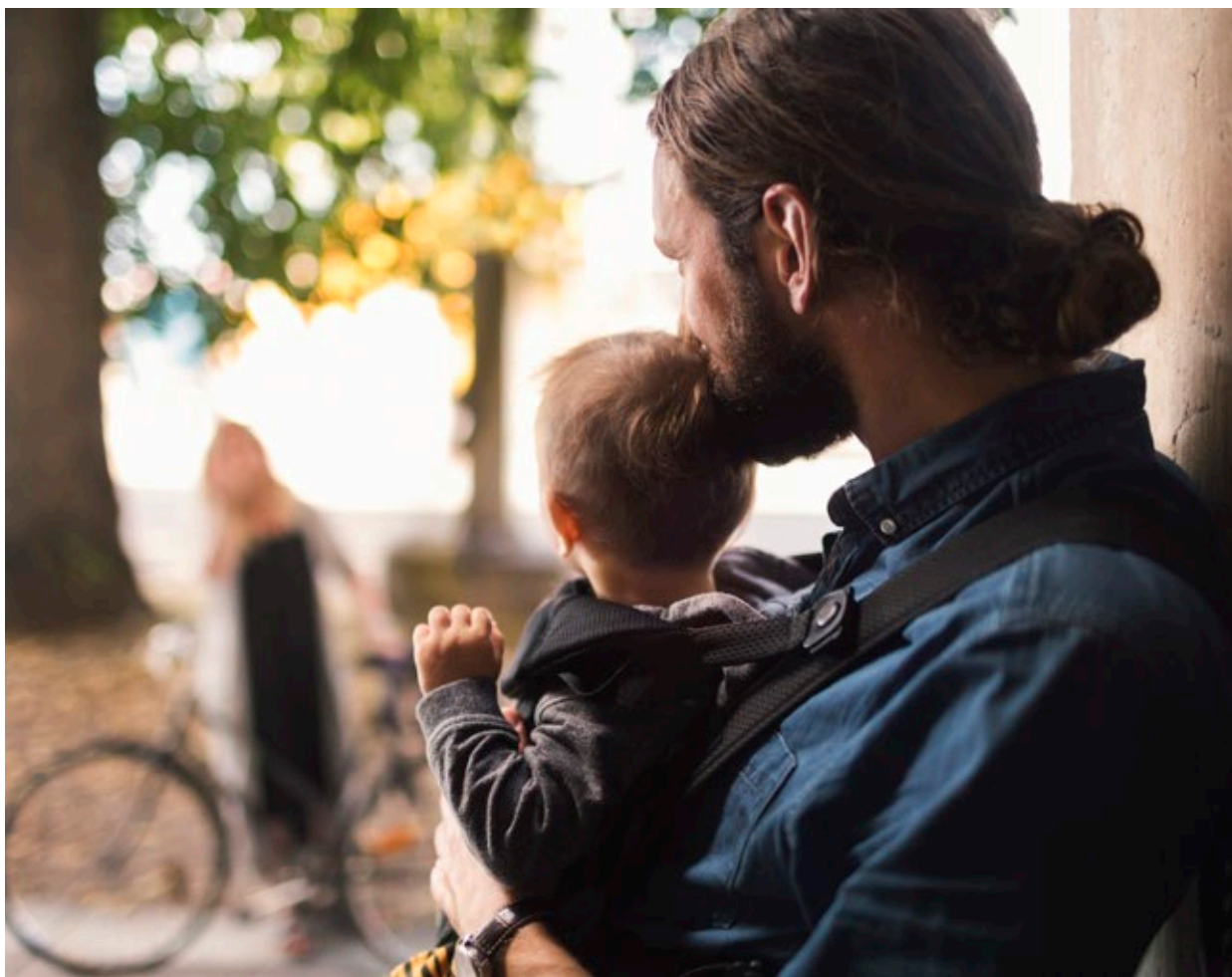
Medarbetare i Lomma kommun har individuella och differentierade löner. Lönerna revideras årligen utifrån löneavtalen och kommunens anvisningar för lönesättning samt verksamhetsbaserade lönekriterier.

Löneöversynen för 2020 kunde inte slutföras under året för samtliga avtalsområden, då Kommunals avtal på central nivå blev klart först i november månad. Det innebär att Kommunals löneöversyn slutfördes under januari månad 2021 med giltighet från och med 2020-11-01. Som kompensation för perioden 2020-05-01—2020-10-31 utgick ett engångsbelopp på 5 500 kr (heltid) till medarbetare inom Kommunals avtalsområde. Engångsbeloppet utbetalades i december månad, i enlighet med det centrala löneavtalet.

För övriga avtalsområden har överläggningar och lönesamtal genomförts samt ny lön, med giltighet från 2020-04-01, utbetalats till medarbetarna.

Sjukfrånvaro Lomma kommun totalt

Period: januari - december	Tillgänglig arbetad tid i timmar		Sjukfrånvaro totalt		1-14 dagar av tot sjukfrånvaro		> 60 dagar av tot sjukfrånvaro	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Kategori								
Samtliga anställda	2 963 015	2 999 679	5,4 %	7,2 %	2,7 %	3,9 %	39,1 %	33,4 %
Kvinnor	2 312 638	2 336 279	5,9 %	7,8 %	2,8 %	4,1 %	39,2 %	34,9 %
Män	650 377	663 400	3,7 %	4,8 %	2,0 %	3,2 %	38,4 %	24,7 %
Åldersgrupp								
- 29 år	310 774	320 696	4,7 %	6,7 %	3,3 %	4,7 %	13,9 %	17,6 %
30-49 år	1 405 242	1 403 721	4,9 %	5,9 %	2,5 %	3,6 %	36,6 %	26,6 %
50 år-	1 246 999	1 275 262	6,2 %	8,6 %	2,6 %	4,0 %	46,0 %	41,7 %

Arbetet med likabehandling och jämställdhetsfrågor sker löpande.

Miljöredovisning

Miljöredovisningen sammanställs för att åskådliggöra några viktiga miljötrender i Lomma kommun som geografiskt område. Med hjälp av nyckeltalen kan förändringar följas och jämföras över tid. I årets bokslut presenteras några miljönyckeltal som får spegla miljösituationen inom områdena vatten, avfall och klimatpåverkande utsläpp. En redovisning av övrigt arbete som skett under året för att säkra ekosystemtjänster, skydda natur och uppfylla miljömålen sker i slutet av kapitlet.

VATTEN

Åar och hav

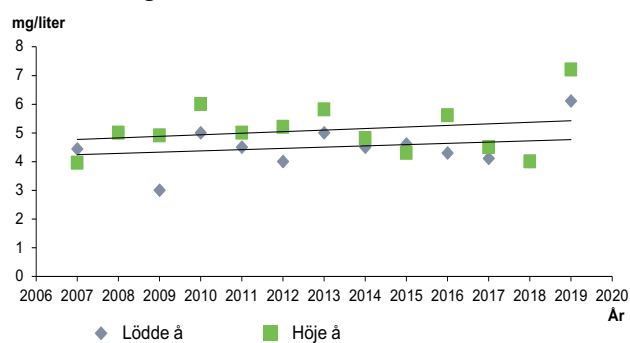
Flera stora vattendrag flyter genom kommunen på sin väg mot Öresund och Lommabukten. I Lödde-/Kävlinge å och Höje å sker kontinuerliga vattenkontrollmätningar via respektive vattenvårdsförbund eller vattenråd. Resultaten av mätningarna sammanställs med ett års fördröjning och redovisas i respektive årsrapport som finns på www.hojea.se respektive kavlingeans-vvf.com. Vattenkontrollen i de största vattendragen från 2019 visade att näringsämnestransporterna av fosfor var något lägre och för kväve mycket högre (fördubblad) i Höje å jämfört med transporterna de senaste åren. De flödesviktade fosforhalterna visar på en sjunkande trend mellan 1986 och 2019, men halterna har ökat de senaste åren, vilket till en del beror på enstaka kraftigt förhöjda halter av totalfosfor (och fosfatfosfor) i maj 2016 samt i mars och maj 2017. Orsaken till detta är inte känd. Under 2019 har halterna återgått till lägre nivåer. Av den totala mängden näringsämnen som transporterades till havet från Höje å hade 17 % (1,8 ton) av fosfor och 12 % (93 ton) av kvävet sin källa i de reningsverk som belastar ån. För Kävlingeån var motsvarande andel 9 % (1 ton fosfor) respektive 7 % (102 ton kväve).

Totalt beräknas ca 9 ton fosfor och 740 ton kväve (347 ton 2018) ha förts ut till Lommabukten via Höje å under 2019, via Kävlingeån är motsvarande belastning 13 ton fosfor och 1 600 ton kväve (1 000 ton 2018). Väderförhållandena under 2019 innebar mycket högre flöden i åarna än normalt, på grund av den torra sommaren och hösten 2018 där större regnmängder lät vänta på sig ända till 2019, vilket är en förklaring till de mycket höga transporterna av näringsämnen. Den långsiktiga trenden för fosfor är långsamt sjunkande och för kväve fortsatt minskande för både Höje å och Lödde-/Kävlingeå. En av anledningarna till de positiva effekter som ändå syns är de kommunala samarbeten som skett inom Höje å-projektet respektive Kävlingeåns vattenvårdsprogram. I det kommunala samarbetet inom Höjeå-projektet, har drygt 82 dammar och våtmarker anlagts inom avrinningsområdet till och med 2019. Dammarna upptar en sammanlagd yta på ca 140 ha. För Kävlingeån är motsvarande siffra 520 ha.

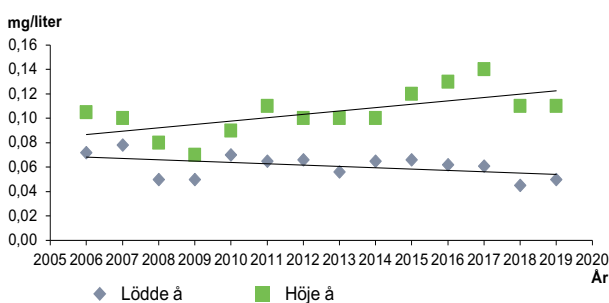
I Önnerupsbäcken finns trots stora positiva resultat för näringsämnestransporterna en oroande tendens där öringsbeståndet verkar vara påverkat i negativ riktning. Detta är något som kan indikera påverkan från något miljögift.

Den genomsnittliga reduktionen i Höjeåprojektets samtliga dammar och våtmarker har beräknats till 560 kg kväve och 23 kg fosfor per ha och år. Totalt innebär detta en årlig reduktion av 50 ton kväve och 2 ton fosfor. Detta kan sättas i relation till den årliga uttransporten av kväve och fosfor som under åren 2004- 2018 varierat mellan 320- 880 ton kväve och 3,4- 14 ton fosfor. Teoretiskt beräknas alltså de dammar som anlagts hittills, under lågflödesår, kunna stå för en halvering av fosfortransporten och en 15 % reduktion av kvävetransporten. I Önnerupsbäcken, där en stor areal våtmarker har anlagts, har både fosfor- och kvävehalterna nästan halverats sedan 1990-talet. Motsvarande siffra för Kävlingeåns avrinningsområde är en total anlagd yta för dammar och våtmarker på mer än 360 ha, som beräknas reducera minst 200 ton kväve respektive 8 ton fosfor per år. Den senaste tolvårsperioden har halterna för fosfor varit 23 % lägre och för kväve 30 % lägre än föregående 12-årsperiod, de nya våtmarkerna är en bidragande orsak till denna nedgång. Trots detta är det viktigt att försöka vända trenden med ökande halter fosfor, då detta på sikt skadar vattenkvaliteten även i Lommabukten.

Åarnas näringshaltstillstånd – kvävehalt

Åarnas näringshaltstillstånd – fosforhalt

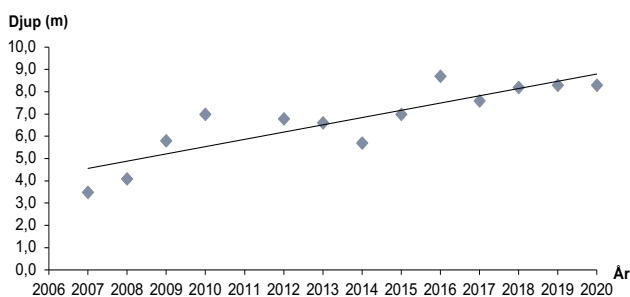
Näringsstillståndet i kommunens två största åar, beskrivet som flödesviktade kväve- respektive fosforhalter. Provtagningsstationerna ligger vid Högsmölla i Lödde å och vid Trolleberg i Höje å.

Källa: Ekologgruppen Landskrona, ALcontrol Laboratories Linköping, Pelagia miljökonsult AB Umeå och SYNLAB.

Ett sätt att mäta vattenkvalitet är att titta på utbredningen av ålgräs. Är det god vattenkvalitet så är vattnet mindre grumligt och då kan ålgräset växa på djupare vatten. I södra Lommabukten ökar Lommabuktens djuputbredningsgräns. Kävlingeåns och Höjeås vattenråd rapporterar god-hög status för ålgräset i Lommabukten 2020 men flaggar för en svagt vikande trend, möjligen kopplat till ökande vattentemperatur.

Ett stort havsmiljöproblem är allt skräp och plast som hamnar i havet. Omfattningen av problemet har nått nya nivåer under de senaste åren och varje år dör miljarderna marina djur och fåglar av dessa föroreningar. Kommunen arbetar på flera fronter med att bidra till hållbara lösningar i denna fråga. En plastgrupp med representanter från flera avdelningar kommuninternt samt representanter från SYSAV arbetar med ett paraply av åtgärder och ett flertal kampanjer genomfördes under året. Arbetet pågår även för att minska spridning av granulat från konstgräsplaner.

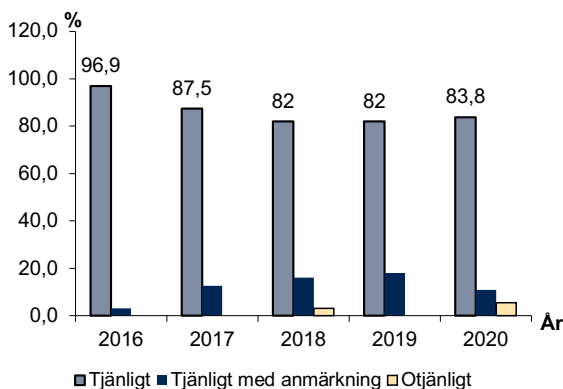
Ålgräsets djuputbredning

Ålgräsängarnas djuputbredningsgräns, djupet där ålgrästäckningen understiger 10%.

Badvatten

Utsläpp av föroreningar i vattendrag och kustområdet påverkar badvattenkvaliteten vid kommunens stränder. Miljötillsynsenheten undersöker badvattenkvaliteten och provtagning har under sommaren 2020 skett på de fem badplatserna vid 7 tillfällen. Då det är många som badar efter den officiella badsäsongen kontrolleras badvattenkvaliteten även en tid efter säsongen. Vattenkvaliteten har under sommaren 2020 varit något mer problematisk än vanligt. Vid ett tillfälle har badvattnet varit otjänligt både vid T-bryggan och vid I-bryggan, nya prover togs två dagar senare och då var de tjänliga med anmärkning.

Staplarna visar andel av samtliga prov.

Källa: Miljötillsynsenheten, Lomma kommun.

Även vid Lomma beach har badvattnet varit tjänligt med anmärkning vid två tillfällen. Detta är ett återkommande problem i denna del av Lommabukten som förmodligen delvis beror på hur föroreningar förflyttar sig med strömarna i bukten från utsläppspunkterna för Sjölundaverken eller från Höje å.

Avloppsvatten

I början av 2019 övergick Lommas VA-verksamhet till att ingå i VA SYD. Borgeby avloppsreningsverk behandlar avloppsvatten från Bjärred, Borgeby, Fjellie och Flädie och omgivande landsbygdsområde i Lomma kommun. Avloppsreningsverket kan idag behandla avloppsvatten från ca 15 000 anslutna personer och ungefär halva mängden av kommunens spillvatten, resterande går till Sjölanda avloppsreningsverk i Malmö. Cirka 9 % av dagvattnet och avloppsvattnet går i samma ledning till reningsverket. Övrigt dagvatten avleds separat från avloppet till cirka 15 stycken dagvattendammar. Ingen utsläppsstatistik finns ännu att ta del av från 2020.

En av VA SYD:s pumpstationer har bräddat i Alnarpsån under relativt lång tid då larmet gått sönder. Detta orsakade avloppsvatten har då bräddat ut i ån och vidare till Lommabukten.

Inom kommunens gränser finns även 30 enskilda avlopp, varav 12 stycken är under utredning för inkoppling på kommunalt avloppsnät, ett par har temporära lösningar och övriga är ej i bruk.

AVFALL

Lomma arbetar enligt avfallsplanen med att minska avfallet, öka återvinningen och skapa en renare miljö. Avfallsplanen bygger på avfallstrappan som ska vara vägledande för avfallshanteringen i hela EU och appliceras vid till exempel politiska beslut och vid planering. Avfallstrappan innebär att avfallet i första hand minimeras och i andra hand återanvänds, därefter följer materialåtervinning, energiåtervinning genom förbränning och i sista hand deponering. Tillämpningen av denna prioritering är ett viktigt mål för kommunen och för det kommunala bolaget Sysav.

I god avfallshantering ingår förutom att minska mängden avfall, även att minska avfallets farlighet. Om farligt avfall inte sorteras ut från restavfallet går det till förbränning, och det finns en risk att de farliga ämnena kan spridas till miljön. Insamlingen av farligt avfall i Lomma kommun sker främst vid återvinningscentralerna i Lund och Malmö. Under de senaste åren har insamlad mängd farligt avfall i kommunen legat på en konstant nivå av ungefär tre kilo per person. Farligt avfall kan i vanliga fall samlas in genom Farligt avfall-bilen som stannar två gånger per år i Lomma och Bjärred (Farligt avfall-bilen har dock ställts in under år 2020 på grund av Coronapandemin), samt genom Samlaren. Under 2020 har återvinningen av hushållsnära avfall i fyrfackskärl fortsatt. Det är obligatoriskt att sortera ut matavfall. Allt matav-

fall behandlas i Sysavs förbehandlingsanläggning för att sedan rötas. Av rötningen bildas biogödsel som sprids på jordbruksmarken samt biogas som kan användas som fordonsbränsle. I Lomma kommun samlades 64 % av matavfallet in under 2020, vilket är över det nationella målet om 50 %.

ENERGI OCH KLIMAT

Medeltemperaturen under år 2020 var tillsammans med 2016 den varmaste som någonsin uppmätts, och samtliga av senaste sex åren har överstigit tidigare uppmätningar (NASA, WMO). 2010-talet är därmed det varmaste decennium hittills (WMO). Enstaka år kan variera kraftigt i klimat men denna längre trend ger tydliga indikationer på global uppvärmning. Den globala genomsnittstemperaturen 2020 var 14,9 °C vilket innebär en temperaturökning på 1,2 °C i jämförelse med förindustriell tid (WMO). Sverige hade en kraftig temperaturhöjning under 2020 som var drygt en halv grad högre än det varmaste år (2014) som uppmätts tidigare. Rekord slogs på flera platser i landet och så även på väderstationen i Lund där mätningar pågått sedan mitten av 1700-talet. I Lomma kommun var årsmedeltemperaturen ungefär 11 °C vilket är 2,6 °C varmare än förindustriell tid (SMHI).

Utsläpp av växthusgaser i kommunen som geografisk enhet

Kommunen ansvarar för förutsättningarna att skapa ett hållbart energisystem. Lomma deltar i regionala (100 % fossilbränslefritt Skåne till 2020, avslutades i slutet av 2020) och nationella nätverk (klimatkommunerna) som syftar till att minska utsläppen av växthusgaser. Om man endast ser på de utsläpp som sker inom kommunen och därmed exkluderar externa konsumtionsbaserade utsläpp så har utsläppen per person minskat kontinuerligt sedan 1990. Utsläppen 2018 (senaste tillgängliga statistik från nationella emissionsdatabasen) var 3,62 ton per kommuninvånare vilket är en minskning med 48 % sedan 1990. Totalt beräknas konsumtionen generera utsläpp på cirka 9 ton per person årligen (Naturvårdsverket). Hållbara nivåer för växthusgasutsläpp ligger troligen någonstans mellan 1,0–2,0 ton per person och år. Utsläppen som redovisas är beräkningar gjorda på nationell nivå nerbrutna till lokal nivå. Transporter står för 76 % av växthusgasutsläppen (exklusive konsumtion) från Lomma som geografiskt område och majoriteten av resorna i kommunen görs med bil. Den största minskningen av koldioxidutsläpp har skett inom uppvärmning av bostäder. Fjärrvärmens i Lomma kommun klassas sedan 2018 som fossilbränslefri.

I slutet av 2020 antogs en ny Energi- och klimatplan för Lomma kommun med flera ställningstaganden som styr det fortsatta arbetet med minskad klimatpåverkan. Visionen är att "Lomma kommun utmärker sig som en klimatneutral kommun och motverkar global uppvärmning" och det övergripande målet är att "Utsläpp av växthusgaser i Lomma kommun ska minska i snabbare takt än på regional och nationell nivå, år 2025 ska de ha minskat med över 70 % i jämförelse med 1990".

Utsläpp av växthusgaser från Lommas kommunorganisation

Kommunorganisationens totala växthusgasutsläpp var 348 ton koldioxidekvivalenter under 2020. Dessa utsläpp fördelade sig på fjärrvärme (39 %), tjänsteresor och transporter inklusive entreprenad (59 %) och färdtjänst (2 %). I beräkningarna är elanvändningen exkluderad (då elen räknas som nollutsläpp) och i entreprenaden ingår enbart bränsleförbrukning för kommunens största entreprenör. De totala utsläppen har ökat från 307 ton 2019, detta beror till största del på att utsläppsschablonerna har ökat för fjärrvärmens.

Under år 2020 var utsläppen från kommunorganisationens tjänsteresor samt transporter (inklusive entreprenad) 207 ton koldioxidekvivalenter, exklusive hemtjänsten var utsläppen 151 ton (hanteras inom kommunstyrelsens nämndsmål). Utsläppen fördelade sig på lokaltrafik (2 %), tåg (<0,001 %), kommunens fordonsflotta (60 %), egen bil (5 %), flyg (4 %), samt entreprenad (29 %). Totalt utgjorde alla tjänsteresorna 1 116 809 km, denna sträcka fördelade sig på gång (6 %), cykel (11 %), elcykel (5 %), lokaltrafik (8 %), tåg (3 %), kommunens fordonsflotta (59 %), egen bil (6 %) och flyg (3 %). Totalt minskade rest sträcka under 2020 enbart med 6 % trots Corona-pandemin. Rest sträcka är dock delvis baserad på den interna resvaneundersökningen som genomfördes september till oktober 2020, vilket var innan restriktionerna på grund av pandemin skärptes ytterligare.

Den interna resvaneundersökningen som genomfördes under hösten 2020 innefattade både tjänsteresor och arbetspendling. Resor till och från arbetsplatsen utgjordes enligt undersökningen av pendling med bil 58 %, kollektivtrafik 6 % och aktiv pendling 31 %, resterande andel utgjordes av arbete hemifrån. Bil- och kollektivtrafik var ett vanligare val för de som har långt till jobbet. Enkätundersökningen utgör det enda befintliga mätvärdet för aktiva tjänsteresor och dessa värden har använts i redovisningen av sträcka tjänsteresor med gång, cykel och elcykel i ovanstående stycke. Resvaneundersökningen avslutades i början av oktober, innan restriktionerna på grund av pandemin skärptes ytterligare, och den visade att 5 % av arbetsdagarna genomfördes på distans samt att 30 % av de externa mötena ersatts med digitala möten.

I samband med vintercyklingsdag genomfördes en kampanj med samlade cykelgrupper från olika pendlingsplatser samt en kampanj vid kommunhusets entré där en kolhög illustrerade hur mycket kol som stannar i marken när väjer bort bilen.

Klimatanpassning

Arbetet med olika klimatrelaterade frågor har fortsatt vara ett högprioriterat område. Det EU-finansierade LIFE-projektet CoastAdapt kring ekosystembaserade metoder för kustskydd har fortlöpt som planerat tillsammans med Ystad, Helsingborg och Klimatsamverkan

Skåne. Ett nytt mjukt kustskydd i Bjärred har färdigställts inom projektet. Arbetsgruppen för flödesrelaterade åtgärder i Höje å avrinningsområde har genomfört ytterligare projekt för att försöka minska flödestopparna i ån. Kustskyddet vid Kustdammarna har byggts om.

SKYDDAD NATUR OCH BIOLOGISK MÅNGFALD

Ett villkor för en ekonomisk, ekologisk och socialt hållbar utveckling är att den biologiska mångfalden bevaras och att ekosystemen är fortsatt funktionella. Artutdöendet i världen fortsätter att öka och varje dag förloras arter, livsmiljöer och viktig genetisk information. Alla arter bidrar till vår egen överlevnad med så kallade ekosystemtjänster. Det kan vara genom att till exempel pollinera växter eller producera syre eller stödja andra arter som gör det. Att bevara artrikedom och ekosystem innebär att värna hotade arter och viktiga livsmiljöer såväl som vardagsmiljöer men också att genom att skapa spridningsvägar i landskapet.

Under 2020 bildades naturreservat Kustdammarna (20,7 ha). Kommunens ambition är att fördubbla arealen skyddad natur, med utgångspunkt från år 2012. Det finns därmed totalt 13 naturreservat i Lomma kommun, varav 10 är kommunala. I slutet av 2020 hade landytan av skyddad mark (234 ha) ökat med 65 % sedan 2012, och den utgör idag 4,2 % av kommunens landyta. Den totala skyddade marina miljön har ökat från 296 ha år 2012 till 822 ha år 2019 och den utgör idag 23,5 % av kommunens havsområde.

Under sommaren 2020 har reservatsbildningarna av Augustenborg (3,55 ha) och Kyrkfuret (7,13 ha) varit på intern och extern remiss, reservatsbildningen är dock sedan våren 2020 avvaktande i väntan på besked från Naturvårdsverket gällande markåtkomstbidrag för att kunna ge intrångsersättning vid ett bildande.

Höjeåprojektet har medfört positiva effekter på vattenkvaliteten.

ÖVRIGA FRÅGOR INOM MILJÖMÅLS- OCH NATURVÅRDSARBETET

Miljömålsarbetet har varit intensivt och åtgärdsarbetet fortgår. Förslag ett nytt åtgärdsprogram för de miljömål som ej omfattas av Energi- och klimatplan eller Naturmiljöprogram har tagits fram och beräknas antas av kommunfullmäktige under 2021.

Vad vi äter och hur maten produceras har stor inverkan på miljön. Lommas elever erbjuds alltid ett vegetariskt alternativ varje dag, 26 % av maten som serverades i skolor och förskolor under 2020 var ekologisk, en marginell minskning sedan 2018, totalt köptes livsmedel för 17,7 mnkr.

Natur- och grönområden i och omkring tätorter är viktiga för rekreation, friluftsliv, biologisk mångfald och klimatanpassning. Den totala landytan (inklusive sötvatten) av natur- och grönområden (större än 0,5 ha) i Lomma kommun år 2020 var 803 ha (646 ha naturområden och 157 ha grönområden). Detta utgör 14,4 % av kommunens totala landyta. Arbetet med att utreda möjligheterna för en övergång över Lödde å har fortsatt och en förstudie har tagits fram.

Arbetet med implementeringen av balanseringsprincipen i kommunens planering och exploatering har resulterat i nya kompensationsåtgärder och detaljplaner med kompensation. Forskningsprojektet "Ekologisk kompensation som styrmedel – ett kommunperspektiv" har fortsatt som planerat och kommer att slutrapporteras under 2021. Projektägare är Kristianstad högskola och förutom Lomma kommun är Helsingborgs stad, Skånes Kommuner (f.d Kommunförbundet Skåne), Stockholm resilience center och IVL med i projektet.

Lomma kommun kom 2020 på total fjärde plats i ranking av Sveriges miljöbästa kommuner, inom gruppen storstäder och storstadnära kommuner kom Lomma kommun på andra plats (Aktuell hållbarhet).

RÄKENSKAPERNA

RESULTATRÄKNING

Mnkr		Kommunen		Sammanställd redovisning		
		Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2020
Verksamhetens intäkter	Not 3,4	279,0	259,1	203,0	310,5	296,1
Verksamhetens kostnader	Not 5	-1 517,4	-1 536,7	-1 500,2	-1 534,6	-1 560,4
Av- och nedskrivningar	Not 6	-89,1	-91,6	-92,3	-101,0	-103,9
Verksamhetens nettokostnad		-1 327,5	-1 369,2	-1 389,5	-1 325,1	-1 368,2
Skatteintäkter	Not 7	1 386,6	1 413,5	1 435,6	1 386,6	1 413,5
Generella statsbidrag och utjämning	Not 8	5,9	40,7	1,8	5,9	40,7
Verksamhetens resultat		64,9	85,0	47,9	67,4	86,0
Finansiella intäkter	Not 9,10	45,7	16,0	3,1	44,9	15,2
Finansiella kostnader	Not 11	-5,8	-9,3	-9,4	-6,4	-9,7
Resultat efter finansiella poster		104,8	91,7	41,6	105,9	91,5
Extraordinära poster, netto	Not 12				-0,4	0,3
Årets resultat		104,8	91,7	41,6	105,5	91,8

KASSAFLÖDESANALYS

Mnkr		Kommunen		Sammanställd redovisning		
		Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2020
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN						
Årets resultat		104,8	91,7	41,6	105,5	91,8
Justering för gjorda avskrivningar		89,1	91,6	92,3	101,0	103,9
Justering återförda nedskrivningar			0,5			0,5
Justering för gjorda/ianspråktaga avsättningar	Not 13	59,7	91,8	-11,4	59,9	91,4
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	Not 14	-8,2	5,8	0,3	-8,2	23,3
Skattekostnader	Not 15				-0,2	
<i>Medel för verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		<i>245,4</i>	<i>281,4</i>	<i>122,8</i>	<i>258,0</i>	<i>310,9</i>
Ökning(-)/Minskning(+)/kortfristiga placeringar		-29,2	1,9		-29,2	1,9
Ökning(-)/Minskning(+)/kortfristiga fordringar		12,3	-26,7		15,2	-17,1
Ökning(-)/Minskning(+)/exploatering		3,6	4,0	2,7	3,6	4,0
Ökning(+)/Minskning(-)/kortfristiga skulder		-20,5	25,7	3,1	17,7	28,5
Kassaflöde från den löpande verksamheten		211,6	286,3	128,6	265,3	328,2
INVESTERINGSVERKSAMHETEN						
Investering i materiella anläggningstillgångar		-134,3	-215,5	-264,9	-150,0	-261,0
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		24,8			24,8	1,3
Förs av mtrl anl.tillgångar VA syd (långfr fordran)		166,9			1,6	
Omklassificering investering till medfinansiering		1,3			1,3	
Investering i finansiella anläggningstillgångar		-65,4	-91,0		-65,4	-91,0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		0,9	2,5			2,5
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-5,7	-304,0	-264,9	-187,7	-348,2
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN						
Förändring av låneskuld	Not 16	-40,0	5,0	106,9	-59,2	1,0
Ökning(+)/Minskning(-) övriga långfristig skulder	Not 17	-37,8	11,0	-40,0	-37,8	11,0
Ökning (-)/Minskning (+)långfristig fordran		-143,3	4,7			-2,7
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-221,1	20,7	66,9	-97,0	9,3
Årets kassaflöde		-15,2	3,0	-69,4	-19,4	-10,7
Likvida medel vid årets början		104,6	89,4	89,4	131,7	112,3
Likvida medel vid årets slut		89,4	92,4	20,0	112,3	101,6

BALANSRÄKNING

Mnkr	Kommunen		Sammanställd redovisning		
	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2020
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar	Not 18				
- Mark, byggnader, tekniska anläggningar	1 683,4	1 807,2	1 858,6	1 964,4	2 103,0
- Maskiner och inventarier	59,1	56,0	56,5	66,1	65,4
Finansiella anläggningstillgångar	Not 19	230,3	270,3	80,4	80,4
Summa anläggningstillgångar	1 972,8	2 088,8	2 185,4	2 110,9	2 248,7
Bidrag till statlig infrastruktur	Not 20	68,7	154,1	68,7	154,1
Omsättningstillgångar					
Förråd och exploateringar	Not 21	13,6	9,5	10,9	13,6
Kortfristiga fordringar	Not 22	78,3	105,0	78,3	91,7
Kortfristiga placeringar	Not 23	295,3	293,4	295,3	293,4
Kassa och bank	Not 24	89,4	92,4	20,0	112,3
Summa omsättningstillgångar	476,6	500,3	404,5	495,8	496,2
SUMMA TILLGÅNGAR	2 518,1	2 743,2	2 658,3	2 675,4	2 899,0
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
<i>Eget kapital</i>					
Årets resultat	Not 25	104,8	91,7	41,6	105,5
Resultatutjämningsreserv		55,7	58,2		55,7
Övrigt eget kapital		1 269,0	1 371,3		1 264,5
Summa eget kapital		1 429,5	1 521,2	1 471,1	1 517,5
<i>Avsättningar</i>					
Avsatt till pensioner	Not 26	29,6	27,4	28,3	29,6
Övriga avsättningar	Not 27	89,3	183,2	79,2	91,1
Summa avsättningar		118,9	210,6	107,5	120,7
<i>Skulder</i>					
Långfristiga skulder	Not 28	715,5	731,4	822,4	830,4
Kortfristiga skulder	Not 29	254,2	280,0	257,3	310,5
Summa skulder		969,7	1 011,4	1 079,7	1 169,4
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		2 518,1	2 743,2	2 658,3	2 675,4
Ställda panter					
Pensionsförpliktelser som ej upptagits i BR	Not 30	345,4	337,0		345,4
Övriga ansvars- och borgensförbindelser	Not 31	160,0	158,2		55,4
Leasingåtaganden	Not 32	104,7	110,9		12,2
Beviljad checkräkningskredit		95,0	70,0		100,0

NOTER

Not 1 REDOVISNINGSPRINCIPER

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LBKR) och rekommendationer utgivna av Rådet för kommunal redovisning med undantag av rekommendation RKR R2.

Gatukostnadsersättningar och investeringsbidrag från privata aktörer som influtit till och med 2020 redovisas, som tidigare, enligt rekommendation RKR 18:1. Detta innebär att bidragen upplöses under anläggningens nyttjandetid. För 2020 var upplösningen 3,2 mnkr och skulden 83,2 mnkr i balansräkningen vid årets utgång.

Samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder har använts som i senaste årsredovisningen.

Externredovisning

Den *preliminära slutavräkningen* för *skatteintäkter* baseras på SKR:s decemberprognos i enlighet med rekommendation RKR R2, vilket innebär att intäkten periodiseras till det år då den beskattningsbara inkomsten intjänas av den skattskyldige. Definitiv slutavräkning för år 2019 är bokförd med -674 kronor/ invånare och preliminär slutavräkning för år 2020 är bokförd med -715 kronor/ invånare.

Pensionsåtaganden bokförs enligt blandmodellen. Pensionsförmåner intjänade efter 1997 redovisas som en kostnad i resultaträkningen. Den intjänade avgiftsbestämda ålderspensionen till arbetstagarna utbetalas medan den förmånsbestämda delen samt efterlevandeskyddet försäkras bort och resterande del skuldbokförs. Pensionsåtagandena inkluderar även löneskatt med 24,26 %. Kommunen följer RKR R10 gällande värdering och upplysning om kommunens pensionsförpliktelser.

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst tre år klassificeras som *anläggningstillgång* om beloppet överskrider gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till 50 tkr, exklusive mervärdesskatt.

Avskrivning av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar.

Följande avskrivningstider tillämpas normalt i kommunen:

Fastigheter:	10-50 år
Maskiner o inventarier:	3-20 år

För tillgångar med identifierbara komponenter som har olika nyttjandeperiod tillämpas komponentavskrivning enligt RKR R4.

Investeringsbidrag och gatukostnadsersättningar tas från och med 2010 upp som en förutbetalad intäkt och periodiseras över anläggningens nyttjandetid.

Exploateringsintäkter och exploateringskostnader redovisas årligen i resultaträkningen. Exploateringstillgångarna är bokförda som omsättningstillgångar.

Kostnader för timanställda samt mer- och övertid avseende december vilka utbetalas i januari året därpå har periodiserats till rätt bokföringsår.

Jämförelsestörande poster särredovisas när dessa förekommer i not till respektive post i resultaträkningen och/ eller i kassa-flödesrapporten.

I enlighet med RKR R4, redovisning av lånekostnader, ingår det inga lånekostnader i anskaffningsvärdet för investeringar. Samtliga räntor för lån kostnadsförs. Lånekostnader redovisas enligt huvudmetoden.

Kommunens pensionsmedelsportfölj är klassificerad som omsättningstillgång enligt RKR R7. Portföljens förvaltning regleras i finanspolicy, antagen av fullmäktige, KF § 107/2018. Pensionsmedelsportföljen är värderad till marknadsvärdet.

Leasingavgifter avseende inventarier, maskiner och långsiktiga hyresavtal har redovisats som operationella leasingavtal.

För övrigt har kostnader och intäkter i allt väsentligt periodiserats, vilket även inkluderar övertids- och semesterlöneskuld, timlöner samt avskrivningar.

Avsättning för statlig infrastruktur har tagits upp till det belopp som bedöms krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen.

Under året har bidrag om 12,9 mnkr lämnats till statlig infrastruktur.

Under året har en avsättning gjorts med 91 mnkr avseende *Alnarps station* enligt beslut i KF § 4, Avsättningen är i 2019 års penningvärde och indexuppräknas årligen. Upplösningen av aktiverat bidrag är 25 år.

Utöver detta är följande projekt pågående:

Lommabanan; 2014 avsattes 46,9 mnkr beloppet baseras på en projektering gjord 2014 i prisnivå juni 2013.
GC väg Bjärred – Flädie; 2016 gjordes en avsättning på

5,5 mnkr avseende medfinansiering, med en upplösning av aktiverat bidrag på 20 år.

Cykelväg längs väg 925; 2017 har en avsättning om 1,6 mnkr gjorts.

Lommabanan etapp 2; 19,1 mnkr har avsatts 2017, åtagandet är nuvärdesberäknat med årlig indexuppräknings på 2,0 % under utbetalningsperioden som sträcker sig fram till 2024.

Cirkulationsplats Malmövägen; 2019 har en avsättning gjorts om 4,2 mnkr enligt beslut KF § 65.

Flädie Station; 2019 har en avsättning gjorts med 65,4 mnkr enligt beslut KF § 63, Avsättningen är i 2019 års penningvärde och indexuppräknas årligen. Upplösningen av aktiverat bidrag är 25 år.

Övriga avsättningar 2017; 51,5 tkr har avsatts avseende ett skadeståndsmål. Avsättningarna har tagits upp till de belopp som bedöms krävas på balansdagen. Tvisten är ännu inte löst.

Konsolideringsprinciper

Den sammanställda redovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden och med hänsyn till specificering enligt proportionell konsolideringsmetod. Detta innebär att belopp som inkluderas i den sammanställda redovisningens resultat- och balansräkning motsvara ägd andel i företaget och att således förvärvat eget kapital elimineras.

Kommunkoncernens medlemmar och ägarandelar framgår av figur och text på sidan 26.

Driftredovisning

Kapitalkostnader beräknas enligt rak nominell metod. För år 2020 har förvaltningarna belastats med intern ränta på anläggningstillgångarna om 1,50 %.

Arbetsgivaravgifter med mera har interndebitersats förvaltningarna i samband med löneredovisningen. Storleken på arbetsgivaravgiften överensstämmer med Sveriges Kommuner och Regioner rekommendationer.

Not 2 TVISTER

Vid årets slut fanns tre pågående tvister.

51,5 tkr har avsatts 2017 avseende ett skadeståndsmål angående inköp av AV-utrustning. Avsättningarna har tagits upp till de belopp som bedöms krävas på balansdagen. Tvisten är ännu inte löst.

Tvist föreligger med bemanningsföretag avseende timtaxan för debiterade timmar för perioden juni 2018 - 2020.

Lomma kommun anser att taxan inte följt upphandlat ramavtal. Kostnaden har bokförts, i sin helhet, löpande under åren fram till och med mars 2020. Lomma kommun har fakturerat företaget för överdebiteringen, totalt 1,1 mnkr. Fakturerat belopp har lyfts ur resultaträkningen till tvistiga fakturor i balansräkningen. Rättslig prövning kommer att ske under 2021.

Ett företag har stämt Lomma kommun vid Mark- och miljödomstolen, kravet är på 8 miljoner och grundas på en påstådd värdeminskning av bolagets fastigheter på grund av att kommunen inrättat ett naturreservat i området. I första hand hävdar Lomma kommun att kravet är preskriberat då det inkommit efter överklagandetiden, vinner kommunen den frågan är kravet förfallet. Skulle Lomma kommun förlora preskriptionsfrågan så är det inte sannolikt att beloppet uppgår till 8 miljoner, ett skäligt belopp är väsentligt lägre. Ärendet ska upp till rättslig prövning under 2021 och kommer sannolikt inte att avgöras under 2021 om kommunen förlorar preskriptionsfrågan. Inget belopp är uppboktat i 2020 års räkenskaper.

NOTER

Mnkr		Kommunen		Sammanställ redovisning	
		2019	2020	2019	2020
Not 3	Verksamhetens intäkter				
	Försäljningsintäkter	5,4	2,7	5,4	2,7
	Taxor och avgifter	64,9	67,7	96,4	104,7
	Hyror och arrenden	40,9	39,8	40,9	39,8
	Bidrag från staten	79,5	81,9	79,5	81,9
	Övriga bidrag	19,1	21,2	19,1	21,2
	Försäljning av verksamhet och konsulttjänst	17,9	15,9	17,9	15,9
	Erhållna skadestånd/försäkring	0,6		0,6	
	Exploateringsintäkter	33,2	29,9	33,2	29,9
	Realisationsvinster	17,5		17,5	
	Summa intäkter	279,0	259,1	310,5	296,1
Not 4	Jämförelsestörande post				
	Bland verksamhetens intäkter ingår				
	Realisationsvinst	17,5		17,5	
	Totalt jämförelsestörande poster	17,5	0,0	17,5	0,0
Not 5	Verksamhetens kostnader				
	Pensionskostnader inklusive löneskatt	-87,7	-91,3	-87,7	-91,3
	Personalkostnader exkl pensionskostnader	-572,1	-592,7	-572,1	-592,7
	Sociala avgifter	-176,2	-182,5	-176,2	-182,5
	Inköp av anläggnings och underhållsmaterial	-0,9	-0,3	-0,9	-0,3
	Lämnade bidrag	-29,3	-29,6	-29,3	-29,6
	Bidrag till statlig infrastruktur	-4,2		-4,2	
	Upplösning bidr till statlig infrastruktur	-1,4	-5,6	-1,4	-5,6
	Köp av huvudverksamhet	-357,3	-347,3	-357,3	-347,3
	Lokal och markhyror	-40,3	-41,0	-40,3	-41,0
	Övriga tjänster	-221,3	-219,8	-238,5	-235,8
	Realisationsförluster och utrangeringar	-7,9	-0,2	-7,9	-7,9
	Anskaffn.kostn såld exploateringsfastighet	-16,4	-24,5	-16,4	-24,5
	Övriga kostnader	-2,3	-1,9	-2,3	-1,9
	Summa kostnader	-1 517,4	-1 536,7	-1 534,6	-1 560,4
Not 6	Avskrivningar enligt plan/Nedskrivningar				
	Avskrivning maskiner och inventarier	-13,7	-14,7	-14,5	-15,6
	Avskrivning byggnader, tekniska anläggningar	-75,4	-76,9	-86,5	-88,3
		-89,1	-91,6	-101,0	-103,9
Not 7	Skatteintäkter				
	Preliminär kommunalskatt	1 396,6	1 437,3	1 396,6	1 437,3
	Prognos slutgiltig kommunalskatt	-10,6	-17,8	-10,6	-17,8
	Justeringspost föregående års prognos	0,6	-6,0	0,6	-6,0
		1 386,6	1 413,5	1 386,6	1 413,5
Not 8	Generella statsbidrag och utjämnings				
	Strukturbidrag	8,4	8,5	8,4	8,5
	Införandebidrag		15,1		15,1
	Regleringsbidrag	17,3	25,4	17,3	25,4
	Kostnadsutjämningsbidrag	96,4	77,0	96,4	77,0
	Kommunal fastighetsavgift	43,6	45,6	43,6	45,6
	Övriga generella statsbidrag	4,9	50,1	4,9	50,1
	Inkomstutjämningsavgift	-100,7	-118,8	-100,7	-118,8
	Avgift till LSS-utjämnings	-64,0	-62,2	-64,0	-62,2
		5,9	40,7	5,9	40,7
Not 9	Finansiella intäkter				
	Orealiserade vinster, finansiella oms tillg.	33,5	9,0	33,5	9,0
	Bokfört värde, finansiella oms tillg.	-51,9	-161,6	-51,9	-161,6
	Försäljningspris, finansiella oms tillg.	58,8	218,1	58,8	218,1
	Realiserad vinst på försäljning av finansiella oms tillg.		-54,8		-54,8
	Utdelning aktier och andelar i andra företag	4,1	4,1	4,1	4,1
	Övriga finansiella intäkter	1,2	1,2	0,4	0,4
		45,7	16,0	44,9	15,2

Mnkr		Kommunen		Sammanställ redovisning	
		2019	2020	2019	2020
Not 10	Jämförelsestörande post				
	Orealiserade vinster, finansiella oms tillg.	33,5	9,0	33,5	9,0
	Realisationsvinst pensionsförvaltning				
	Totalt jämförelsestörande poster	33,5	9,0	33,5	9,0
Not 11	Finansiella kostnader				
	Räntekostnader på lån	-4,0	-2,7	-4,6	-3,1
	Räntekostnad på pensionsskuld	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6
	Bokfört värde, finansiella oms tillg.	-32,8	-93,6	-32,8	-93,6
	Försäljningspris, finansiella oms tillg.	32,2	92,0	32,2	92,0
	Försäljningspris finansiella anl tillg.	0,9		0,9	
	Bokfört värde, sålda och utrang. finansiella anl tillg.	-1,0		-1,0	
	Indexuppräknig medfinansiering stationer		-3,9		-3,9
	Övriga finansiella kostnader	-0,4	-0,5	-0,4	-0,5
	<i>*Justerat 2018, se not 23.</i>	-5,8	-9,3	-6,4	-9,7
Not 12	Extraordinära poster				
	Periodiseringsfond			-0,3	0,3
	Årets skattekostnad LSAB, ABMA			-0,1	
				-0,4	0,3
Not 13	Justering för gjorda/ianspråktaga avsättningar				
	Avsatt till pensioner	3,0	-2,2	3,0	-2,2
	Upplösning avsättning regresskrav översvämningar VA				
	Avsatt periodiseringsfond			0,2	
	Ianspråktagande periodiseringsfond				-0,3
	Avsättning bidrag till statlig infrastruktur				
	- Cirkulationsplats Malmövägen	4,2		4,2	
	- Flädie Station	65,4		65,4	
	- Alnarp Station		91,0		91,0
	Uppräkning KPI Bidrag till statlig infrastruktur				
	- Flädie Station		1,6		1,6
	- Alnarp Station		2,3		2,3
	Upplösning avsättning bidrag till statlig infrastruktur	-12,9	-0,9	-12,9	-0,9
		59,7	91,8	59,9	91,4
Not 14	Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster				
	Upplösning aktiverat bidrag till statlig infrastruktur	1,3	5,6	1,3	5,6
	Realisationsvinster	-17,5		-17,5	
	Realisationsförluster	8,0	0,2	8,0	0,2
	Avslutade investeringar				17,5
		-8,2	5,8	-8,2	23,3
Not 15	Skattekostnad				
	Skattekostnad			-0,2	
				-0,2	0,0
Not 16	Förändring av låneskulden				
	Amorterade lån	-40,0		-59,2	-4,0
	Nyupptagna lån		5,0		5,0
		-40,0	5,0	-59,2	1,0
Not 17	Förändring av övriga långfristiga skulder				
	Va-anläggningsavgifter	-47,8		-47,8	
	Upplösning VA anläggningsavgifter	11,0		11,0	
	Gatukostnadsersättningar	0,3	5,4	0,3	5,4
	Upplösning gatukostnadsersättning	-2,9	-2,9	-2,9	-2,9
	Investeringsbidrag	2,9	9,9	2,9	9,9
	Upplösning investeringsbidrag	-1,3	-1,4	-1,3	-1,4
		-37,8	11,0	-37,8	11,0
Not 18	Materiella anläggningstillgångar				
	Mark, byggnader, tekniska anläggningar				
	Anskaffningsvärde	2 474,6	2 674,9	2 948,3	3 174,9
	Ackumulerade avskrivningar	-791,2	-867,6	-984,0	-1 071,8
	Bokfört värde	1 683,4	1 807,2	1 964,3	2 103,0
	Redovisat värde vid årets början	1 819,6	1 683,4	2 097,7	1 964,4
	Årets investeringar	118,4	200,9	133,9	245,4
	Årets försäljning och utrangeringar	-330,0	-0,7	-331,5	-19,0
	Årets omklassificering	-0,4		-0,4	
	Årets återföring nedskrivningar	151,2	0,5	151,2	0,5
	Årets avskrivningar	-75,4	-76,9	-86,6	-88,3
	Redovisat värde vid årets slut	1 683,4	1 807,2	1 964,4	2 103,0
	Linjär avskrivning, bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod är 24 år.				

Mnkr	Kommunen		Sammanställ redovisning		
	2019	2020	2019	2020	
	Maskiner och inventarier				
	Ingående anskaffningsvärde	175,3	186,9	187,4	201,2
	Ingående avskrivningar	-116,2	-130,9	-121,4	-135,8
	Bokfört värde	59,1	56,0	66,0	65,4
	Redovisat värde vid årets början	61,2	59,1	68,6	66,1
	Årets investeringar	16,0	12,1	16,3	15,6
	Årets försäljning och utrangeringar	-7,8	-0,6	-7,8	-1,9
	Årets omklassificering	0,4		0,4	
	Årets återföring avskrivningar	3,0		3,0	1,2
	Årets avskrivningar	-13,7	-14,6	-14,5	-15,6
	Redovisat värde vid årets slut	59,1	56,0	66,1	65,4
	Beloppsgräns för investering 50 tkr, linjär avskrivning, bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod är 4 år.				
	varav				
	Finansiella leasingavtal				
	Ingående anskaffningsvärde				
	Ingående avskrivningar				
	Bokfört värde	0,0	0,0	0,0	0,0
	Redovisat värde vid årets början	0,0	0,0	0,0	0,0
	Investeringar				
	Årets försäljning och utrangeringar				
	Nedskrivningar				
	Avskrivningar				
	Redovisat värde vid årets slut	0,0	0,0	0,0	0,0
Not 19	Finansiella anläggningstillgångar				
		antal à nominellt värde			
	Aktier i dotterföretag				
	Lomma Servicebostäder AB	6 600 à 1000	6,6	6,6	
	AB Malmöregionens Avlopp	40 à 1000	0,1	0,1	
			6,7	6,7	0,0
	Övriga aktier och andelar				
	Sydvatten AB		10,3	10,3	10,3
	Kraftringen AB		42,3	42,3	42,3
	Övriga aktier		1,1	1,1	1,1
	Bostadsrätter		10,2	10,2	10,2
	Andelar Kommuninvest		13,7	16,2	16,2
			77,6	80,1	80,1
	Förlagsbevis				
	Lån till Kommuninvest		2,5	0,0	2,5
					0,0
	Insatskapitalet i Kommuninvest ekonomisk förening avser inbetalt insatsskapital. Under året har kommuninvest återbetalat förlagsbevis 2,5 mnkr till Lomma kommun. Lomma kommun har 2020 betalt in motsvarande belopp i insatsskapital enligt beslut i KF. Lomma kommuns totala insatsskapital uppgick 2020-12-31 till 23,2 mnkr. Då Lomma kommun ligger på den högsta nivån i inbetalt insatsskapital, baserat på invånarantalet, har kommunen tillgodoräknat sig 2020 års återbäring i resultaträkningen.				
	Långfristiga fordringar				
	Långfristig fordran VA syd	143,3	138,7		
	Övriga långfristiga fordringar	0,2		0,2	0,2
		143,5	138,7	0,2	0,2
Not 20	Bidrag till statlig infrastruktur				
	<i>Bidrag Flädie Station</i>				
	Totalt bidrag	65,4	65,4	65,4	65,4
	Ackumulerad upplösning	-1,1	-3,7	-1,1	-3,7
	<i>varav årets upplösning</i>	-1,1	-2,6	-1,1	-2,6
	<i>Bidrag Alnarp station</i>				
	Totalt bidrag		91,0		91,0
	Ackumulerad upplösning		-2,7		-2,7
	<i>varav årets upplösning</i>		-2,7		-2,7
	<i>Bidrag GC-väg Flädie</i>				
	Totalt bidrag	5,5	5,5	5,5	5,5
	Ackumulerad upplösning	-1,1	-1,4	-1,1	-1,4
	<i>varav årets upplösning</i>	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3

Mnkr	Kommunen		Sammanställ redovisning	
	2019	2020	2019	2020
	68,7	154,1	68,7	154,1
	Summa bidrag till infrastruktur 2015 beslut KF budget 2016, medfinansiering GC-väg Bjärred-Flädie, 5,5 mnkr med upplösning 20 år. 2019 Beslut KF Flädie station, 65,4 mnkr avsatt med upplösning på 25 år 2020 Beslut KF Alnarp Station, 91,0 mnkr avsatt med upplösning på 25 år.			
Not 21	Förråd och exploateringar			
	Upparbetade exploateringsinkomster	-2,2	-0,2	-2,2
	Upparbetade exploateringsutgifter	15,8	9,7	15,8
		13,6	9,5	13,6
Not 22	Kortfristiga fordringar			
	Kundfordringar	13,6	17,1	9,5
	Kortfristig del av långfr fordran VA Syd		7,4	
	Statsbidragsfordringar	2,1	5,5	2,1
	Förutbetalda kostnader	18,3	19,6	18,5
	Upplupna intäkter	1,4	4,1	1,4
	Övriga interimfordringar	0,4	0,4	0,4
	Momsfordran	10,8	13,7	10,8
	Skattekonto/skattefordran	31,0	35,8	31,2
	Övriga fordringar	0,7	1,4	0,7
		78,3	105,0	74,6
Not 23	Kortfristiga placeringar			
	Aktier och andelar, svenska	121,3	116,7	121,3
	Anskaffningsvärde	56,7	97,3	56,7
	Värdereglering	64,6	19,4	64,6
	Aktier och andelar, utländska	43,0	45,4	43,0
	Anskaffningsvärde	36,0	41,8	36,0
	Värdereglering	7,0	3,6	7,0
	Räntebärande fonder svenska	131,0	131,3	131,0
	Anskaffningsvärde	131,0	129,4	131,0
	Värdereglering	0,0	1,9	0,0
	Anskaffningsvärde vid årets slut	223,7	268,5	223,7
	Värdereglering	71,6	24,9	71,6
	Summa kortfristiga placeringar	295,3	293,4	295,3
	Fasträntekonto – företag			
Not 24	Kassa och bank			
	Bank:koncernkonto	88,5	90,7	88,5
	Plusgiro	0,1		0,1
	Kassa, bank, övrigt	0,8	1,7	23,7
		89,4	92,4	112,3
Not 25	Eget kapital			
	Ingående eget kapital enligt fastställd BR	1 324,7	1 429,5	1 319,2
	Justering eget kapital likvidering LUFAB			1,0
	Årets resultat	104,8	91,7	105,5
	Utgående eget kapital	1 429,5	1 521,2	1 425,7
	Eget kapital består av:			
	VA resultatregleringsfond			
	Renhållning resultatregleringsfond	0,9	0,9	
	Hamnverksamhet resultatregleringsfond	-2,4	-3,0	
	Fastighetsverksamhet resultatregleringsfond	23,2	23,2	
	Resultatutjämningsreserv	55,7	58,2	
	Övrigt eget kapital	1 352,1	1 441,9	
		1 429,5	1 521,2	
Not 26	Avsatt till pensioner			
	Ingående avsättning	26,6	29,6	26,6
	Pensionsutbetalningar	-1,9	-2,2	-1,9
	Nya beslut			
	Nyintjänad pension	1,3	0,1	1,3
	Ränte- och basbeloppsuppräknningar	0,6	0,6	0,6
	Förändring av löneskatt	1,4	-0,7	1,4
	Övrigt	1,6		1,6
	Utgående avsättning	29,6	27,4	29,6

Mnkr	2019	Kommunen 2020	Sammanställ redovisning 2019	2020
Förpliktelsen minskad genom försäkring totalt inbetalt belopp 169,6 mnkr, varav 23,9 mnkr 2020.				
Överskottsmedel i försäkringen	0,0	0,0	0,0	0,0
Aktualiseringsgrad %	97	97	97	97
Uttag ur överskottsfonden har gjorts med 0,0 mnkr under 2020.				
Visstidsförordnanden				
Antal				
Politiker	2	2	2	2
Tjänstemän	0	0	0	0
Lomma kommun har inga anställda med särskilt vistidsförordnande och därför inga förpliktelser om så kallad vistidspension avseende anställd personal. Däremot omfattas kommunstyrelsens ordförande och minoritetsföreträdaren av bestämmelser om pension och avgångsersättning i vilket rätt till vistidspension ingår. Vistidspension utbetalas fram till tidpunkten för ålderspension. För att erhålla full vistidspension krävs 12 års pensionsgrundande tid.				
<u>Pensionsförpliktelse</u>				
1. Total pensionsförpliktelse i balansräkningen	29,6	27,4		
a. Avsättning inkl. särskild löneskatt	29,6	27,4		
b. Ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt	0	0		
2. Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	117,3	124,0		
3. Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	0	0		
4. Summa pensionsförpliktelse (inkl. försäkring och stiftelse)	145,5	151,4		
Förvaltade pensionsmedel – Marknadsvärde				
5. Totalt pensionsförsäkringskapital	145,2	169,6		
a. Varav överskottsmedel	0	0		
6. Totalt kapital, pensionsstiftelse				
7. Finansiella placeringar (egna förvaltade pensionsmedel)	295,3	293,4		
8. Summa förvaltade pensionsmedel	440,5	463,0		
Finansiering				
9. Återlånade medel	-295,0	-311,5		
10. Konsolideringsgrad	3,0	3,0		
Not 27 Övriga avsättningar				
Medfinansiering Cirkulationsplats Malmövägen	0,7	0,7	0,7	0,7
Medfinansiering Lommabanan II	19,1	18,9	19,1	18,9
Medfinansiering Cy-väg längs väg 125	1,6	1,6	1,6	1,6
Avsättning School management	0,1	0,1	0,1	0,1
Medfinansiering Lommabanan	2,4	1,5	2,4	1,5
Medfinansiering Alnarp station		93,4		93,4
Medfinansiering Flädie station	65,4	67,0	65,4	67,0
Periodiseringsfond			1,8	1,5
	89,3	183,2	91,1	184,7
Not 28 Långfristiga skulder				
Långfristiga lån, kommunen	590,0	595,0	590,0	595,0
Skuld för investeringsbidrag	48,1	56,6	48,1	56,6
Skuld för gatukostnadsersättningar	77,4	79,8	77,4	79,8
Långfristig leasingsskuld				
Långfristiga lån, LSAB			103,0	99,0
Långfristiga lån, ABMA				
	715,5	731,4	818,5	830,4
Förutbetalda intäkter som regleras över flera år:				
Investeringsbidrag	48,1	56,6		
återstående antal år (vägt snitt)	30	30		
Gatukostnadsersättningar	77,4	79,8		
återstående antal år (vägt snitt)	33	33		
	125,5	136,4		
Uppgifter om lån i banker och kreditinstitut				
Genomsnittlig kapitalbindningstid, år	1,78	1,81	1,43	1,66
Genomsnittlig ränta	0,64	0,44	0,45	0,32

Mnkr	Kommunen		Sammanställ redovisning	
	2019	2020	2019	2020
Lån som förfaller inom				
0-1 år	155	190	39	47
1-3 år	325	280	59	52
3-5 år	110	125	5	
Kommunen har avtal med banken om refinansiering av lån med kortare återstående löptid än ett år.				
Not 29	Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder	85,9	74,7	89,0	75,2
Skatteskuld	4,7	5,6	4,7	5,6
Momsskuld SKM	0,2	0,8	0,2	0,8
Övertidsskuld	1,7	1,7	1,7	1,7
Semesterskuld	30,4	32,9	30,4	32,9
Övriga upplupna löner	6,0	6,4	6,0	6,4
PO semesterskuld, övertid, övriga upplupna kostnader	14,6	16,5	14,6	16,5
Arbetsgivaravgifter	14,9	16,4	14,9	16,4
Upplupna kostnader	18,3	23,7	19,1	24,5
Förutbetalda skatteintäkter	11,5	34,4	11,5	34,4
Förutbetalda intäkter övriga	3,9	4,5	16,5	16,8
Förutbetalda projektmedel Statliga	9,7	9,4	9,7	9,4
Förutbetalda projektmedel Övriga	1,1	0,7	1,1	0,7
Övriga interimsskulder	1,3	1,1	1,3	1,1
Personalens källskatt	12,7	14,1	12,7	14,1
Avgiftsbestämd ålderspension	26,9	28,4	26,9	28,4
Beräknad löneskatt avgiftsbestämd ålderspension	10,3	7,6	10,3	7,6
Fakturor under tvist		1,1		1,1
Övriga kortfristiga skulder	0,1		39,9	45,4
	254,2	280,0	310,5	339,0
Not 30	Pensionsförpliktelser som ej upptagits i BR			
Ingående ansvarsförbindelse beräknad av KPA*	359,7	345,4	359,7	345,4
Årets förändring	-11,5	-6,8	-11,5	-6,8
varav ränteuppräknning	2,3	2,1	2,3	2,1
varav basbeloppsuppräknning	6,9	5,9	6,9	5,9
varav gamla utbetalningar	-17,7	-17,9	-17,7	-17,9
varav aktualisering				
varav övrigt		3,1		3,1
varav förtroendevalda*	0,5	0,0	0,5	0,0
Utgående ansvarsförbindelse beräknad av KPA	278,0	271,2	278,0	271,2
Beräknad löneskatt	67,4	65,8	67,4	65,8
	345,4	337,0	345,4	337,0
För 2019 ingår i ansvarsförbindelsen även förtroendevalda exkl löneskatt med 0,0 mnkr				
För 2020 ingår i ansvarsförbindelsen även förtroendevalda exkl löneskatt med 0,0 mnkr				
Not 31	Ansvars, borgensförbindelser samt leasingåtaganden			
Lomma Servicebostäder AB	103,0	99,0		
AB Malmöregionens Avlopp	1,6	1,6		
	Delsumma dotterföretag:	104,6	100,6	
Kraftringen AB, regressåtagande mot Lunds kommun	0,2	0,2	0,2	0,2
Sydvatten AB	45,8	48,0	45,8	48,0
Sydvästra Skåne Avfalls AB	3,3	3,3	3,3	3,3
	Kommunala bolag totalt:	153,9	152,1	49,3
Habo Golf AB	4,0	4,0	4,0	4,0
Lommabuktens Seglarklubb	0,6	0,6	0,6	0,6
Föreningen Bjärreds saltsjöbad kallbadhus	1,5	1,5	1,5	1,5
	Summa borgensåtaganden:	160,0	158,2	55,4
Borgensförluster under året	0,0	0,0	0,0	0,0

Mnkr		Kommunen		Sammanställ redovisning	
		2019	2020	2019	2020
Not 32	Leasingåtaganden				
	<i>Leasingavgifter lös egendom</i>				
	<i>Operationell leasing</i>				
	Förfaller enligt följande:				
	Inom 1 år	8,6	7,5	8,6	7,5
	Senare än 1 år men inom 5 år	3,6	0,9	3,6	0,9
	Senare än 5 år				
		12,2	8,4	12,2	8,4
	<i>Leasingavgifter Lokaler</i>				
	<i>Operationell leasing</i>				
	Förfaller enligt följande:				
	Inom 1 år	13,7	15,4		
	Senare än 1 år men inom 5 år	29,7	43,1		
	Senare än 5 år	49,1	44,0		
		92,5	102,5	0,0	0,0
	Summa leasingåtaganden:	104,7	110,9	12,2	8,4
	Leasingavgifter avseende inventarier, maskiner och långsiktiga hyresavtal har redovisats som operationella leasingavtal.				
Not 33	Uppllysning om kostnader för räkenskapsrevision, tkr				
	Kostnader för räkenskapsrevision	206	197		
	Sakkunnigt biträde	147	136		
	Förtroendevalda revisorer	59	61		
	Kostnad för övrig revision	769	759		
	Sakkunnit biträde	382	484		
	Förtroendevalda revisorer	387	275		
	Total kostnad Revision	975	956		

Not 34 Uppllysning om Solidarisk borgen, Kommuninvest

Lomma kommun har i april 1995 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga närvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 292 kommuner och regioner som per 2020-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomiska förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomiska förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas, dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB och dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomiska förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Lomma kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2020-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 501,2 mnkr och totala tillgångar till 525,5 mnkr. Lomma kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 861,0 mnkr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 918,7 mnkr.

FASTIGHETSVVERKSAMHETEN

RESULTATRÄKNING

Mnkr	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020
Verksamhetens intäkter	172,3	169,5	169,2
<i>därav externa</i>	19,7	19,4	19,3
<i>därav interna</i>	152,6	150,1	149,9
Verksamhetens kostnader	-99,8	-98,2	-96,9
<i>därav externa</i>	-96,8	-95,2	-94,3
<i>därav interna</i>	-3,0	-3,0	-2,6
Av- och nedskrivningar	-58,8	-53,1	-53,1
Verksamhetens nettokostnader	13,7	17,8	19,2
Finansiella intäkter			
Finansiella kostnader	-16,3	-16,6	-16,9
<i>därav interna</i>	-16,3	-16,6	-16,9
Resultat före extraordinära poster	-2,6	1,2	2,3
Extraordinära intäkter	17,5		
Extraordinära kostnader	-2,0		
Årets resultat	12,5	1,2	2,3

BALANSRÄKNING

Mnkr	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
-Byggnader	1 026,6	1 067,8	1 078,7
-Mark	32,3	32,4	32,3
-Bostadsrätter	10,2	10,2	10,2
-Maskiner och inventarier, förb.utg annans fastighet	6,9	6,3	5,7
Summa anläggningstillgångar	1 076,0	1 116,7	1 126,9
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar	11,6	12,9	12,6
Kassa & bank	42,8	49,3	48,4
Summa omsättningstillgångar	54,4	62,2	61,0
SUMMA TILLGÅNGAR	1 130,4	1 178,9	1 187,9
EGET KAPTIAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital	40,8	42,0	43,7
<i>därav årets resultat</i>	12,5	1,2	2,3
Avsättningar			
Långfristiga skulder	1 076,0	1 116,7	1 126,9
Kortfristiga skulder	13,6	20,2	17,3
Summa skulder	1 089,6	1 136,9	1 144,2
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	1 130,4	1 178,9	1 187,9

NOTER

Mnk	2019	2020
Not 1 Verksamhetens kostnader		
Lokalhyra	38,4	38,6
Administration	10,6	11
Fastighetsskatt	0,2	0,3
Utemiljö	3,4	3,3
Fastighetsskötsel	4,4	4,2
Reparationer/Teknisk tillsyn	11,6	11,6
Underhåll	5,4	5
Driftskostnader	25,8	24,2
Summa	99,8	98,2

DRIFTREDOVISNING PER NÄMND

Tkr		Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse
Kommunstyrelse	Driftintäkter	49 219	64 202	62 523	25 880	36 643 ¹⁾
	Driftkostnader	-122 482	-130 794	-140 069	-112 617	-27 452 ²⁾
	Nettokostnader	-73 263	-66 592	-77 546	-86 737	9 191
Revision	Driftintäkter					
	Driftkostnader	-914	-975	-956	-956	
	Nettokostnader	-914	-975	-956	-956	0
Valnämnd	Driftintäkter	450	516			
	Driftkostnader	-863	-751	-10	-42	32
	Nettokostnader	-413	-235	-10	-42	32
Överförmyndare	Driftintäkter	247	52	52	160	-108
	Driftkostnader	-912	-713	-759	-981	222
	Nettokostnader	-665	-661	-707	-821	114
Socialnämnd	Driftintäkter	89 718	118 334	129 756	111 563	18 193
	Driftkostnader	-407 553	-471 812	-494 160	-474 566	-19 594
	Nettokostnader	-317 835	-353 478	-364 404	-363 003	-1 401
Barn- och utbildningsnämnd	Driftintäkter	145 086	147 924	157 023	153 241	3 782
	Driftkostnader	-855 704	-889 867	-913 191	-925 383	12 192
	Nettokostnader	-710 618	-741 943	-756 168	-772 142	15 974
Kultur- och fritidsnämnd	Driftintäkter	18 275	18 185	16 649	15 823	826
	Driftkostnader	-78 293	-78 638	-78 912	-78 627	-285
	Nettokostnader	-60 018	-60 453	-62 263	-62 804	541
Teknisk nämnd	Driftintäkter	228 156	205 374	183 549	181 906	1 643 ³⁾
	Driftkostnader	-305 357	-275 622	-266 752	-266 061	-691
	Nettokostnader	-77 201	-70 248	-83 203	-84 155	952
Miljö- och byggnadsnämnd	Driftintäkter	7 331	7 849	8 010	6 837	1 173
	Driftkostnader	-15 691	-18 993	-20 022	-18 905	-1 117
	Nettokostnader	-8 360	-11 144	-12 012	-12 068	56
TOTALT	Driftintäkter	538 482	562 436	557 562	495 410	62 152
	Driftkostnader	-1 787 769	-1 868 166	-1 914 831	-1 878 138	-36 693
	Nettokostnader	-1 249 287	-1 305 731	-1 357 269	-1 382 728	25 459

1) I driftintäkter ingår 2018: exploateringsintäkt 19 149 tkr, 2019 exploateringsintäkt 33 174 tkr 2020: exploateringsintäkt 29 862 tkr

2) I driftkostnader ingår 2018: exploateringskostnad 12 382 tkr, 2019: exploateringskostnad 16 418 tkr, 2020: exploateringskostnad 24 523 tkr.

3) I driftintäkter ingår 2019: 17 535 tkr i realisationsvinst

DRIFTREDOVISNING, KF-VERKSAMHET

Tkr		Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse
Kommunstyrelse samt Valnämnd,						
Revision och Överförmyndare	Driftnetto	-75 255	-68 463	-79 219	-88 556	9 337
Kommunövergripande verksamhet	Driftnetto	-75 255	-68 463	-79 219	-88 556	9 337 ¹⁾
Socialnämnd						
därav Individ- och familjeomsorg	Driftnetto	-59 721	-58 650	-51 661	-62 439	10 778
därav LSS-verksamhet	Driftnetto	-55 906	-58 380	-66 915	-59 846	-7 069
därav Hälsa vård och omsorg	Driftnetto	-202 209	-236 448	-245 828	-240 718	-5 110
Barn- och utbildningsnämnd						
därav Förskoleverksamhet	Driftnetto	-181 835	-178 867	-177 703	-179 521	1 818
därav Grundskoleverksamhet	Driftnetto	-415 141	-442 633	-451 833	-460 260	8 427
därav Gymnasieskola och vuxenutbildning	Driftnetto	-113 221	-120 701	-128 072	-132 361	4 289
därav Kostenhet	Driftnetto	-421	258	1 440	0	1 440
Kultur- och fritidsnämnd						
därav Fritidsverksamhet	Driftnetto	-33 271	-32 811	-34 184	-33 711	-473
därav Kulturverksamhet	Driftnetto	-26 747	-27 642	-28 079	-29 093	1 014
Teknisk nämnd						
därav Teknisk verksamhet avgiftsfinansierad	Driftnetto	-3 334	-4 991	-2 848	-2 280	-568
därav Teknisk verksamhet skattefinansierad	Driftnetto	-75 668	-77 733	-81 550	-84 196	2 646
därav fastighetsverksamhet	Driftnetto	1 801	12 476	1 195	2 321	-1 126 ²⁾
Miljö- och byggnadsnämnd						
därav Miljö- och hälsoskyddsverksamhet	Driftnetto	-2 790	-3 393	-2 844	-3 290	446
därav Bygglövsverksamhet	Driftnetto	-5 570	-7 751	-9 168	-8 778	-390
Totalt	Driftnetto	-1 249 287	-1 305 730	-1 357 269	-1 382 728	25 459

1) I driftnetto ingår 2018: exploateringsnetto 6 716 tkr: 2019 exploateringsnetto 16 418 tkr:
2020 exploateringsnetto 5 539 tkr

2) I driftnetto ingår 2019 realisationsvinst 17 537 tkr

SPECIFIKATION KOMMUNSTYRELSENS FÖRFOGANDEMEDEL

Tkr	Budget	Omdisp.	Kvarstår
Omställning socialnämnden	-5 000	4 715	-285
Digitalisering/inovation	-2 000	2 000	0
Del av "extra välfärdsnijjarder"			0
Summa kommunstyrelsens förfogande	-7 000	6 715	-285

INVESTERINGSREDOVISNING PER NÄMND

Tkr	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse
Kommunstyrelse	9 002	1 709	23 163	25 810	2 647
Socialnämnd	1 140	805	1 700	1 800	100
Barn- och utbildningsnämnd	9 163	12 526	5 400	5 288	-112
Kultur- och fritidsnämnd	897	1 997	1 517	1 698	181
Teknisk nämnd	163 133	117 212	180 610	230 309	49 699
Finans			2 500		-2 500
SUMMA*	183 335	134 249	214 890	264 905	50 015

*Utfall 2020 diffar 588 tkr mot årets investeringar i balansräkningen, två nya anläggningar har felaktigt uttrangerats och registrerats på nytt. Ingen resultat- eller likviditetspåverkan men bruttoinvesteringarna ökar.

INVESTERINGSREDOVISNING, PROJEKT

Tkr	Total utgift	Utfall 2020	Budget 2020	Ack. utfall tom 2020	Ack. budget tom 2020	Ack. avvik
SKATTEFINANSIERAD VERKSAMHET						
Teknisk nämnd, större investeringar inom:						
Detaljplaner, alla Lomma hamn	9 500	395	1 627	6 056	7 288	1 232
Detaljplaner, alla Lomma hamn, områdesanläggning.	55 000	5 449	11 135	38 226	43 912	5 686
Detaljplaner, alla Lomma centrum, Norr	47 000	998	1 300	4 082	4 384	302
Detaljplan Bjärreds Centrum (exkl. VA)	31 000	14 630	10 751	15 188	11 309	-3 879
Detaljplan Sjögräsgatan	5 800	4 853	3 470	5 792	4 409	-1 383
Detaljplan Nians verksamhetsområde (exkl. GC-tunnel)	6 965	0	1 065	5 900	6 965	1 065
Detaljplaner, övriga (årsanslag)		164	3 000	164	3 000	2 836
Summa investeringar inom detaljplaneområden		26 489	32 348	75 408	81 267	5 859
Teknisk nämnd, övriga större investeringar:						
Beläggingsinvesteringar	50 100	6 747	6 751	50 096	50 100	4
Erosionsskydd (tre- och fyrkantdamarna)	18 900	8 927	16 371	11 456	18 900	7 444
Erosionsskydd, etapp 2	11 250	4 020	8 462	4 058	8 500	4 442
Damm söder om Nyhemsgatan	2 000	4	2 000	4	2 000	1 996
Stationsområdet, åtgärder allmän platsmark	49 300	24 273	26 775	46 798	49 300	2 502
Öresundsparken naturreservat, inklusive toalett	3 000	292	745	2 546	3 000	454
Åtgärder i trafiksäkerhetsplan och cykelplan	15 000	3 788	4 894	11 614	12 720	1 106
Gångfartsområden Lomma hamn	6 000	3	1 896	2 370	4 263	1 893
Trafikåtgärder, cykelväg Tolvevägen – Carl Olssons väg	18 700	1 659	6 080	2 228	6 649	4 421
Belysningsplan	10 000	1 110	2 223	2 387	3 500	1 113
Klimatanpassning parker och gator (skyfallsplan)	10 000	1 710	2 500	1 710	2 500	790
Hållplatser samt vändplats för linje 137, Bjärred	5 500	3 491	5 500	3 491	5 500	2 009
Långa bryggan Bjärred, ersättningsbrygga	22 000	469	1 500	469	1 500	1 031
Pilängskolan om- och tillbyggnad, inklusive rivning	165 000	41 161	32 721	162 429	153 989	-8 440
Utbyggnad Löddesnäskolan, inkl. anpassning kök	21 000	16 710	14 989	22 721	21 000	-1 721
Ny multiarena vid Löddesnäskolan	1 500	0	1 500	0	1 500	1 500
Trollets förskola, tillbyggnad tillagningskök	12 000	11 709	11 342	12 367	12 000	-367
Alléskolan, tillbyggnad 9 klassrum m.m.	53 000	1 967	1 981	1 985	2 000	15
Bjärehovskolan, nybyggnation ersättningsbyggnad	126 000	2 503	5 983	2 520	6 000	3 480
Ny idrottshall Rutsborgsområdet	52 000	38	1 987	51	2 000	1 949
Amfiteater, Strandängen Lomma	2 900	1 803	2 787	1 917	2 900	983
Ombyggnad Solberga till 5 lägenheter, nyanlända	2 500	175	2 467	208	2 500	2 292
Ombyggnad av stationen i Lomma	5 000	147	3 000	147	3 000	2 853

Tkr	Total utgift	Utfall 2020	Budget 2020	Ack. utfall tom 2020	Ack. budget tom 2020	Ack. avvik
Ombyggnad av stationen i Bjärred för verksamhet	10 500	2 762	10 500	2 762	10 500	7 738
Byte av styr- och övervakningssystem inom nio fastigheter	10 000	2 850	5 000	2 850	5 000	2 150
Förskola Norra, nybyggnad 8 avdelningar	60 000	218	0	218	0	-218
Grundsärskola	33 000	22	0	22	0	-22
Utfall under året slutredovisat projekt		31	7	31	7	-24
Utfall tidigare år slutredovisat projekt		77	0	77	0	-77
Summa teknisk nämnd, övriga större investeringar		138 666	179 961	349 532	390 828	41 296
Övriga nämnder, större investeringar:						
Inventarier Lerviks förskola	2 472	0	440	2 032	2 472	440
Inventarier Pilängskolan	6 555	2 010	1 274	7 291	6 555	-736
Inventarier till matsal och kök, Löddesnäskolan	963	825	963	825	963	138
Inventarier Fritidsgård i Bjärred	500	12	-6	518	500	-18
Digitala hjälpmedel till pedagogisk personal i förskolan	1 000	0	0	1 000	1 000	0
Datorer/ läsplattor till årskurs 1-3	3 458	122	205	3 375	3 458	83
Datorer/ läsplattor till årskurs 4-6, reinvestering	5 844	1 289	1 516	2 526	2 753	227
Personaldatorer BUN, 2019	3 197	0	-547	3 744	3 197	-547
Inventarier Orion, särskilt boende, tre enheter	2 900	0	455	2 445	2 900	455
Förvärv av del av Lilla Habo 1:6	2 100	33	2 100	33	2 100	2 067
Inköp del av fastighet Lomma Alnarp 1:60	4 500	4 420	4 500	4 420	4 500	80
Inköp Lomma Vinstorp 23:1 och del av Lomma Alnarp 1:1	15 600	15 036	15 600	15 036	15 600	564
Finans: Kommuninvest Medlemsinsats		2 500	0	2 500	0	-2 500
Summa övriga nämnder, större investeringar		26 247	26 500	45 745	45 998	253
Mindre investeringar:						
Tekniska nämnden: Energisparåtgärder / energiplan		1 172	1 000	1 172	1 000	-172
Tekniska nämnden: Fastighetsunderhåll (nya komponenter)		4 254	5 000	4 255	5 000	745
Tekniska nämnden: Övriga mindre investeringar		8 662	10 000	8 662	10 000	1 338
Kommunstyrelsen: Mindre investeringar		2 892	2 990	2 892	2 990	98
Kommunstyrelsen: VA anläggning Habo Ljungs Camping		782	620	782	620	-162
Socialnämnden: Mindre investeringar		1 700	1 345	1 700	1 345	-355
Barn- och utbildningsnämnden: Mindre investeringar		1 154	1 437	1 154	1 437	283
Kultur- och fritidsnämnden: Mindre investeringar		440	1 055	441	1 055	614
Kultur- och fritidsnämnden: Miljöåtgärder konstgräsplaner	1 000	237	-51	1 288	1 000	-288
Inventarier Kulturskola Pilängsområdet, inkl. utrustn. blackbox		828	700	828	700	-128
Summa mindre investeringar		22 121	24 096	23 174	25 147	1 973
TOTALT SKATTEFINANSIERAD VERKSAMHET		213 523	262 905	493 859	543 240	49 381
AVGIFTSFINANSIERAD VERKSAMHET						
Brygga 8, kaj 9, Höje å	12 000	97	0	97	0	-97
Övriga investeringar, hamnverksamhet		1 270	2 000	1 270	2 000	730
Summa Hamnverksamhet		1 367	2 000	1 367	2 000	633
TOTALT AVGIFTSFINANSIERAD VERKSAMHET		1 367	2 000	1 367	2 000	633
Utrangerat-återinvesterat		588		588		-588
TOTALT INVESTERINGSREDOVISNING		215 478	264 905	495 813	545 240	49 427

SLUTREDOVISADE PROJEKT

Tkr	Total utgift	Utfall 2020	Budget 2020	Ack. utfall tom 2020	Ack. budget tom 2020	Ack. avvik
KF § 17/20			Vid slutredovisning:			
Utökat brandskydd	5 025	0	0	5 057	5 025	-32
Kollektivtrafikstråk Vinstorpsvägen	90 850	0	0	91 152	90 850	-302
Ventilationsanläggning Medborgarhuset	2 500	0	0	2 106	2 500	394
Nytt LSS-boende (Lillevång)	2 000	0	0	2 082	2 000	-82
Inköp fastighet	1 500	0	0	1 500	1 500	0
Summa av tekniska nämnden slutredovisade projekt		0	0	101 897	101 875	-22
Planerade utgifter minskar: (återlämnad avvikelse)						394
Planerade utgifter ökar: (godkänd avvikelse)						-416
						-22
KF § 51/20			Vid slutredovisning:			
Dp Hans Hanssons gård	500	0	0	499	500	1
Åtgärder Vinstorpsvägen	9 380	0	0	9 940	9 380	-560
Strandskolan, nybyggn. skola inkl. gymnastiksal	66 000	0	0	66 005	66 000	-5
Lerviks förskola (Nians område)	55 000	31	7	53 847	55 000	1 153
Parkourbana, Bjärred	1 885	0	0	2 096	1 885	-211
Ny fritidsgård Bjärred	15 000	0	0	14 523	15 000	477
Förvärv av fastighet Lomma Borgeby 1:3	16 750	0	0	16 748	16 750	2
Summa av tekniska nämnden slutredovisade projekt		31	7	163 658	164 515	857
Planerade utgifter minskar: (återlämnad avvikelse)						1 633
Planerade utgifter ökar: (godkänd avvikelse)						-776
						857

EXPLOATERINGSREDOVISNING

Tkr Projekt	Budget 2020	Ingående balans 2020			Årets förändring 2020			Utgående balans 2020			Resultat- fört 2020
		Inkomst	Utgift	Netto	Inkomst	Utgift	Netto	Inkomst	Utgift	Netto	
3309 Dp Område Rutsborgsvägen			-852	-852		852	852				-748
3310 Dp Borgeby 16:12 verksamhetsområde	-750	-174	-347	-521		104	104	-174	-243	-417	
3312 Ö Borgeby etapp 2	-400		1 384	1 384		73	73		1 458	1 458	
3322 Dp Lomma 25:5 Hamnen västra											7
3338 Dp Hans Hanssons gård											3
3343 Dp Brohus	-50		-833	-833		833	833				-833
3344 Dp Strandfuret	-40		-252	-252		252	252				-251
3345 Dp Sandstengatan											18
3350 Dp Fjellie 3:8 m.fl.			1 607	1 607		-1 607	-1 607				1 607
3353 Detaljplan stationsområdet Lomma											2
3359 Dp Trädgårdstaden	-150		420	420		176	176		596	596	
3373 Dp Alnarpsv- Björnbärgsgatan	-50		50	50		-50	-50				54
3380 DP Nians verksamhetsområde	-150										93
3383 DP Bjarreds Centrum	2 400	-1 700	13 767	12 067	1 700	-6 609	-4 909		7 158	7 158	219
3387 DP Vattenverkstomten	5 880		810	810		-810	-810				-5 198
3394 DP Trafikplats Flädie	-100		-1 238	-1 238		408	408		-830	-830	
3395 Dp Kanalkvarteren			10	10		-10	-10				16
3397 Dp Lomma 333:21 Bedrot											1
3398 Dp Lomma 33:25 ABC		-368	10	-357	368	-10	357				-367
3400 DP Lomma C Norra	-800		1 261	1 261		260	260		1 521	1 521	38
3407 Bjarreds vångar, etapp 1						49	49		49	49	
Totalsumma	5 790	-2 242	15 799	13 557	2 068	-6 090	-4 023	-174	9 708	9 534	-5 339

Revisionsberättelse

Revisionsberättelse för år 2020

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och fullmäktigeberedningar och genom utsedda lekmanarevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Styrelse, nämnder och beredningar ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsordning i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan "Revisorernas redogörelse".

Särskilda upplysningar

Revisorerna vill särskilt uppmärksamma nämnderna och styrelsen på kommunallagens 12 kap. § 9 gällande nämndernas och anställdas skyldighet att lämna de upplysningar till revisionen som behövs för revisionsarbetet. Utifrån detta förväntar sig revisionen ett svar från styrelse och nämnder på de missiv som skickas ut efter genomförda granskningar samt att svar ges inom utsatt tidsram. Revisionen ser det även som viktigt att ledamöter och förvaltningsrepresentanter på begäran deltar på revisionens sammanträden.

Under 2020 framförde Länsstyrelsen kritik till Lomma kommuns överförmyndare avseende underbemanningen på avdelningen. Vi kan konstatera att handläggarna inte hinner med djupgranskningar i den takt som krävs för att säkerställa rättssäkerheten till huvudmännen. Således

Lomma 2021-03-29

Lars-Erik Larsson

Henrik Nilsson

Tor-Björn Langåsen

Ronny Ehnberg

Alf Michelsen

Remco Andersson

anser revisionen att det är av vikt att överförmyndaren säkerställer en ändamålsenlig bemanning av överförmyndarverksamheten för att garantera rättssäkerheten i handläggningen.

Kommunen redovisar skuld för investeringsbidrag och gatukostnadsersättningar om sammanlagt 83,2 mnkr i strid med god redovisningssed. Beloppet är väsentligt för bedömningen av kommunens ekonomiska ställning som helhet varför vi inte anser att balansräkningen ger en rättvisande bild. Effekten på resultaträkningen av denna redovisning är av mindre omfattning. Kommunen har för avsikt att korrigera redovisningen under 2021.

Vi bedömer att överförmyndaren inte har bedrivit verksamheten på ett helt ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt utifrån avsaknaden av tillräcklig bemanning och rutiner som säkerställer att uppdraget genomförs på ett ändamålsenligt sätt. **Vi bedömer** att styrelsen och övriga nämnder har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna sammantaget inte är rättvisande vilket grundas i att kommunen redovisar gatukostnadsersättningar och investeringsbidrag om 83,2 mnkr som långfristig skuld. Enligt RKR R2 ska gatukostnadsersättningar intäktsföras när åtagandet fullföljts.

Vi bedömer att styrelsens, nämndernas och beredningarnas interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse, nämnder och beredningar samt enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2020.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

Kommunövergripande verksamhet

ANSVARIG NÄMND: KOMMUNSTYRELSEN SAMT VALNÄMND, REVISION OCH ÖVERFÖRMYNDARE

Årets händelser

Då pandemin bröt ut tillsattes en krisstab med kommunens säkerhetschef som sammankallande. Krisstaben består av representanter från samtliga förvaltningar samt viktiga nyckelpositioner och har träffats regelbundet under året. Under året har flera planerade aktiviteter eller insatser inte varit möjliga att genomföra med anledning av pandemin. Vissa aktiviteter har genomförts digitalt, medan andra skjutits fram, vilket påverkat det ekonomiska utfallet under året och gett en större positiv budgetavvikelse.

En historisk avtalsrörelse avseende löne-, pensions-, omställnings- och villkorsavtal har genomförts vilken omfattade omförhandling för totalt 500 av 700 avtal. Mitt i avtalsrörelsen bröt pandemin ut och avtalsförhandlingarna försenades med sju månader. För Lomma kommun innebar detta att löneöversynen kunde genomföras för hälften av medarbetarna i tid medan hälften fick avvakta. Konsekvensen blev att löneöversynen för kommunals medlemmar färdigställdes först i januari 2021.

Pandemin har även inneburit nya digitala arbetssätt då fysiska träffar inte varit genomförbara. Den digitala omställningen har fungerat bra, även om den sociala gemenskapen som naturligt uppstår då medarbetare träffas, påverkat både medarbetare och chefer.

Under 2020 har kommunens digitala plattform utökats med en ny e-tjänstplattform, RPA (robot process automation), system för digital identitetshantering, digital signering samt ny plattform för "mina meddelanden". Detta stärker den befintliga digitala plattformen och ökar möjligheterna för förvaltningarnas digitala resa.

De fysiska strukturerna är viktiga för samhällsutvecklingen genom att de skapar förutsättningarna för frågor som företagande och tillväxt, boende och integration, pendling och transporter, rekreation och klimatpåverkan.

Under året har förslag på ny översiktsplan varit ute på samråd och synpunkter har kommit in från myndigheter, organisationer och medborgare. Förslaget revideras för närvarande utifrån de inkomna synpunkterna och planeras att ställas ut sommaren 2021 för att sedan antas kring årsskiftet 2021/2022. Planförslaget innehåller ett ökat fokus på byggande i anslutning till kommunens befintliga och kommande tågstationer och nya bebyggelseområden med blandad och tätare bebyggelse. Det finns också ett ökat fokus på urbana och sociala kvalitéer i samhället samt utvecklingsområden för nya arbetstillfällen kopplat till bland annat SLU, Sveriges lantbruksuniversitet i Alnarp.

Mål och måluppfyllelse

Förtroendet för kommunens verksamhet ska vara högt genom en sammanhållen, proaktiv och lättillgänglig information och kommunikation till medborgarna. (Riktat mål från kommunfullmäktige till kommunstyrelsen)

• Målet är inte uppfyllt.

Målet följs upp genom två undersökningar; Statistiska centralbyråns medborgarundersökning samt uppföljning av kommunens synpunktssystem LUKAS.

1. I medborgarundersökningen får kommuninvånarna svara på frågor vad gäller kontakt med förtroendevalda, information från kommunen, påverkan på politiska beslut och förtroende för kommunen. Målvärdet var ett nöjd informations index på 65. Resultatet blev index 67 vilket är högst i Sverige.
2. Den andra mätningen avser LUKAS, där ungefär 67 % av alla inkommande ärenden till kommunstyrelsen blir besvarade inom tre dagar. Detta innebär att nämnden (vid årsbokslut) inte når upp till målvärdet om att 85 % av ärendena ska besvaras inom tre dagar. Ungefär 90 % av alla LUKAS ärenden till kommunstyrelsen blir besvarade inom en vecka. Detta gäller även den kommunövergripande sammanställningen.

Medborgarundersökningen och LUKAS ger dock en liten insyn i det arbetet som pågår inom förvaltningen kring kommunikation där ett omfattande arbete har påbörjats. Målet är att kommunikation ska bli en naturlig del av varje förvaltning, avdelning och enhet i organisationen. Samtidigt har ett arbete startat under 2020 för att tillgänglighetsanpassa hemsidan för att invånare med olika funktionsnedsättningar ska få samma möjlighet ta del av kommunens information. Organisationen har gjort flera stora förflyttningar inom kommunikation det senaste året, men sett till kommunstyrelsens nämndsplan för år 2020 ska båda målvärdena för de undersökningarna som är kopplade till målet vara uppfyllda. Fokus framåt inom kommunikationsområdet handlar om att säkerställa kvaliteten och underlätta för medarbetare i organisationen att kommunicera internt och externt genom att ta fram användarvänliga mallar för exempelvis broschyrer, affischer, nyhetsbrev eller liknande. En kommunikationsplan som ska kopplas till förvaltningarnas verksamhetsplan är under framtagande och börjar implementeras under 2021, med målet att strategiskt och proaktivt kommunicera om händelser i kommunen.

Kommunens verksamheter ska minska sin påverkan på klimatet genom att tjänsteresor och transporter ska vara fossilbränsle fria.

• Målet är inte uppfyllt.

Målet följs upp genom kommunens tjänsteresor och transporter under år 2020 och utsläpp av koldioxidkvivallenter i ton.

Under år 2020 genererade kommunens tjänsteresor och transporter utsläpp på 151 ton (varav 67 ton från transporter med kommunala bilar, 60 ton från entreprenad, 11 ton från transporter i tjänsten med egen bil, 9 ton från flygresor samt 3 ton från lokal kollektivtrafik).

Även om utsläppen minskade så var de 31 ton högre än målnivån för år 2020 som var på 120 ton. Utöver detta genererade hemtjänstens transporter utsläpp med 57 ton koldioxidequivaler. Hemtjänsten redovisas separat då de från och med mars 2019 övertogs av kommunen och därmed även påverkar det totala utfallet för kommunens verksamheter totalt sett.

Förhoppningen var att restriktioner och anpassningar på grund av Coronapandemin skulle få större effekt på minskade växthusgasutsläpp från transporter. Även om utsläppen minskade med 7 ton i jämförelse med 2019 så är det inte tillräckligt och trots stor utveckling inom digitala möten har utsläppen från kommunens bilar ökat. Detta kan bero på att bilresor utgjort större andel av resorna då restriktioner och riktlinjer i vissa fall hindrat resor med kollektivtrafik.

Målsättningen är att kommunens utsläpp av växthusgaser från fossilbränsleddrivna transporter år 2021 ska uppgå till maximalt 65 % (104 ton) av utsläppen 2018 (160 ton), och fram till 2023 ska utsläppen mer än halveras jämfört med 2018. De årliga målsättningarna är beräknade utifrån en enhetlig procentuell minskning per år från och med 2018 för att nå målet med utsläpp av max 80 ton växthusgaser från kommunens transporter år 2023. För att styra utvecklingen mot mindre klimatpåverkan finns en nyantagen energi- och klimatplan med tillhörande åtgärder, som ska implementeras i verksamheterna.

Ledarskapet i kommunens verksamheter ska möjliggöra medarbetarnas och därmed verksamhetens utveckling.

● **Målet är uppfyllt.**

Målet följs upp av ett ledarskapsindex baserat på tre av nio HME-frågor (står för Hållbart Medarbetar Engagemang) i kommunens medarbetarundersökning. I den senaste medarbetarundersökningen hade ledarskapsindexet ökat från 4,10 till 4,23 på en femgradig skala. Det är både ett högt och förbättrat betyg. Alla förvaltningar har i undersökningen förbättrat sitt ledarskapsindex. Högst chefsförtroende finns inom samhällsbyggnadsförvaltningen som förbättrar sitt resultat från 4,33 till 4,40 men störst förbättring har skett inom socialförvaltningen som får 3,96 vilket är en ökning med 0,26. Förvaltningen för utbildning, kost, kultur och fritid ökar med 0,10 till 4,23 medan kommunledningskontoret når 4,16 (föregående år 4,13).

Som en förlängning av det stora ESF-projektet PEPP som hade fokus på att öka förutsättningarna för ett hållbart arbetsliv har kommunen valt att prioritera ledarutveckling under 2020. Lomma kommun vill kunna möta sina chefer och ledare med kompetensutvecklingsinsatser utifrån var de befinner sig; blivande, nya, erfarna, första

linjens chefer samt chefer över chefer. Under våren har ett koncept för chef- och ledarutveckling utarbetats och implementeringen av detta har startat. Några av de planerade aktiviteterna har inte kunnat genomföras på grund av pandemin eller överklagad upphandling men kommer antingen att genomföras digitalt eller vid ett senare tillfälle. Följande kommunövergripande utvecklingsinsatser är igång:

- 25 potentiella ledartälanger inom 5Yes-samarbetet påbörjar LETA-programmet
- Kommunledningskontoret har börjat att erbjuda kommunens chefer olika basutbildningar med fokus på det formella chefsansvaret, till exempel inom arbetsmiljö, rekrytering, ekonomi, kommunikation etcetera.
- Lomma kommun har tillsammans med Burlövs och Kävlinge kommuner startat upp chefshandledningsgrupper för chefer som direkt leder medarbetare. Detta är en förlängning av en av de mest uppskattade ledarutvecklingsaktiviteterna som genomfördes inom ESF-projekt PEPP
- Påbörjade utvecklingsinsatser för chefer som leder chefer genom ledningsgruppsutveckling
- Processkonsultationer med fokus på att stimulera och utveckla samarbetet i de organisatoriska mellanrummen, mellan förvaltningar och olika verksamheter.
- Att leda på distans
- Fastställd chefsrekryteringsprocess

Verksamhetens kvalitet och effektivitet ska förbättras genom ökad digitalisering.

● **Målet är uppfyllt.**

Under 2020 har ett omfattande arbete satt igång för att transformera kommunen och hitta nya digitala sätt att möta kommuninvånarna på. Ekonomiavdelningen har arbetat med två större digitaliseringsprojekt under 2020. E-handel samt implementering av ett beslutsstödsystem. Både dessa projekt innebär ökad kvalitet och effektivitet när de är fullt implementerade. E-handelsprojektet har kommit längst och under hösten har ett flertal leverantörer lagts till i systemet och fler planeras att läggas till under 2021. Projektet innebär en ökad avtalstrohet och en effektivare process kopplat till inköp samt sparar tid för medarbetare i organisationen och säkerställer att kommunens inköp görs till rätt priser.

Under hösten anställdes en projektledare som ansvarar för implementeringen av ett beslutsstödsystem. Beslutsstödsystemet kommer att börja användas under 2021. Projektet är indelat i olika faser och i första fasen kommer utdatan från ekonomi- och HR-systemen att implementeras. Beslutsstödsystemet kommer att få stor inverkan för verksamheten, då systemet kommer att ge chefer möjlighet att själv plocka ut ytterligare information om sin verksamhet utan att behöva ta hjälp av specialister. Syftet med insatserna är att öka kvaliteten samt frigöra tid internt och därmed fokusera på värdeskapande uppgifter som ger nytta till våra kommuninvånare.

Digitaliseringsrådet har tillsammans med IT-verksamheten påbörjat arbetet med en ny digital agenda för kommunen

som snart är färdigställd. Nästa steg är att arbeta fram förvaltningsspecifika strategier med konkreta genomförandeplaner som ska kopplas mot budgetarbetet. De förvaltningsspecifika strategierna ska ha en koppling med den nya digitala agendan samt kommunens kommande utvecklingsstrategi. Under hösten har även en e-tjänstgrupp bildats med representanter från förvaltningarna. Uppdraget är att öka utvecklingen av e-tjänster i kommunen.

Ekonomi

Kommunstyrelsen, inklusive valnämnd, överförmyndare och revision redovisade en positiv budgetavvikelse på 9,3 mnkr vid årets slut, varav 0,1 mnkr avser valnämnd, överförmyndare och revision.

Den positiva avvikelsen förklaras främst av försäljning av två fribyggartomter inom Vattenverkstomten i Lomma vilket gav ett exploateringsnetto på knappt 5,3 mnkr. Intäkterna inom planerings-, mark och exploaterings- och utvecklingsavdelningen var högre än budgeterat. Merparten av intäkterna var projektmedel och/eller intäkter av engångskaraktär.

Kostnaderna för projekt beslutsstödsystem blev lägre än budgeterat då medel och projektet startades upp något senare än planerats.

Kommunstyrelsens oktoberprognos angav en positiv budgetavvikelse på 7,5 mnkr. Prognosavvikelsen om 1,7 mnkr berodde till största delen på lägre kostnader i projekt beslutsstödsystem än prognostiserat samt på avdelningarnas något försiktiga prognoser generellt.

Investeringsredovisning

Den totala budgetavvikelsen för investeringarna uppgick till + 2,6 mnkr.

Den enskilt största budgeterade investeringen under året var markinköp av del av Lilla Habo 1:6. Detta inköp har inte genomförts då pågående lantmäteriförrättning inte hann avslutas under året. Detta resulterade i en positiv budgetavvikelse på 2,1 mnkr. Utbetalningen av köpeskillingen kommer att ske under 2021.

Exploateringsredovisning

Exploateringsresultatet på + 5,3 mnkr utgörs av försäljning av två tomter inom Vattenverkstomten samt ett antal äldre projekt som resultatförts. Försäljningen av före detta bensinstationstomten vid Bjärreds Torg har inte påverkat resultatet på grund av att försäljningsintäkten låg i nivå med projektkostnaden, som bland annat omfattade fastighetens inköpspris.

Framtid

Tre större områden har identifierats som kommer påverka kommunstyrelsens verksamheter framåt:

Övertagandet av kommunens särskilda boenden kommer att påverka samtliga avdelningar inom kommunstyrelsen med anledning av ett ökat antal medarbetare och chefer.

Under pandemin har nya arbetssätt uppstått då förvaltningen ställt om sina verksamheter och arbetar mer digitalt. Troligtvis kommer den digitala utvecklingen innebära att fler medarbetare arbetar hemifrån i framtiden och att arbetsuppgifter som traditionellt skötts i fysisk form istället sker digitalt.

Kraven på samhällsbyggandet har ökat avseende bland annat samverkan och samutnyttjande, förtätning, digitalisering och ökad hållbarhet och innovation. Detta innebär mer komplexa projekt och ett behov av mer utredningar i tidiga skeden samt en fullt ut digitaliserad samhällsbyggnadsprocess.

Driftredovisning

Tkr	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020
Intäkter	49 916	64 770	62 575	26 040
Kostnader	-125 171	-133 233	-141 794	-114 596
Driftnetto	-75 255	-68 463	-72 219	-88 556
Budgetavvikelse	9 079	19 146	9 337	
Varav exploateringsintäkt	19 149	33 178	29 862	
Varav exploateringskostnad	-12 382	-16 418	-24 523	

Tomtförsäljningar inom Vattenverkstomten medförde en positiv budgetavvikelse.

Individ- och familjeomsorg

ANSVARIG NÄMND: SOCIALNÄMNDEN

Årets händelser

Pandemin och en uppmaning från regeringen och Folkhälsmyndigheten att undvika nya kontakter har inneburit att färre invånare har sökt verksamhetens stöd. Nedstängning och begränsad samhällsservice samt sjukfrånvaro för barn och unga i skola har inneburit färre vuxna som har sett och hört barn uttrycka behov av stöd.

I Lommas lokala kontext har det inneburit marginellt färre orosanmälningar än föregående år. Inom vuxenområdet har det inkommit 16 % färre anmälningar och ansökningar. Vidare har 30 % färre par sökt sig till familjerådgivningen. Kriscentrum och Maria Mellersta Skåne har sett liknande effekter, dock inte i samma storleksordning.

Arbetet med att ställa om till en kunskapsbaserad och proaktiv verksamhet, där stöd och behandling ges på hemmaplan, har gett effekter under året. Antalet vård dygn på HVB-hem för barn och unga har minskat med nära 100 %. Antalet vård dygn för barn placerade i familjehem har minskat med 50 %. Som avsett sågs istället en ökning av intensiva hemmabaserade familjebehandlingar.

Inom vuxenområdet minskade inflödet med en sjättedel, men omställningen av den interna öppenvården visade ändå på effekter. Antalet vård dygn har minskat med 84 % och antalet personer som har vårdats minskade med 62 %. De intensiva hemmabaserade behandlingarna har ersatt tidigare öppenvårdsinsatser och har ökat med 16 %.

Antalet hushåll som sökt ekonomiskt bistånd har sammantaget legat på en stabil nivå. Inom gruppen kan det urskiljas skillnader bland målgrupperna som söker bistånd. Ensamkommande ungdomar som flyttar hemifrån har inneburit en minskning om 60 % från och med juni månad och framåt. Bland nyanlända hushåll syns en minskning om 14 % från och med juli månad och framåt.

MIN-projektet, Motivation-Information-Nätverk, har uppnått sina mål, vilket har påverkat statistiken för det ekonomiska biståndet. I absoluta tal innebär det att 23 personer har fått timanställning, tre har anställning genom extratjänst, tre har påbörjat arbetsmarknadsutbildning, en har fått praktikplats samt tre har varit på arbetsintervju och väntar på återkoppling. För 19 personer pågår coaching och tre har ingått i projektet men flyttat innan resultat uppnåtts.

Bosättningsteamet har coachat 14 familjer och 17 singelhushåll till egna bostadskontrakt, vilket för dessa individer har inneburit hyror som kan bäras av den enskildes egna inkomster.

De nationella mätningarna visar att verksamheten har förflyttat sig i önskvärd riktning det senaste året. Brukarundersökningen har förbättrats med 11 punkter. personer med varaktig försörjning efter kontakt med verksamheten har ökat från 64 % till 93 % och handläggning av ekonomiskt bistånd har förbättrats med en dag.

Under året har en omfattande kompetenssatsning gjorts, både genom att aktivt rekrytera in rätt kompetens, men också genom att kompetensutveckla befintlig medarbetare. Syftet har varit att ge ett effektivare stöd till invånaren för att den ska uppnå högre grad av självförsörjning inom såväl de sociala som de ekonomiska livsområdena. Verksamheten har tagit fram en deklaration som syftar till att gott bemötande, hög kvalitet och måluppfyllelse ska uppnås.

Mål och måluppfyllelse

I Lomma kommun ska fler personer bli självförsörjande.

- *Målet är uppfyllt.*

Målet följs upp genom två mått.

1. Andel vuxna som inte återkommit till försörjningsstöd inom ett år efter avslutat ärende. Målvärdet för 2020 är att minst 80 % inte ska vara återaktualiserade. Resultatet visade att 93 % inte var återaktualiserade efter ett år. Det är en förbättring jämfört med föregående år då siffran var 64 %.
2. Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd ska minska. Målvärdet för 2020 var 20,5 %. Resultatet visade 20,7 %.

Under året har en omfattande kompetenssatsning gjorts genom att aktivt rekrytera in rätt kompetens men också genom att kompetensutveckla befintlig personal. Syftet har varit att implementera ett arbetsmarknadsinriktat synsätt och att arbeta bredare med fler samarbetspartners och med större fokus på att coacha mot självförsörjning. Detta har resulterat i ett fokus och arbetssätt där individen uppnår högre grad av självförsörjning såväl inom de sociala- som de ekonomiska livsområdena. Framgången bygger på en förtroendefull relation med invånaren och att coacha till rätt hjälp till självhjälp. Framöver är fokus att säkerställa invånarperspektivet och att samla alla nödvändiga kompetenser kring invånaren för att vässa stödet och korta insatstiden.

Lomma Kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare.

- *Målet är inte uppfyllt.*

Målet följs upp av medarbetarenkäten och eNPS som står för Employee Net Promoter Score och mäter hur sannolikt det är att medarbetarna skulle rekommendera sin arbetsgivare till vänner och familj. eNPS består av en fråga och besvaras på skalan 0- 10, där värdet ligger mellan -100 till 100.

Avdelningen inom Individ- och familjeomsorg fick i den senaste mätningen-2 på eNPS och resultatet varierade stort mellan enheterna. Enbart en av enheterna skattade eNPS negativt medan en annan hade kommunens högsta eNPS. Den enhet som skattade eNPS lågt har gjort ett stort omställningsarbete under senare delen av året och haft hög, ej Coronarelaterad, sjukfrånvaro under 2020. Detta har påverkat benägenheten att rekommendera Lomma kommun som arbetsgivare, då arbetsbelastningen periodvis varit mycket hög. Arbetsmiljön och en struktur för arbetet är säkerställd under senare delen av hösten, vilket kommer ge avsedd effekt framåt.

Ekonomi

Verksamheten visade en positiv budgetavvikelse på 10,8 mnkr.

Avvikelsen förklaras sammantaget av att arbetet med att ställa om till en kunskapsbaserad och proaktiv verksamhet, där stöd och behandling ges på hemmaplan, har gett önskade effekter under året. Verksamheten har haft ett ökat fokus på kvalitet och ekonomi genom att införa ett hemmaplansperspektiv parallellt med att stärka kompetensen i hela verksamheten.

Verksamheten har dock sett effekter på inflödet av ärenden på grund av pandemin; färre har sökt stöd och hjälp över hela linjen, barn som vuxna. Med ett lägre inflöde kommer lägre kostnader.

Orsaken till avvikelsen berodde främst på:

- lägre kostnader för verksamhet i extern regi, dels på grund av lägre volymer inom vuxenområdet men också på grund av att verksamheten företrädesvis kan matcha behoven med effektfulla interna hemmaplanslösningar.
- lägre kostnader för verksamhet i intern regi vilket beror på lägre kostnader för den interna bemanningen samt lägre kostnader för familjehem, kontaktperson och god man.
De lägre kostnaderna för familjehem och kontaktpersoner beror på omförhandling av arvoden samt byte av leverantörer utifrån pris och kompetens.
- högre intäkter bestående av, framförallt, projektmedel i form av riktade statsbidrag, men även intäkter som avser taxor, avgifter och återbetalning av ekonomiskt bistånd samt lönebidrag från Arbetsförmedlingen.

Verksamheten har med hjälp av omställningsarbetet skapat ett handlingsutrymme för att omfördela medel inom beslutad budget. På det viset kan oklara förutsättningar framåt hanteras.

Den positiva budgetavvikelsen ökade med 0,4 mnkr sedan oktoberprognosen. Ett sent beslut om att föra om löner, som tidigare legat som projektmedel, genomfördes. Utöver detta tillkom kostnader för utbildning i syfte att säkra såväl korrekt statistik som fördelning av kostnader i räkenskapsammandraget vid rapportering till SCB.

Framtid

Vid en utvärdering av hur pandemin påverkat verksamhetens målgrupper kan det konstateras att pandemin drabbar alla verksamhetens målgrupper. Utöver det står Sverige inför en sviktande konjunktur vilket leder till en sämre ekonomisk utveckling för företag och hushåll.

Till exempel påverkas barn och unga av att samhälls-service såsom bibliotek, öppen förskola och fritidsgårdar har begränsade öppettider eller är stängda. De påverkas av att skolan sker digitalt eller att man har frånvaro på grund av sjukdomssymptom som vanligen inte hade inneburit frånvaro. Effekterna kan vara av godo, till exempel visar vissa studier att en del barn klarar skolan bättre under dessa förutsättningar, men annat pekar på att det har sämre effekter för flera. Detta påverkar dels inflödet i form av orosanmälningar, men kan också öka problematiken i belastade familjesystem.

Vuxna påverkas av att arbeta hemma, då arbetsmiljön kan bli sämre eller bättre, det sociala samspelet ute-bli, vilket kan leda till mer ensamhet än någon önskar. Mycket vittnar om att många vuxna har en upplevd sämre psykisk hälsa under pandemin. Relationer i par och i familj påverkas och missbruk och beroende kan debutera under samhällskriser som denna. Det kommer framöver att leda till ökade volymer av hjälpsökande vuxna på grund av våld i nära relation, hedersproblematik och missbruk.

Arbetslösheten har nått nya rekordnivåer. Unga, utbildade och nyanlända får svårare att ta sig in på arbetsmarknaden. Barn i familjer med svårigheter påverkas mer av pandemin än andra barn. Verksamheten påverkas av Arbetsförmedlingens reformering och hur de ställer sig till kommuner som anordnare av arbetsmarknadsåtgärder. Prognoser av kommande volymer av hjälpbehov blir en viktig fråga framöver.

För att verksamheten ska leva upp till invånarnas förväntningar och behov kommer fler delar av stöd och behandling att bedrivas digitalt och fler delar av verksamhetens arbetsuppgifter och processer digitaliseras. Verksamheten ska ta fram och implementera fler förebyggande-processer i samverkan med barn- och utbildningsnämnden med syfte att nå fler tidigare, inom alla områden både gällande barn- och ungas utbildning men också för vuxnas möjligheter till utbildning i kommunal regi.

Den 1 januari 2023 föreslås den nya socialtjänstlagen att träda i kraft. Det kommer att innebära en stor omställning av socialtjänstens organisering och arbetssätt. Förslagets inriktning är mot en jämställd, förebyggande, lättillgänglig och kunskapsbaserad socialtjänst. De största huvuddragen i utredningen är att kommunerna ska få möjlighet att erbjuda insatser utan behovsprövning och att verksamheten ska bedrivas i överensstämmelse med vetenskap och beprövad erfarenhet.

Verksamhetsmätt

Tkr	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020
Försörjningsstöd				
Nettokostnad(tkr)	4 023	3 860	4 599	4 050
Antal hushåll (genomsnitt per månad)	45,2	38,8	43,4	45,0
Vård av vuxna				
Antal placerade vuxna på institution (genomsnitt per månad)	7,5	9,7	4,3	10,0
Antal vård dygn per månad	190	266,3	119,8	162,0
Vård av barn				
Antal placerade barn i familjehem eller liknande	5,8	3,2	1,8	3,0
Antal placerade barn på institution (genomsnitt per månad)	10,3	4,3	0,8	2,0
Antal vård dygn per månad	221,0	104,8	23,9	30,0
Integration				
Ensamkommande, som kommunen har ansvar för	41,0	24,0	18,5	14,3
Ensamkommande, som är boende i kommunen	34,0	17,0	13,0	11,3
Personer med permanent uppehållstillstånd (ej ensamkommande) som kommit under året	68	55	29	52

Driftredovisning

Tkr	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020
Intäkter	39 986	36 436	23 364	21 625
Kostnader	-99 707	-95 086	-75 025	-84 064
Driftnetto	-59 721	-58 650	-51 661	-62 439
Budgetavvikelse	-9 700	-2 908	10 778	

Att inte kunna umgås som tidigare är en konsekvens av pandemin.

LSS-verksamhet

ANSVARIG NÄMND: SOCIALNÄMNDEN

Årets händelser

Under året har en del större processer initierats vilket kommer att få betydelse för utvecklingen av avdelningen för funktionsstöd. Utifrån det perspektivet utgör det genomgripande kvalitetsutvecklingsarbetet det område som haft störst betydelse för verksamheten under året.

I kvalitetsarbetet har ett genomgående kartläggningsarbete och en ny form för samverkan startat med myndighet LSS. Syftet med att starta denna plattform av dialog och prognosarbete handlar om behovet av att ha en gemensam bas och samsyn kring funktionsstödsbehoven i Lomma kommun, nu och på sikt.

Då LSS utförarverksamhet och LSS beställarverksamhet tillhör olika avdelningar har det funnits risker för ett obalanserat utvecklingsarbete då de två delarna av LSS ligger i olika budgetar och under olika chefer. Av denna anledning har det varit än viktigare att arbeta för en närmare struktur och med utvecklingsbehoven framåt. LSS utförarverksamhet och LSS beställarverksamhet har därför under året genomfört en gemensam kartläggning av behov. Utifrån denna kartläggning blir behoven framåt konkreta och synliga.

Utifrån att funktionsstödverksamheten nu har genomlyst förutsättningarna så kan behoven formaliseras för organisationen framåt. Genom att ha gemensamma prognoser och samsyn kring behov kan verksamheten bli mer träffsäker och effektiv i att förbereda, ställa om och planera för framtiden. I detta utvecklingsarbete skapas nya förutsättningar kring kostnadseffektiviseringar, resursoptimeringar och förbättrad kvalitet.

Det som blivit tydligt utifrån prognosarbetet är att målgrupperna inom funktionsstöd kommer växa de närmaste åren. Därmed blir det påtagligt att verksamheten kommer att behöva stärkas upp och nya arbetssätt och kompetenser att möta målgruppen tas fram.

Det finns konkreta behov av att budgetera och planera för nya grupp- och servicebostäder, i dagsläget finns inga lediga bostäder. Tidshorisonerna för enskilda som bor i LSS-bostad är långa och utifrån känt behov idag är bostadsfrågan viktig att planera kring nu. Utifrån att behovet av bostad ökat så följer också ett behov av utökad stöd och service så som till exempel daglig verksamhet. Kartläggningen visar att områden som rör hur verksamheten är organiserad eller hur den arbetar kring personlig assistans, ledsagar- och avlösarservice samt kontaktperson är områden med goda förutsättningar till utveckling och förbättring.

Därtill har arbetet med att stärka förståelsen eller förutsättningarna för att LSS lagstiftning är en rättighetslagstift-

ning och att det förpliktigar mer, aktualiserats i samband med kartläggningen. Utifrån detta perspektiv utgör det inledda kvalitetsarbetet en viktig faktor för utveckling kring rätten till goda levnadsvillkor för enskild som helhet. Arbetet att anpassa verksamheten efter Covid-19 har fungerat tämligen väl under året. Smittförebyggande åtgärder och nya rutiner har verkställts efter beslut och utan större svårigheter.

Mycket av de förändringar eller åtgärder som införts i kölvattnet av pandemin generellt kräver dock viss justering utifrån målgruppen inom funktionsstöd. Det går exempelvis inte att använda munskydd i alla sammanhang då kommunikationen med vissa är "att läsa på läppar" och då har alternativa rutiner eller lösningar som till exempel visir tillskapats.

Det har också funnits behov av att anpassa hur arbetet kring smittspårning genomförts då personer inom funktionsstöd inte har samma förutsättningar som personer generellt, utanför målgruppen, att hantera eller ta del av information, förutsättningar att fatta egna beslut eller låta sig testas enligt gängse rutin.

När det gäller organisationen har det varit en större rotation på personal på grund av sjukskrivningar, sjukfrånvaro och behov av att vara hemma när anhörig blivit sjuk. Samtidigt har verksamheten kunnat fortgå tämligen ostört och utan större förändringar.

Den stora oron för de ändrade förutsättningarna som Covid-19 kräver i arbetsmoment och insatser är risken för att personer i målgruppen som redan innan pandemin var mycket hemma, isolerades eller var svåra att motivera, retirerat och blivit än mer isolerade. Även om uteaktiviteter blivit fler, digitala verktyg använts mer och olika alternativa aktiviteter startat så svarar målgruppen lite olika på förändringarna. Medarbetare arbetar mycket för att motivera och hålla kontakt med individer på olika sätt även om vardagen för var och en i stora delar är ändrad och ny.

Mål och måluppfyllelse

Lomma kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare.

● Målet är uppfyllt.

Målet följs upp av medarbetarenkäten och eNPS som står för Employee Net Promoter Score och mäter hur sannolikt det är att medarbetarna skulle rekommendera sin arbetsgivare till vänner och familj. eNPS består av en fråga och besvaras på skalan 0- 10, där värdet ligger mellan -100 och 100. Målvärdet är att nå eNPS 2.

eNPS inom LSS-verksamheten för 2020 var 9. Arbetet med att stärka kulturen och arbetsmiljön utifrån att fokusera på att öka medarbetarengagemang, menings-

fullhet och delaktighet samt relationer till chef har gett god effekt.

Fokus framåt är att fortsätta arbeta för att stärka medarbetarnas känsla av autonomi samt att utveckla balansen mellan arbete och fritid utifrån att skapa bättre förutsättningar för sömn, hälsa och motionsvanor.

Ekonomi

LSS-verksamhetens visade en negativ budgetavvikelse på -7,1 mnkr vid årets slut. Avvikelsen berodde främst på höga kostnader inom boendeverksamheten och personlig assistans enligt LSS.

Boendeverksamheten uppvisade en budgetavvikelse på -3,0 mnkr varav den interna boendeverksamhetens avvikelse var -0,4 mnkr. Avvikelsen inom den externa verksamheten berodde på en barnplacering samt två nya beslut om vuxenplaceringar. Generellt är kostnader som rör boendebeslut höga och en tillkommen brukare eller en ny bedömning kring behov kan generera avvikelser snabbt.

Personlig assistans består av två olika delar, det kommunen själv beslutar om, personlig assistans enligt LSS, samt en del som beslutas av Försäkringskassan, personlig assistans enligt SFB. Personlig assistans visar en negativ budgetavvikelse på -3,3 mnkr för assistans enligt LSS och -0,5 mnkr för assistans enligt SFB. Avvikelsen beror till stora delar på att det antingen tillkommit brukare utöver budget eller att kostnaden kring brukare blivit högre alternativt att fler timmar beviljats för brukare. En invånare med personlig assistans enligt SFB innebär en årlig kostnad om cirka 0,3 mnkr.

Korttidsverksamheten uppvisade en budgetavvikelse på -1,7 mnkr för tillsyn och +0,3 mnkr för vistelse. Den interna verksamheten bidrog mest till underskottet med en avvikelse på -1,6 mnkr. Verksamheten har under året arbetat med en översyn av innehållet i verksamheten. Inom LSS finns det verksamheter som visade en positiv budgetavvikelse. Det berodde på lägre personalkostnader med anledning av förändringar kring brukares behov, resurser och Coronarestriktioner. Verksamheter som daglig verksamhet och korttidsvistelse uppvisade positiva avvikelser mot budget. Dessa avvikelser berodde inte på att behoven var mindre hos brukarna utan då att förutsättningarna att bedriva verksamhet ändrades på grund av pandemin.

Prognosen i oktoberrapporten var en negativ budgetavvikelse med -7,6 mnkr och utfallet blev cirka -7,1 mnkr.

Den största prognosavvikelsen fanns inom den interna boendeverksamheten där en större intäkt för Coronarelaterade kostnader bokfördes samtidigt som personalkostnaderna i december blev lägre än förväntat. LSS-verksamheten hade inte någon stor prognosavvikelse jämfört med oktoberrapport och delårsrapport.

Åtgärder under året för bokslut i balans

Kostnader kring personal och bemanning har varit ett område som det arbetats med under året. Om kostnader kopplat till Coronapandemin tas från resonemanget så går det att se en positiv trend när det kommer till inbromsning av kostnader kring personal inom gruppbostad.

Framtid

När det gäller framtidsspaning så är det tydligt efter årets genomlysning att behoven av en utökad verksamhet står inför dörren. Funktionsstöd kommer att behöva växa med nya gruppboenden och/eller servicebostäder under de närmaste åren. Behoven av fler bostäder för målgrupper inom LSS är helt enkelt stora. Inom ramen för dessa boenden behövs även en översyn av både inriktning och profiler. Aktuell målgrupp inom LSS är i stora delar tämligen ung och högfungerande, dock är gruppen mer komplex idag. Inte minst utifrån perspektiven att enskilda tillhör en personkrets, har destruktiva levnadsmönster, har behov av stöd kring missbruksbehandling och/eller socialpsykiatri. Detta kräver att medarbetarna har en bredare kompetens kring olika frågor som rör områden utanför LSS vilket i sin tur innebär att kravprofiler i rekrytering behöver uppdateras. Kompetenshöjande insatser behöver planeras för organisationen. Möjligen kommer nya former för samverkan att behövas för att kunna möta behoven hos målgrupperna internt framöver.

I anslutning till det faktiska behovet av att utöka och stärka verksamheten kommer de organisatoriska förutsättningarna för funktionsstöd att ses över. I dagsläget finns funktionsstöd i en beställare- och en utförarverksamhet där utförarverksamheten omnämns LSS eller funktionsstöd. Beställarverksamheten består av handläggare som arbetar mot HVO och LSS och ligger under enheten myndighet i avdelningen för HSL, korttid och myndighet. Utifrån strategiska perspektiv på helheter, på ekonomioptimering och kvalitet så finns det behov av att se över förutsättningarna att ha ett samlat område för funktionsstöd.

Verksamhetsområde LSS är idag inte i fas med kommuninvånarnas behov av insatser enligt LSS. Behoven på gruppnivå ökar och är idag än mer komplexa samt differentierade. Detta ställer höga krav på effektiva och flexibla inriktningar, snabba omställningar samt samordning i rådande verksamheter som idag erbjuder ett begränsat utbud. Det finns samtidigt ett utökat behov av gruppboendestäder i egen regi för att möta sannolik prognos avseende bifall i pågående utredningar.

Med anledning av den negativa avvikelsen avseende personlig assistans enligt LSS finns skäl att under 2021 genomlysna aktuella ärenden och analysera om beviljad omfattning är korrekt i relation till lagstiftning och praxis samt jämföras med aktuellt läge i jämförbara kommuner. Verksamhetsområde LSS har vidare ett behov av att kartlägga rådande processer, från kontakt in till verkställighet av beslut. Detta för att säkerställa en rättssäker struktur

samt för att möjliggöra ytterligare justeringar i befintlig verksamhet. Verksamhetsområdet som helhet har en omfattande negativ budgetavvikelse vilket under hösten 2020 har ramats in och utvecklingsarbete pågår, i syfte att skapa strategier och åtgärder för utfall och budget i balans inom hela området.

Driftredovisning

Tkr	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020
Intäkter	3 144	4 463	3 972	3 028
Kostnader	-59 050	-62 843	-70 887	-62 874
Driftnetto	-55 906	-58 380	-66 915	-59 846
Budgetavvikelse	53	-362	-7 069	

Verksamhetsmätt

Tkr	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020
Antal beviljade timmar:				
- Personlig assistans enligt LSS	2 671	2 522	4 021	2 347
- Avlösarservice	576	438	272	340
- Ledsagarservice	441	422	455	420
Antal personer med avlösarservice i hemmet:				
- Personlig assistans enligt SFB	34	32	33	31
- Bostad med särskild service	37	43	47	45
- Daglig verksamhet	27	32	33	34
- Korttidstillsyn	13	14	14	15

Hälsa, vård och omsorg

ANSVARIG NÄMND: SOCIALNÄMNDEN

Årets händelser

Under årets första halvår var det hög personalomsättning, framför allt inom gruppen sjuksköterskor. För att åtgärda detta genomfördes en organisationsförändring inom HSL-verksamheten i april som permanentades efter dialog med medarbetarna i oktober. Förändringen syftade bland annat till att tydliggöra hemsjukvårdens uppdrag och öka möjligheterna till en god och jämlik vård inom hela kommunen samt att förbättra kompetensutveckling och samverkan inom respektive professionsområde. Att förbättra medarbetarnas arbetsmiljö och öka förmågan att tillgodose vårdtagarnas behov utifrån varje professions uppdrag var ytterligare ett syfte med förändringen. Förändringen innebar att HSL-enheten delades in i en enhet för fysioterapeuter och arbetsterapeuter samt en för sjuksköterskor. Respektive enhet är organiserad under var sin enhetschef med eget ansvarsområde och budget. Förändringen hanterades inom ram.

Införande av uppdaterade riktlinjer för biståndshandläggare inom HVO, som antogs i nämnden i december 2019, har ännu inte nått full effekt. Detta beror på att det införs successivt när nytt beslut om insatser tas då det inte är möjligt att omedelbart justera redan fattade beslut. Riktlinjerna är ännu inte implementerade fullt ut i de verksamheter som berörs.

Samordnarna har en nyckelfunktion som påverkar såväl ekonomin som kvaliteten inom hela hemtjänsten. Förändringsarbetet inom samordnaruppdraget har ännu inte nått förväntat resultat. Anledningar till detta är att samordnarnas förståelse för uppdraget måste stärkas ytterligare, pandemisituationen och en ojämn fördelning av medarbetare mellan enheterna och därmed enhetscheferna.

Förebyggande verksamheten har helt ställt om sin verksamhet och mött kommuninvånarnas behov med nya metoder och insatser. De har även stöttat hemtjänsten och tillsatt ett demensteam för att stötta upp hemma hos invånarna, istället för att verka, som vanligt, i de egna verksamhetslokalerna. Tack vare verksamhetens kreativitet och flexibilitet har invånarna och anhöriga erhållit stöd under hela året trots pandemin, vilket på ett proaktivt sätt minskat ytterligare en utmaning för hemtjänstverksamheten.

Verksamheten har påverkats under hela pandemin. Dock skedde mycket förberedelsearbete under våren och sommaren. Under höst och vinter har det stora antalet smittade vårdtagare och medarbetare varit ansträngande då det, förutom bemanningsproblematik, medfört ett större administrativt arbete i form av smittspårningsinsatser som initialt måste utföras av chef. Verksamheten har en

tät samverkan med Smittskydd Skåne och Vårdhygien vad gäller kunskapsstöd till verksamheten.

Pandemin har under året inneburit kontinuerlig omställning av arbetssätt både internt och till våra vårdtagare. Utbildningar, möten och samverkan med olika parter, som normalt sker fysiskt, har skett digitalt. Under hösten har behovet av personalresurser ökat kraftigt kopplat till arbetssätt för minimering av smittspridning. Samtidigt har sjukskrivningsnivån varit hög.

Beläggningen på korttidsenheten har under senhösten minskat på grund av smitta och försiktighetsåtgärder för att minimera smittspridning, vilket i sin tur inneburit att vårdtagare med beslut om växelvård ändrat sitt normala intervall, valt att avstå från avlastning, erhållit växelvård externt eller erhållit ökad tillsyn i hemmet.

Utvecklingsarbete och delar av planerad kompetensutveckling har fått ta paus, skett i begränsad omfattning eller med hjälp av digitala lösningar såväl internt som med extern part. Biståndshandläggare har ställt om till att i stor utsträckning arbeta hemifrån och mött vårdtagare/anhöriga digitalt för bedömning och uppföljning. Detta har fungerat bra och ingen direkt påverkan kring beslut om insatser har identifierats.

Sjukfrånvaron har varit hög vilket gjort det svårt med bemanningen. För att säkerställa bemanningen vid hastigt uppkomna vakanser samt bibehålla kvaliteten och leveransen i hemtjänsten, har enheterna grundbemannat utöver normalt behov.

Planerade fysiska utbildningar har fått ställas om till digitala utbildningar och arbetet med att förankra och befästa kunskapsökningen fortgår. Utmaningarna beror dels på en omfattande digital omognad hos medarbetarna, dels på otillgänglighet av digital utrustning samt lokaler som kan göras Coronasäkra utifrån Folkhälsomyndighetens riktlinjer. Den höga sjukfrånvaron har dessutom påverkat möjligheten för samtliga medarbetare att genomföra utbildningarna då de har behövts ute i verksamheten. Arbetet med kompetensutveckling fortgår.

Mål och måluppfyllelse

*Medborgarna ska vara nöjda med äldreomsorgen.
(Riktat mål från kommunfullmäktige till socialnämnden)*

- *Målet är inte uppfyllt.*

Målet följs upp av Socialstyrelsens brukarundersökning för särskilt boende och hemtjänst. Målvärdet var att 83 % av brukarna skulle vara nöjda med sitt särskilda boende. Resultatet visade 52 %. Målvärdet var att 90 % skulle vara nöjda med sin hemtjänst medan resultatet visade att 74 % var nöjda.

Ett flertal faktorer står bakom bedömningen. Schema och arbetslingor i hemtjänsten utgår inte alltid från verksamhetens/vårdtagarens behov. Samordnaruppdraget har förändrats och önskat resultat av denna förändring har inte visat sig än. Det har även varit en ojämn fördelning av hög vårdtyngd som tillsammans med hög sjukfrånvaro på grund av Covid-19 hindrat utvecklingsarbetet. Kvaliteten på särskilt boende anses därför vara fortsatt ojämn. Det finns vårdtagare och närstående som är nöjda men också de som är missnöjda. Ett arbete mellan förvaltningen och entreprenören pågår kontinuerligt och har intensifierats under utvecklingsperioden. För att förbättra resultatet och få fler nöjda med äldreomsorgen har ett nytt schemasystem, som utgår från verksamhetens/vårdtagarnas behov, tagits fram och är på väg att implementeras.

En jämnare och temporär fördelning är genomförd och förutsättningarna att intensifiera utvecklingsarbetet är nu möjligt. Med en chef för hela samordnargruppen skapas lättare en god och gemensam kultur och struktur. Möjligheten att identifiera kompetens, behov av ny kompetens samt uppföljning av utfört arbete, bemötande och servicenivå inom samordnarorganisationen kan nu utföras med kvalitet och säkerhet. Kulturreisan på förvaltningen fortsätter i syfte att säkerställa bemötande, attityd och inställning till uppdraget inom äldreomsorgen och inte minst till dem förvaltningen är till för. Utbildningsinsatser inom geriatrisk vård och demens fortlöper. Inträde i Vård och omsorgscollege under 2021 öppnar bland annat upp för handledarutbildning och utbildning till språkstödare. En kompetensökning som medför bättre bemötande, vård och omsorg hos vårdtagarna. I samband med att kommunen återtar driften för särskilt boende kommer det vara möjligt att ta fullt ansvar för utvecklingsarbetet. Det är dock viktigt att komma ihåg att de medarbetare som idag finns inom särskilt boende kommer att finnas kvar i verksamheten även efter övertaget och kvalitetsutvecklingsarbetet kommer att ta tid.

Den positiva upplevelsen av mat och måltidsmiljö inom äldreomsorgen ska vara hög.

● **Målet är inte uppfyllt.**

Målet följs upp av Socialstyrelsens brukarundersökning gällande nöjdhet med maten och nöjdhet med måltidsmiljön inom särskilt boende. Målvärdet för 2020 är att 70 % av brukarna är nöjda med maten och 60 % är nöjda med måltidsmiljön. Resultatet från brukarundersökningen visade att 61 % var nöjda med maten och 54 % var nöjda med måltidsmiljön.

Kostenheten har under året arbetat med att höja kvaliteten på kvällsmålet. I samband med övertagandet av särskilt boende kommer måltiden och måltidsupplevelsen att vara ett av utvecklingsområdena.

Antalet personer med måltid som beviljat bistånd är mer än 2/3 av samtliga vårdtagare inom hemtjänsten. En enkätundersökning har genomförts av matleverantören under år 2020 där både kvaliteten på maten samt leverans av

maten får positiva omdömen. På frågan om maten är väl-lagad och smakar bra gav brukarna i kommundel Lomma genomsnittsbetyget 4,5 av 5. Resultatet för kommundel Bjärred var ett genomsnittsbetyg på 3,7 av 5.

Lomma kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare.

● **Målet är inte uppfyllt.**

Målet följs upp av medarbetarenkäten och eNPS som står för Employee Net Promoter Score och mäter hur sannolikt det är att medarbetarna skulle rekommendera sin arbetsgivare till vänner och familj. eNPS består av en fråga och besvaras på skalan 0 - 10, där värdet ligger mellan -100 och 100. Målvärdet är att nå eNPS 2.

HSL, Korttidsverksamheten och Myndighet har värden på eNPS mellan -52 till -22. Sammantaget är värdet -32. Två av de fyra enheterna följer sin trend och visar båda en förbättring jämfört med föregående mätning. Två av verksamheterna organiserades om under 2020 och därför går det inte att jämföra med föregående år. Förändring tar tid och året har präglats av personalomsättning, både på chefspositioner och bland medarbetargrupperna. Dessutom har pandemin drabbat hårt, framförallt under hösten, med ökad arbetsbelastning och krav på flexibilitet, nya arbetssätt och nya rutiner. En organisationsförändring i HSL- organisationen förväntas ge effekt under år 2021.

Hemtjänst- och förebyggande verksamhet har värden mellan -8 och 19. Sammantaget är värdet -14. Hemtjänsten har, sedan övergången från privat aktör i maj 2019, haft en, på samtliga enheter utom en, hög omsättning av chefer. Enheten med ett resultat om 19 har haft samma chef sedan övergången. Analysen är att ett stabilt och stadigvarande ledarskap påverkar medarbetarna positivt och skapar trygghet. När medarbetare känner sig trygga och säkra på sin arbetsplats och med sin chef ökar oftast även trivseln.

Tryggheten för de mest sjuka med ett omfattande och långvarigt vårdbehov ska säkras.

● **Målet är inte uppfyllt.**

Målet följs upp genom två mått:

1. Inskrivning av patienter med ett långvarigt vårdbehov. Målvärde 50 %.
2. Upprättande av hälsoplaner. Målvärde 50 %.

Antalet vårdtagare inskrivna i vårdformen mobilt vårdteam (MVT) följs regelbundet upp vid samverkansträffar med vårdcentralerna. Tyvärr är det inte möjligt att säga huruvida samtliga patienter som har behov av inskrivning i vårdformen MVT är inskrivna eller ej. Individuell bedömning görs vid varje givet tillfälle. Därför kan inte målet med säkerhet bedömas. Vid en av vårdcentralerna har antalet inskrivna vårdtagare i vårdformen MVT ökat under andra halvåret 2020 jämfört med första halvåret, vid övriga vårdcentraler är inskrivningen konstant.

När det gäller hälsoplaner är problematiken i mätningen densamma. Det är möjligt att mäta hur många patienter

som har hälsoplaner men det är inte möjligt att sätta det i relation till hur många som borde ha det. Inskrivning i vårdformen MVT sker i samverkan med ansvarig vårdcentral som beslutar om vårdformen. Det krävs ett aktivt och systematiskt arbete från såväl vårdcentral som kommun för att identifiera aktuella vårdtagare, informera vårdtagarna och genomföra inskrivning. Arbetet planeras att intensifieras och struktureras tillsammans med vårdcentralerna under 2021 i syfte att tillse att de vårdtagare som har behov av vårdformen MTV skrivs in. Månatlig uppföljning vid samrådsmöten fortsätter enligt plan. Parterna är överens om att de vårdtagare/patienter som har behov ska identifieras och skrivas in i vårdformen.

Ekonomi

HVO-verksamheten hade en negativ budgetavvikelse på 5,1 mnkr vid årets slut. Avvikelsen berodde främst på höga kostnader inom hemtjänst och HSL-verksamheten. Underskottet vägdes delvis upp av lägre kostnader för vårdboenden och inom den förebyggande- och öppna verksamheten, detta till följd av en lägre beläggning än budgeterat samt att verksamheter fått stå tillbaka under rådande pandemi.

Hemtjänsten hade en negativ budgetavvikelse på 3,8 mnkr. Antalet invånare med beviljade insatser, med en hög omvårdnadsnivå, har varit högt. Detta har inneburit ett omfattande behov av dubbelbemanningar, vilket inte kompenseras fullt ut i nuvarande ersättningsystem.

Samordnarorganisationen har fortfarande en utvecklingspotential i kompetens och förmåga, för att leverera kostnadseffektiv bemanning fullt ut. Detta tillsammans med hög sjukfrånvaro har bidragit till den negativa budgetavvikelsen.

HSL-verksamheten hade en negativ budgetavvikelse på 6,7 mnkr. Underskottet var framför allt relaterat till det fortsatta behovet av inhyrd personal i form av sjuksköterskor. Behovet är föranlett av dels hög personalomsättning och dels rådande pandemi som var resursdrivande till följd av skärpta hygienrutiner. Utöver detta ökade kostnaderna för övertid drastiskt under året, till följd av den ökade smittspridningen under pandemin. Det sistnämnda har ställt krav på smittförebyggande åtgärder som inneburit behov av ökad bemanning samtidigt som en ökad sjukfrånvaro varit tvungen att ersättas.

Resterande verksamheter uppvisar en positiv budgetavvikelse på 3,6 mnkr. Avvikelsen beror främst på att verksamheter, såsom förebyggande- och dag- och närståendeverksamheten, fått stå tillbaka under pandemin. Medarbetarna har arbetat med att ställa om verksamheterna på ett sätt som möjliggjort omallokering av befintliga resurser så att vakanta tjänster inte behövt återbesättas i den utsträckning som var planerad vid årets början.

En del aktiviteter i form av utbildningar och andra förekomster har inte genomförts vilket genererat lägre

kostnader och därmed bidragit till överskottet, dessvärre gäller detta även en del av omställningsarbetet.

Verksamhetens prognosavvikelse +4,0 mnkr mot oktoberprognosen. Avvikelsen förklaras främst av att det ej beaktats någon eventuell statlig kompensation för kostnader relaterade till Coronapandemin i prognoserna under året.

Kompensationen utifrån det som redan är utbetalt per augusti månad, tillsammans med det som eftersökts per november månad, motsvarar knappt 8,4 mnkr för HVO. Beaktas dessutom de kostnader som inte är kompenserade, som varit hänförliga till pandemin under december månad på 4,5 mnkr, skulle nettoeffekten totalt bli +3,9 mnkr. Detta ligger i paritet med det förbättrade utfallet, i förhållande till prognosen i oktober.

ÅTGÄRDER FÖR BOKSLUT I BALANS

Inom HSL-verksamheten har man fokuserat på rekrytering till vakanta tjänster och utfasning av inhyrd sjukvårdspersonal. Arbetet kring detta hade effekt i början av hösten, men då pandemin återigen ändrade förutsättningarna har effekterna i verksamheten avstannat.

Utökning i början av året av antal platser i egen regi har minskat behovet av externa placeringar och har därmed minskat kostnaderna.

Hemtjänsten har haft stort fokus på att minska kostnader för övertid. När Vikariebanken implementerades under våren blev effekten att verksamheten på ett strukturerat sätt kunde säkerställa rätt bemanning vid rätt tid. Detta har i sin tur resulterat i reducerade kostnader för övertid, samt ett mindre behov av timanställd personal.

Den förebyggande verksamheten flyttade ut sin verksamhet och frigjorde resurser till fördel för hemtjänsten, vilket resulterat i att vikariekostnaderna har kunnat hållas nere ytterligare.

Bilparken inom hemtjänsten i Lomma har setts över, vilket har lett till färre bilar och därmed lägre kostnader.

Uppföljning av verksamhet som utförs av privata utförare

Sedan 2016-03-01 utförs vård och omsorg på särskilda boenden i Lomma kommun genom entreprenad av Frösunda Omsorg AB. De fyra särskilda boendena utgörs av Strandängsgatan, Vega, Orion och Jonasgården. Under året har socialförvaltningens kvalitetsstrategi och demenssjuksköterska genomfört oanmäld tillsyn med anledning av de klagomål som inkommit under året. Dialog har då förts med personal utifrån områden i avtalet. Frösunda Omsorg AB kommer att avsluta sitt uppdrag som utförare av särskilt boende i Lomma kommun då kommunen tar över driften i egen regi från och med den 1 mars.

Framtid

Förvaltningens omställningsresa fortsätter och det kommer att fordras såväl ledar- som medarbetarutveckling. Det kommer även att krävas att vi möter gamla problem med nya lösningar och framförallt att göra det tillsammans. Samarbetet och delaktigheten mellan olika professioner och invånarna måste intensifieras.

Coronakommissionens slutsatser samt en lokal utvärdering av de insatser och arbetsätt som genomförts under pandemin ger nytt kunskapsunderlag. Delar som belyser behovet av förbättring avseende effektiv och kvalitets-säker vård- och omsorg behöver beaktas, prioriteras och genomföras.

Exakt vilka åtgärder som behöver vidtas för att möta omställningen utifrån utfallet från den statliga utredningen Nära Vården är svår att förutspå. Det kommer dock att sätta krav på omvärldsbevakning, samverkan och samarbete med olika aktörer.

Under 2021 sker ett arbete för att HSL verksamheten ska bli producent av information till NPÖ (Nationell Patientöversikt). Detta är en av förutsättningarna för att skapa bättre och säkrare kommunikation/ informationsöverföring mellan vårdgivare.

Ett förbättringsarbete, Trygg Hemgång, startas i syfte att skapa tryggare och effektivare arbetsätt för vårdtagare som kommer hem efter sjukhusvistelse.

Ett teambaserat arbetsätt kring vårdtagarna, som involverar samtliga enheter inom avdelning samt Hemtjänst, kommer att intensifieras efter utfasningen av pandemin.

Övertagandet av särskilt boende till egen regi förväntas ge möjligheter till förbättrat och effektivare samarbete, samtidigt som det ställer krav på samtliga verksamheter att uppdatera, förändra och förbättra rutiner som gällt vid samverkan med extern aktör.

Hemtjänsten i Lomma kommun har en ny resa att påbörja 2021. Resan mot framtiden utan att ha historiken som ett ok. Hemtjänsten måste se möjligheter och arbeta

lösningsorienterat. Utmaningarna kommer inte att bli färre, bara annorlunda. Det är hemtjänstens gemensamma förhållningssätt som blir avgörande för om Lomma kommuns invånare ska erhålla en trygg och kvalitativ vård och omsorg.

Enligt SCB kommer personer 80 år eller äldre mellan 2015 – 2035 i Sverige att öka med 76 %. Samtidigt som tillgången på undersköterskor kommer vara att låg. År 2035 kommer Sverige att sakna cirka 161 tusen undersköterskor. Arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare måste intensifieras och en kompetensförsörjningsplan färdigställas. Eftersom tillgången på utbildad personal minskar finns det exempel på att kommuner valt att organisera egna utbildningar inom vård- och omsorg. Vilken väg som Lomma kommun ska välja för att öka antalet kvalificerade medarbetare inom äldreomsorgen är ännu inte fastlagd.

Framöver ska rekryteringsarbetet kvalitetsäkras och uppföljning av vikarier systematiseras. Effekten blir ett säkert och kvalitativt vård- och omsorgsarbete för invånare med biståndsberättigade insatser. Cheferna ska ha ett hanterbart antal medarbetare för att lyckas leda tillitsbaserat och för att stödja medarbetarna mot ett medledarskap.

Lomma kommun ska träda in i Vård- och omsorgscollege under 2021. Medlemskapet innebär en tillgång till bland annat handledarutbildning och utbildning för språkstödjare. En kunskapsökning hos medarbetarna, som tillsammans med ovan nämnda insatser, innebär ökade förutsättningar för att invånarna är nöjda med äldreomsorgen.

Driftredovisning

Tkr	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020
Intäkter	46 588	77 435	102 419	86 910
Kostnader	-248 797	-313 883	-348 247	-327 628
Driftnetto	-202 209	-236 448	-245 828	-240 718
Budgetavvikelse	3 044	-21 965	-5 110	

Verksamhetsmått

	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020
Antal invånare 65 år och äldre	5 085	5 082	5 188	5 170
Antal invånare 85 år och äldre	640	639	686	696
Antal invånare med omvårdnasinsatser i hemmet	248	257	2 562	252
Kostnad (tkr) per brukare med omvårdnasinsatser i hemmet	163	221	*	168
Antal personer i särskilt boende (exkl. servicelägenheter)	148	155	146	153
Kostnad (tkr) per brukare för särskilt boende (entreprenad)	444	448	484	483
Externt köp av korttidsvistelse (antal dygn)	610	159	643	0

*Verksamheten går inte att följa upp.

Förskoleverksamhet

ANSVARIG NÄMND: BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN

Årets händelser

Coronapandemin har präglat 2020. Digitaliseringen, inte minst arbetet med och omkring lärplattformen, Infomentor, har vidareutvecklats. Medarbetarna har i högre grad än tidigare anammat digitala lösningar och arbetssätt. Samtliga förskolor har utökat sin bemanning för att möta myndigheternas rekommendationer avseende Covid-19.

Coronapandemin har medfört en ökad belastning på medarbetarna i kommunens förskolor. Att följa myndigheternas rekommendationer utifrån den egna förskolans förutsättningar har ställt och ställer fortsatt höga krav på medarbetarna. Bemanningen har utökats med anledning av pandemin. Detta har inneburit ökade kostnader, som kompenseras av statlig ersättning för sjuklönekostnader.

En av de stora utmaningarna under året har varit att säkerställa adekvat bemanning i förhållande till behoven. Ett exempel på detta är att det under 2020 inte varit möjligt att ha sammanslagningar under lov- och helgdagar.

Förskoleverksamheten har under året haft merkostnader för Covid-19 om 2,0 mnkr. Det är främst kostnader för utökad städning och inköp av förbrukningsmaterial men även ökade personalkostnader. Samtidigt har verksamheten har fått kompensation för sjuklönekostnader med 2,3 mnkr.

Mål och måluppfyllelse

Vårdnadshavare i förskolan och grundskolan är nöjda med inflytande och kommunikation.

● Målet är uppfyllt.

Målet följs upp genom enkäten Förskolebarometern. Mätintervallet 3 – 4 ska uppnås för att målet ska vara uppfyllt. Skalan i mätningen är 1 – 4. Nämndsmålet mäts via två mått.

1. Vårdnadshavarna upplever en tillitsfull relation med förskolan. Resultat 3 – 4.
2. Vårdnadshavarna i förskolan upplever att utvecklingssamtalen handlar om barnets trivsel, kunskapsutveckling och sociala utveckling. Resultat 3 – 4.

Mätningen har gjorts årligen sedan år 2017 och visar genomgående en hög grad av nöjdhet bland vårdnadshavarna. En gradvis vikande svarsfrekvens noteras dock från 67 % svarande år 2017 till 49 % svarande år 2020. Därför har en plan gjorts för att uppnå högre svarsfrekvens som kommer implementeras 2021.

I förskolan och grundskolan är barn och elever trygga och mår bra.

● Målet är uppfyllt.

Målet följs upp genom en enkätundersökning och följs upp av två mått. Mätintervallet 3 – 4 ska uppnås för att målet ska vara uppfyllt. Skalan i mätningen är 1 – 4.

1. Förskollärares bedömning av hur miljön i förskolan bidrar till barns trygghet. Resultat 3 – 4.
2. Vårdnadshavares upplevelse av barns trygghet i förskolan. Resultat 3 – 4.

Resultaten när det gäller både förskollärares bedömning och vårdnadshavares upplevelse av barns trygghet ligger inom mätintervallet 3 – 4 i samtliga mätningar sedan måttet infördes. En orsak till detta är personalens medvetna arbete, professionaliteten i yrkesrollen, kring vikten av att varje barn, varje dag, känner sig trygg och mår bra. Att möta barn med behov av särskilt stöd behöver förbättras ytterligare. En förstärkning av resurserna och ett förbättrat samarbete med centrala barn- och elevhälsan kommer att genomföras 2021. Plan för högre svarsfrekvens för enkäter kommer implementeras 2021.

Förskolan stimulerar och utmanar barnet i dess utveckling och lärande.

● Målet är uppfyllt.

Målet följs upp genom två mått. Mätintervallet 3 – 4 ska uppnås för att målet ska vara uppfyllt. Skalan i mätningen är 1 – 4.

1. Förskollärares bedömning av att undervisningen genomförs så att den stimulerar barns lärande och utveckling. Resultat: 3 – 4.
2. Vårdnadshavares upplevelse av att undervisningen genomförs så att den stimulerar barns lärande och utveckling. Resultat: 3 – 4.

Resultaten när det gäller både förskollärares bedömning och vårdnadshavares upplevelse av undervisningen ligger inom mätintervallet 3 – 4 i samtliga mätningar sedan måttet infördes. En orsak till detta bedöms vara att och förskolorna lägger stor vikt vid det sociala samspillet och ofta delar barngrupperna i mindre grupper i syfte att möta varje barn utifrån deras behov och förutsättningar. Professionell bedömning görs kontinuerligt av pedagogerna genom observation.

Förskolan är enligt lag skyldig att ge stöd i en omfattning som krävs för att barnet ska utvecklas maximalt efter sina förutsättningar i linje med förskolans läroplan. En utmaning i arbetet är att bedöma och förutse hur mycket resurser som kommer att behövas för att garantera en likvärdig utbildning för barn i behov av särskilt stöd i förskolan. Förvaltningen noterar att förskolorna stimulerar och utmanar barnet i dess utveckling och lärande. Genom att personalens kompetens avseende digitaliseringens möjligheter ökar kommer förskolorna i högre grad än tidigare att utmana barnen i deras utveckling och lärande. Inte minst genom att utveckla barnens förmågor såsom empati, social kompetens och förmåga att samarbeta med andra. Parallellt med barnens utveckling ökas samtidigt personalens digitala kompetens.

Ekonomi

Förskoleverksamheten visade en positiv budgetavvikelse om 1,8 mnkr vid årets slut. Antalet barn i förskolan var under året 1 468 barn, tre färre än budgeterat. Detta, tillsammans med färre antal barn i fristående verksamhet än budgeterat, genererade en positiv budgetavvikelse på 1,2 mnkr.

Förskoleenheterna visar totalt vid årets slut en positiv avvikelse mot budget om 2,6 mnkr. En enhet visar en negativ avvikelse medan resterande enheter visar en positiv avvikelse vid årets slut.

Under året har verksamheten köpt in arbetskläder, vilket påverkar utfallet negativt om 0,6 mnkr då det inte var budgeterat.

Kostnader för utökad städning och inköp av förbrukningsmaterial med anledning av Covid-19 genererade en negativ budgetavvikelse om 1,4 mnkr.

Resultatet för förskoleverksamheten avviker från tidigare prognoser. Prognosen efter augusti respektive oktober för årets slut var en positiv budgetavvikelse om 0,6 mnkr respektive 1,1 mnkr. Det är framför allt förskolenheterna som haft en positiv avvikelse i bokslutet jämfört med prognoserna. Av försiktighetsskäl togs höstens kompensation från Staten för sjuklönekostnader om 0,9 mnkr inte med i prognoserna.

Volymprognoserna har stämt relativt väl under hösten. Prognosen för volymens utfall var efter augusti respektive oktober 1,0 mnkr respektive 1,3 mnkr, till att i bokslutet bli 1,2 mnkr.

Förskolenheternas prognos i augusti avseende semesterlöneskulden var på -0,8 mnkr. En allmän försiktighet inträffade med anledning av augusti månads ökade semesterlöneskuld. Semesterlöneskulden minskade till bokslutet, vilket påverkade utfallet positivt om 0,4 mnkr. Utfall av personalkostnader blev lägre än prognostiserat på grund av att nytt löneavtal för Kommunal.

Åtgärder för bokslut i balans

För att åstadkomma bokslut i ekonomisk balans mot budget görs månatliga uppföljningar av ekonomisk avvikelse i förhållande till budget av verksamhetschef tillsammans med budgetansvarig chef. Verksamhetschefen balanserar enheternas utfall så att det totala resultatet ryms inom beslutad budget.

Kommentarer till investeringsredovisning

Förskoleverksamhetens budget 2020 för investeringar uppgick till 1,3 mnkr.

Förskoleverksamhetens investeringar visar en positiv budgetavvikelse om 0,7 mnkr vid årets slut.

Framtid

Arbetet framåt kommer att vara att maximera digitaliseringens möjligheter och utveckla framtidskompetenser, såsom empati, samarbete samt kreativitet. Fokus kommer också att vara på tillsynsstyrning och utveckling av rektorernas ledarskap.

Antalet barn har minskat de senaste åren. Verksamheten kommer därför att anpassas efter aktuell efterfrågan på förskoleplatser.

Driftredovisning

Tkr	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020
Intäkter		28 547	30 351	27 041
Kostnader		-207 414	-208 054	-206 562
Driftnetto		-178 867	-177 703	-179 521
Budgetavvikelse		171	1 818	

Verksamhetsmått

	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020
Totalt antal barn/elever inom:				
- förskola	1 601	1 559	1 468	1 471
Kostnad per barn/elev, kr:				
- förskola			123 634	124 644

Barn från Strandängens förskola sjunger utanför ett äldreboende i Lomma.

Grundskoleverksamhet

ANSVARIG NÄMND: BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN

Årets händelser

För att intensiviera arbetet med de elever som har problematisk skolfrånvaro anställdes det från och med hösten en lärare och en socialpedagog i ett närvaroteam. Teamet arbetar med undervisning av enskilda elever och med stödjande insatser kopplat till skolans personal.

Den 1 juli 2021 börjar de ändrade kursplanerna i grundskolan att gälla och implementeringen av dem har påbörjats på skolorna.

Coronapandemin har präglat 2020. Digitaliseringen, inte minst arbetet med och omkring lärplattformen, Infomentor, har vidareutvecklats. Medarbetarna har i högre grad än tidigare anammat digitala lösningar och arbetssätt.

Coronapandemin har medfört en ökad belastning på medarbetarna i kommunens skolor. Att följa myndigheternas rekommendationer utifrån den egna skolans förutsättningar har ställt och ställer fortsatt höga krav på medarbetare. Under perioder har enskilda skolor haft svårigheter att få till en bra bemanning. De extramedel som tillförts verksamheten som kompensation för sjuklönekostnader har inte kunnat omsättas i personalresurser då det har varit och är en brist på vikarier. Att omsätta medlen i permanenta personalresurser är inte ett alternativ då aktuella medel är av engångskaraktär.

Det har inte varit möjligt att under jul- och nyårsledigheten göra sammanslagningar på fritidshemmen. Orsaken till detta är att sådana sammanslagningar riskerar att medföra ökad smittspridning.

Verksamheten har fått ökade städkostnader under pandemin. Investeringar har gjorts i flera digitala verktyg för att skapa förutsättningar för elevernas utbildning.

Grundskoleverksamheten har under året haft merkostnader för Covid-19 om 3,0 mnkr. Det är främst kostnader för utökad städning och inköp av förbrukningsmaterial men även ökade personalkostnader. Verksamheten har fått statlig kompensation för sjuklönekostnader med 3,7 mnkr.

Mål och måluppfyllelse

Pojkars utbildningsresultat i grundskolan ska förbättras. (Riktat mål från kommunfullmäktige till barn- och utbildningsnämnden)

● Målet är uppfyllt.

Utbildningsresultat i grundskolan ska förbättras så att meritpoängen i årskurs nio för pojkar uppgår till minst 250 poäng år 2020. Resultatet (vårterminen 2020) visade på ett genomsnittligt meritvärde på 253,5 meritpoäng. Vid en nationell jämförelse är pojkars genom-

snittliga meritvärde är 218,2 meritpoäng. Skolornas kartläggning och analys av pojkarnas utbildningsresultat betonar följande strategier och insatser för att möta deras förutsättningar:

- Kollegiala diskussioner med utgångspunkt i Skolverkets allmänna råd om betyg och betygsättning.
- Didaktikdiskussioner – vilka arbetssätt främjar pojkars inläring.
- Dialog - Skolledare och lärare där skillnaderna i utbildningsresultat mellan pojkar och flickor är omfattande.
- En skolkultur som främjar drivkraft för pojkarna att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling.
- Sambedömning på respektive skola och i kommungemensamma ämnesgrupper.
- Kompensatoriskt arbete med centrala förmågor och studieteknik.
- Erbjudna eleverna flera sätt att redovisa sina kunskaper och förmågor.

Framöver kommer fokus att vara på att fortsätta utveckla arbetet i enlighet med de strategier och insatser som redovisas ovan.

Vårdnadshavare i förskolan och grundskolan är nöjda med inflytande och kommunikation.

● Målet är uppfyllt.

Målet följs upp genom två mått. Mätintervallet 3 - 4 ska uppnås för att målet ska vara uppfyllt. Skalan i mätningen är 1 - 4.

1. Vårdnadshavarna upplever ett gott samarbete med grundskolan. Resultat: 3 - 4. Vårdnadshavarna upplever att det är lätt att kommunicera med skolan och kommunikationen är mer frekvent vid behov. Vårdnadshavare beskriver veckobrev som en bra kanal för att få information och för att kunna hålla sig uppdaterade kring vad som händer i skolan.

2. Vårdnadshavarna i grundskolan upplever att det vid utvecklingssamtalen ges tillräcklig information om elevens kunskapsutveckling. Resultat: 3 - 4. Vårdnadshavarna beskriver att utvecklingssamtalen ger värdefull återkoppling om elevens kunskapsutveckling samt vad vårdnadshavare kan stödja med framöver. Mer frekventa samtal och tydligare återkoppling kring alla skolans ämnen är utvecklingsområden som vårdnadshavarna lyfter fram. Skolorna kommer att vidareutveckla gemensamma riktlinjer för att planera, genomföra och följa upp undervisning i syfte att ytterligare förstärka kvaliteten i utvecklingssamtalen.

I förskolan och grundskolan är barn och elever trygga och mår bra.

● Målet är uppfyllt.

Målet följs upp genom tre mått. Mätintervallet 3 - 4 ska uppnås för att målet ska vara uppfyllt. Skalan i mätningen är 1 - 4.

1. Elevers upplevelse av trygghet i grundskolan. Resultat: 3 – 4.
2. Vårdnadshavares upplevelse av elevens trygghet i grundskolan. Resultat: 3 – 4.
3. Eleverna upplever ett välbefinnande i grundskolan. Resultat: 3 – 4.

En framgångsfaktor för de goda resultaten är erfarna lärare som är trygga i sitt uppdrag. Inom ramen för den undervisningen och genom olika organisatoriska lösningar görs anpassningar för att möta varje elev utifrån dennes förutsättningar. Förvaltningens satsning på att öka elevernas välbefinnande och förmåga att hantera livets berg- och dalbana är HOPP (Hälsa, Omtanke, Prevention för Psykisk ohälsa). Den centrala barn- och elevhälsan har tagit fram ett material som bygger på forskning kring hälsofrämjande faktorer i en individs liv. Elever i årskurserna 1, 3 och 5 i kommunen får del av insatsen som genomförs av elevhälsans professioner i klasserna. Skolornas åtgärder för att minska elevernas upplevelse av skolstress är följande:

- Eleverna ges utrymme för att arbeta klart under skoltid.
- Eleverna får stöd i att sätta upp rimliga mål, vilket de endast kan när de förstår kunskapskraven, arbetsområdets syfte och vilka förmågor som ska utvecklas.
- Provschema med kontinuerlig uppföljning.
- Skolorna arbetar kontinuerligt med betyg och bedömning, kopplat till elevernas upplevda stress.
- Schema som tar hänsyn till pedagogernas och elevernas åsikter.

Förvaltningens målbild är att HOPP, tillsammans med rektorernas aktiviteter i sina organisationer på sikt ska minska stressen för eleverna i grundskolan.

Grundskolan utvecklar alla elevers kunskaper så långt som möjligt.

● **Målet är uppfyllt.**

Målet följs upp av tre mått, där två av tre mått- meritvärde och minst betyget E i alla ämnen- är uppnådda.

1. Andelen elever som är behöriga till gymnasieskolan. Målvärde: 100 %. Resultat: 98,4 %.
2. Meritvärdet för elever i årskurs 9. Målvärde: 250. Resultat: 271,1.
3. Andelen elever i årskurs 9 som är godkända i alla ämnen. Målvärde: 95%. Resultat: 96,3 %.

De förbättrade resultaten, i förhållande till föregående läsår, kan förklaras av ett systematiskt kvalitetsarbete där undervisningen och elevers resultatutveckling är i fokus. Grundskolorna har fortsatt arbetet för att de som inte når målen ska uppnå behörighet till gymnasieskolan. Det sker genom att utveckla tillgängliga lärmiljöer, extra anpassningar och särskilt stöd för elever med olika typer av svårigheter. Jämförelse mellan antalet elever som får insatser i form av extra anpassning eller särskilt stöd och antalet elever som når godkänt visar på ett framgångsrikt kompensatoriskt arbete på samtliga stadier. Det är främst avsaknaden av betyget E i matematik och engelska som bidrar till att alla elever inte uppnår behörighet

till nationella program på gymnasiet. De elever som har nått långt i sin kunskapsutveckling förbättrar sig ytterligare, meritvärdet stiger. Den genomsnittliga betygspoängen i matematik är lägst av samtliga ämnen för eleverna i kommunens grundskolor. Resultaten i Lomma kommun följer den nationella trenden.

För att uppnå alla tre måtten kommer satsningar på att ytterligare utveckla undervisningen i främst matematik genomföras. Det återstår också att se effekterna av den utökade timplanen. Utökningen motsvarar 60 minuters mer undervisning per vecka i årskurserna 7- 9. Matematiklärarna beskriver att de redan upplever skillnad. De anser att de nu hinner med kursplanens innehåll samt kan utveckla och fördjupa de matematiska resonemangen tillsammans med eleverna.

Ekonomi

Grundskoleverksamheten hade en positiv budgetavvikelse om 8,4 mnkr vid årets slut.

Antalet elever i grundskolan var 4 247 vilket är 58 elever färre än budgeterat. Det medför en positiv budgetavvikelse om 5,9 mnkr.

Enheterna inom grundskolan visade en positiv avvikelse mot budget om 5,8 mnkr vid årets slut.

Kostnaderna inom grundsärskolan visade en positiv avvikelse mot budget om 1,0 mnkr. Orsaken till detta är lägre kostnader för köp av plats och en elev mindre än budgeterat i den individintegrerade verksamheten i egen regi.

Centrala barn- och elevhälsan visade en positiv budgetavvikelse vid årets slut om 1,2 mnkr. Kostnaden för stöd inom externa placeringar var lägre än budgeterat samt en del av de platser som tidigare köptes externt har inför höstterminen gått över till grundsärskola i egen regi.

Kostnaderna för nyanlända var 3,5 mnkr högre än budgeterat. Detta beror dels på vikande intäkter från schablonbidrag motsvarade 3,0 mnkr samt att det var sju elever fler än budgeterat.

Gemensam verksamhet och centrala kostnader visade en negativ budgetavvikelse vid årets slut om 0,7 mnkr.

Covid-19 har inneburit ökade kostnader för städning och inköp av inventarier till elevernas utbildning. Dessutom har projektet arbetskläder genererat ökade kostnader. Samtidigt har kostnader för fortbildning för personalen minskat under året.

Lägre intäkter från försäljning av plats samt lägre intäkter från föräldraavgifter visar en negativ avvikelse mot budget om 1,3 mnkr.

Resultatet för grundskoleverksamheten avviker från tidigare prognoser. Prognosen efter augusti respektive

oktober för utfall mot budget vid årets slut var -0,5 mnkr respektive 2,3 mnkr. Det är framförallt skolenheterna som har en positiv avvikelse i bokslutet jämfört med prognoserna.

Volymprognoserna var efter augusti respektive oktober 3,2 mnkr respektive 4,6 mnkr, till att i bokslutet vara 5,9 mnkr. Orsaken till att den positiva avvikelsen i oktoberprognosen och i bokslutet berodde på att antalet elever specifikt minskade i fristående verksamhet.

Av försiktighetsskäl togs ej höstens kompensation för sjuklönekostnader med i prognoserna som var på 1,3 mnkr. Skolenheternas prognos för augusti månads semesterskuld, som också bokades upp, var på -1,7 mnkr. En allmän försiktighet vidtog av augustis ökade semesterskuld. Semesterskulden minskade till bokslutet, vilket påverkade utfallet positivt om 1,1 mnkr.

Grundskolan som efter augusti och oktober hade en prognos i balans med budget hade en avvikelse vid årets slut om +1 mnkr. Avvikelsen beror på att elever i processen för att bli mottagna inte blivit mottagna eller att processen ännu inte avslutats.

Centrala barn- och elevhälsans prognos i samband med oktoberrapporten var att budgeten skulle hållas. Avvikelsen vid årets slut blev +1,2 mnkr. Kostnad för stöd avseende externa placeringar inom grundskoleverksamheten blev lägre än prognostiserat. Semesterlöneskulden samt ett högt semesteruttag i december påverkade även personalkostnaderna positivt.

ÅTGÄRDER FÖR BOKSLUT I BALANS

För att åstadkomma bokslut i ekonomisk balans mot budget görs månatliga uppföljningar av ekonomisk avvikelse i förhållande till budget av verksamhetschef tillsammans med budgetansvarig chef. Verksamhetschefen balanserar enheternas utfall så att det totala resultatet ryms inom beslutad budget.

Kommentarer till investeringsredovisning

Grundskoleverksamhetens budget för investeringar uppgick till 4,1 mnkr. Investeringar har gjorts under året med totalt 4,9 mnkr.

Investeringar i inventarier till Pilängskolan visade en negativ avvikelse mot budget om 0,8 mnkr vid årets slut. Initialt bedömdes att inventarier till en kostnad av 1,6 mnkr skulle kunna återanvändas men endast inventarier motsvarande 0,9 mnkr kunde återanvändas. Den utrustning som inte kunde återanvändas är äldre maskiner till specialsalar, projektorer samt kablage. Inventarier till Löddesnässkolan visade en positiv budget om 0,4 mnkr. Investeringarna i datorer/chromebooks till årskurs 1-3, 4-6 och personaldatorer avvek sammantaget med -0,2 mnkr mot budget.

De mindre investeringarna visade en negativ budgetavvikelse vid årets slut om 0,2 mnkr.

Framtid

Från och med höstterminen 2021 är den utökade timplanen i ämnena matematik och idrott- och hälsa fullt utbyggd. Det innebär att ytterligare fler tjänster kopplade till dessa ämnen behöver rekryteras på grundskolor med högstadium.

Den 1 juli 2021 börjar de reviderade kursplanerna i grundskolan att gälla.

Våren 2021 kommer Skolverket att redovisa sitt uppdrag avseende översyn av den nationella timplanen.

Driftredovisning				
Tkr	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020
Intäkter		59 689	65 989	64 132
Kostnader		-502 322	-517 822	-524 392
Driftnetto		-442 633	-451 833	-460 260
Budgetavvikelse		-2 938	8 427	

Verksamhetsmått				
	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020
Totalt antal barn/elever inom:				
- grundskola	4 078	4 205	4 247	4 305
- fritidshem	1 843	1 877	1 888	1 858
Kostnad per barn/elev, kr:				
- grundskola			88 523	89 114
- fritidshem			31 493	31 992

Gymnasieskola och vuxenutbildning

ANSVARIG NÄMND: BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN

Årets händelser

Skollagen har kompletterats med nya prioriteringar för vuxenutbildningen. Det innebär att arbetssökande med kort skolbakgrund jämföras med sökande som vill yrkesväxla. Denna lagskärpning innebär en ökad utbildningsvolym inom vuxenutbildning och därmed också kostnadsökningar. Även Äldreomsorgslyftet, som syftar till kompetenshöjning inom hemvård och särskilt boende, innebär fler sökande till vuxenutbildningen och därmed ökade kostnader.

Under året fick Lärcentrum i uppdrag att starta en utbildning i yrkessvenska, i syfte att stärka språkkompetensen för personal inom äldreomsorgen. På grund av pandemin och smittspridningen avbröts denna utbildningsutbildning efter fyra tillfällen. Både deltagare och utbildare var mycket positiva till kompetensutvecklingen och utbildningen kommer därför att återupptas i augusti 2021. Lärare i svenska för invandrare (SFI) ansvarar för utbildningen.

I september 2019 startade SFI-utbildning i egen regi med en grupp studerande, i februari 2020 fanns fyra undervisningsgrupper. Volymökningen innebär en högre kostnad, men samtidigt bedömer förvaltningen att SFI-undervisning i egen regi medför hög kvalitet. Efterfrågan att studera SFI i Lomma kommun är fortfarande hög.

Både gymnasieskolan och vuxenutbildningen har till stor del haft distansundervisning under 2020, vilket kan innebära högre kostnader för gymnasieskolan i framtiden genom att fler elever kan komma att behöva längre studietid, till exempel ett fjärde år på gymnasiet. Men framför allt gäller detta studerande inom SFI där prognosen är en till två terminers längre studietid för att klara kurserna och här har ökade kostnader redan märkts av under 2020, då en del som kanske normalt skulle avslutat sin utbildning under 2020 har behövt längre tid på sig. En åtgärd som kommer att vidtas för att förebygga minskad progression är att använda studiehjälpare under våren 2021.

Kostnader för att möjliggöra pandemianpassad utbildning inom vuxenutbildningen uppgick till 0,1 mnkr.

Mål och måluppfyllelse

I gymnasieskolan är genomströmningen hög.

- *Målet är uppfyllt.*

Nämndsmålet mäts med utgångspunkt i fyra målvärden, där samtliga ska vara uppnådda för att målet ska vara uppfyllt.

1. Minst 85 % av gymnasieeleverna inom högskoleförberedande program tar examen inom 3 år. Resultat 2019: 86,8 %. Resultat 2020: 90,0 %.

2. Minst 75 % av gymnasieeleverna inom yrkesförberedande program tar examen inom 3 år. Resultat 2019: 75,0 % Resultat: 2020: 84,4 %.
3. Minst 90 % av gymnasieeleverna inom högskoleförberedande program tar examen inom 4 år. Resultat 2019: 91,2 %. Resultat 2020: 90,8 %.
4. Minst 70 % av gymnasieeleverna inom yrkesförberedande program tar examen inom 4 år. Resultat 2019: 80,0 %. Resultat: 2020: 76,8 %.

Förvaltningen noterar en koppling mellan en strukturerad överlämning från grundskola till gymnasieskola och en ökad elevgenomströmning. Överlämningen görs av studie- och yrkesvägledare (SYV) på grundskolorna, efter elevernas antagning. Verksamhetschefen, ungdomskoordinatorn och SYV vid lärcentrum deltar vid elevhälsoteam på samtliga grundskolor. Syftet är att få information om elever som riskerar att inte bli behöriga till gymnasieskolan alternativt som riskerar avhopp. Ungdomskoordinatorn inom det kommunala aktivitetsansvaret följer sedan upp samtliga överlämningar under höstterminen.

För elever med extraordinära stödbehov, som beviljas tilläggsbelopp, genomförs uppföljningar varje termin av verksamhetschef samt SYV. Ovanstående är viktiga delar i det systematiska arbetet vid lärcentrum för att nå hög måluppfyllelse avseende genomströmning i gymnasieskolan för elever som är folkbokförda i Lomma kommun. Förädling kommer ske av det arbete som görs vad gäller överlämning från grundskolan till gymnasieskolan i syfte att skapa förutsättningar för elever att komma in och genomföra sin utbildning i gymnasieskolan.

Ekonomi

Gymnasieskolan och vuxenutbildningen hade vid årets slut en positiv budgetavvikelse på 4,3 mnkr. Gymnasieskolans positiva budgetavvikelse på 3,7 mnkr beror främst på ett färre antal elever än budgeterat, vuxenutbildningens positiva avvikelse på 0,6 mnkr finns inom gymnasial vuxenutbildning och beror på högre statlig finansieringsgrad än förväntat och färre genomförda utbildningar än budgeterat.

Under året har antalet gymnasieelever varit 19 färre än budgeterat men samtidigt har även inkommande statsbidrag varit lägre än budgeterat.

Måltidsavgifter har återbetalats till elever/vårdnadshavare på grund av distansundervisning under vårterminen och Lunds kommun har krediterat rörlig del av måltidskostnaden, vilket gett en positiv nettoeffekt på 0,2 mnkr.

Kostnaden för stöd inom gymnasieskolan var 1,4 mnkr lägre än budgeterat.

Kostnaderna för gymnasieskolans busskort visar en positiv budgetavvikelse på 0,4 mnkr med anledning av ett nytt avtal och färre elever än budgeterat.

Vuxenutbildning på gymnasial nivå har haft en högre statlig finansieringsgrad samt färre genomförda utbildningar än budgeterat vilket gett en positiv budgetavvikelse på 1,0 mnkr.

Verksamheten i egen regi avseende vuxenutbildning, svenska för invandrare (SFI) har en negativ budgetavvikelse på 0,4 mnkr. Verksamheten har kostat mer än budgeterat samtidigt som fler fullföljer sin utbildning. Antal köpta platser har varit färre än budgeterat och bidrar med en positiv avvikelse.

Prognosen för gymnasieskolan i samband med oktoberrapporten var att det skulle bli en positiv budgetavvikelse på 2,5 mnkr. Vid årets slut blev avvikelsen 3,7 mnkr. Den avvikelsen beror på att antal elever blev sex färre under hösten än prognostiserat och att kostnaden för stöd blev lägre.

Prognos för vuxenutbildningen i samband med oktoberrapporten var att det skulle bli en negativ budgetavvikelse på 0,2 mnkr. Vid årets slut blev avvikelsen positiv och uppgick till 0,6 mnkr. Kostnad för köp av utbildningsplatser inom SFI samt gymnasial vuxenutbildning blev lägre än prognostiserat.

Framtid

Vuxenutbildningen kommer att ha en viktig uppgift i samhället framöver för att säkerställa både arbetsmarknadens och den enskildes behov av utbildning och anställning inom framför allt bristyrken. I budget 2021 har utrymme skapats för ökad utbildningsvolym inom vuxenutbildningen. Äldreomsorgslyftet fortsätter 2021 och prognosen är att ännu fler kommer att söka till vård- och omsorgsutbildning.

SFI kommer att utökas med ytterligare två grupper i februari/mars 2021 på grund av ökad efterfrågan. Det innebär att kommunen då kommer att ha drygt 95 studerande. För att skapa goda förutsättningar för de studerande kommer studiehandledare att användas, framför allt i elevgruppen med ingen eller kort utbildningsbakgrund.

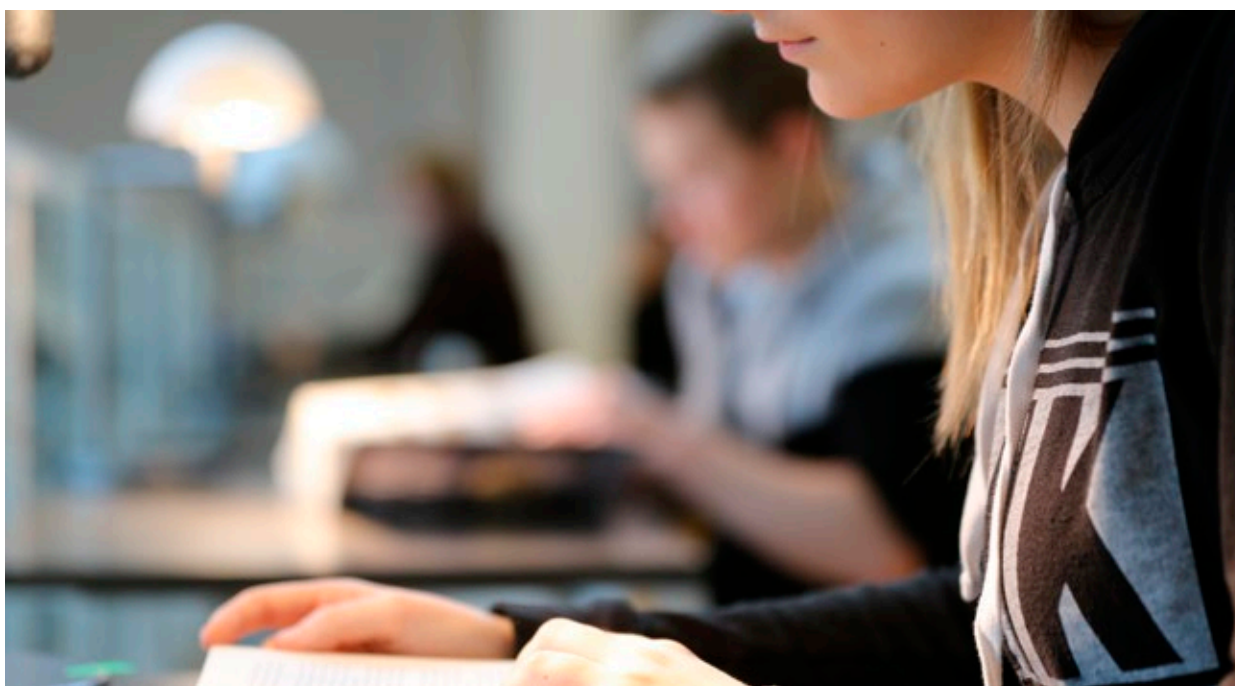
Det förebyggande arbetet inom gymnasieskolan kommer att utvecklas och utökas. Ungdomskoordinatorn kommer att samarbeta med närvaroteamet i syfte att etablera relationer till ungdomar i årskurserna 8-9, där det finns oro inför gymnasiestudierna. Uppföljning av överlämningen från grundskolan till gymnasieskolan kommer att fortsätta, liksom uppföljningen av elever med omfattande stödbehov. Målet är att förebygga avhopp och underlätta för elever att slutföra gymnasiestudierna med gymnasieexamen.

Driftredovisning

Tkr	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020
Intäkter	6 234	6 905	6 339	7 167
Kostnader	-119 456	-127 606	-134 411	-139 528
Driftnetto	-113 222	-120 701	-128 072	-132 361
Budgetavvikelse	3 550	4 071	4 289	

Verksamhetsmått

	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020
Gymnasieskola, totalt antal elever	929		1 055	1 074
Genomsnittlig kostnad per elev (tkr)	114,9	117,6	115,0	116,4

Kostverksamhet

ANSVARIG NÄMND: BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN

Årets händelser

Arbetet för minskat matsvinn i Lomma kommuns för- och grundskolor har gett resultat. Lomma kommun har dokumenterat matsvinn sedan 2013 och siffrorna visar på att svinnet stadigt har minskat. Årets resultat blev 15 %, vilket är första gången som målet är uppfyllt.

Under år 2019 har kökscheferna genomgått ett professionsprogram, i syfte att förbättra den operativa arbetsledningen i köken.

Intäkterna har minskat under 2020 beroende på Covid-19. Restaurangen på Havsblick har halverade intäkter och endast utlämning av mat har varit möjlig. Samtliga läger som normalt har gett intäkter under sommaren har ställts in.

De extramedel som tillförts verksamheten som kompensation för sjuklönekostnader har inte kunnat omsättas i personalresurser då det är och har varit en brist på vikarier. Att omsätta medlen i permanenta personalresurser är inte ett alternativ då aktuella medel är av engångskaraktär.

Utökning av serveringstider på skolor för att undvika trängsel har ökat personalkostnaderna.

Mål och måluppfyllelse

Kostverksamheten är uppskattad och hållbar.

- *Målet är uppfyllt.*

Målet följs upp av fyra olika mått.

1. Minst 80 % av barnen är nöjda med maten. Resultat: 80 % av eleverna i skolan är nöjda med maten.
2. Minst 25 % av kosten består av ekologiska livsmedel. Mätning har gjorts avseende målvärdet ekologiska livsmedel. Resultatet visar att kosten består av 26 % ekologiska livsmedel. Resultatet är högre än målvärdet men är på samma nivå som föregående år.
3. Högst 15 % av kosten i för- och grundskola blir till svinn. Resultat: 15 % av kosten i för- och grundskola blir till svinn.
4. Minst 75 % av de äldre är nöjda med maten. Resultat: Målet är uppfyllt. Mätningen är gjord på Havsblick. Med anledning av pandemin har endast en begränsad mätning gjorts gällande nöjdhet med maten för de äldre. Förvaltningen bedömer att det inte går att dra alltför långtgående slutsatser av den begränsade mätningen. Mätningen visar dock att målvärdet är uppnått.

Omställning till hållbarhet är helt avgörande ur ett framtidsperspektiv. Kostverksamheten kommer därför att fortsätta utvecklingsarbetet mot att öka andelen grönt och minska andelen kött. Utvecklingsarbetet kommer även fortsätta att rikta fokus mot en minskning av andelen

matsvinn. Att förstärka samarbete mellan kostenheten och verksamheterna i förskola, grundskola samt med socialförvaltningen gällande måltider och matsalsmiljö är framgångsfaktorn för utfallet av målen.

Ekonomi

Kostverksamheten redovisade en positiv budgetavvikelse om 1,4 mnkr vid årets slut.

Livsmedelskostnaderna var 2,0 mnkr lägre än budgeterat, orsakade av en mindre försäljning och färre tillagade portioner som en följd av pandemin.

Intäkterna var 0,6 mnkr lägre än budgeterat till följd av stängning av personalmatsalen Baklomman och restaurang Havsblick. Havsblick har dock varit öppen för avhämtning av portioner vilket har inneburit en halvering av antalet tillagade portioner där.

Budgetavvikelsen vid årets slut avviker från tidigare prognoser. Prognos efter augusti respektive oktober var -0,5 mnkr respektive -0,3 mnkr. Framför allt blev livsmedelskostnaderna lägre än budgeterat. Även antalet portioner minskade mer än beräknat med en volym som var drygt 43 000 portioner lägre än 2019 års volym. Utfall av personalkostnader har varit svårt att prognostisera på grund av att nytt löneavtal för Kommunal blev klart först under senare delen av hösten.

Framtid

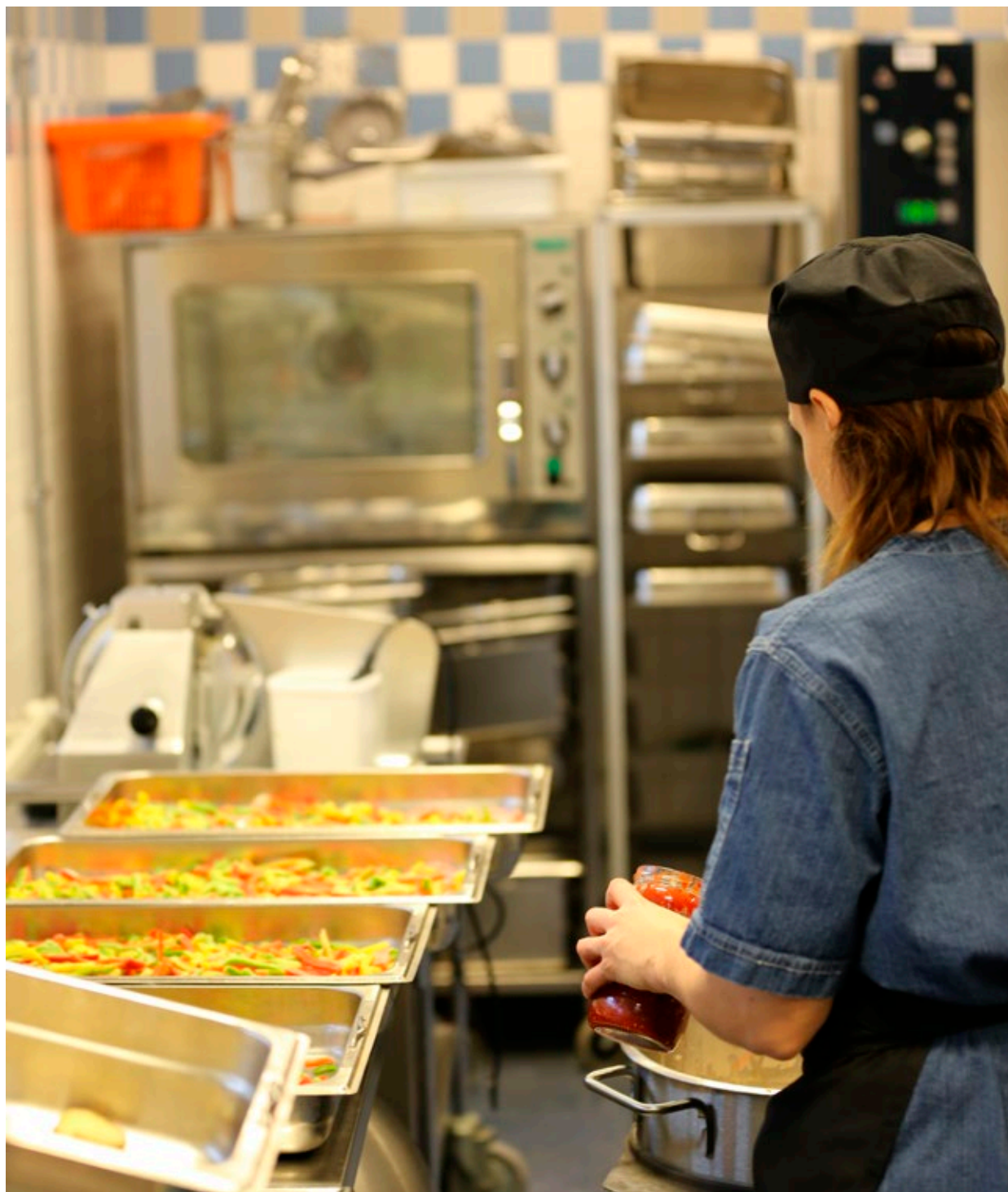
För att möta behovet av klimatanpassade måltider kommer kostverksamheten att arbeta med att öka antalet maträtter som innehåller en hög andel proteiner från växtriket. Detta sker genom att erbjuda vegetariska maträtter samt att minska animaliskt protein och öka det vegetabiliska proteinet i köträtterna. Kostverksamheten kommer också att arbeta med att öka samverkan med verksamheterna, i syfte att förhöja måltidsupplevelsen och skapa bättre förutsättningar för eleverna i skolan att uppnå utbildningsmålen.

Driftredovisning

Tkr	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020
Intäkter	50 215	52 783	54 342	54 901
Kostnader	-50 636	-52 525	-52 902	-54 901
Driftnetto	-421	258	1 440	
Budgetavvikelse	10	258	1 440	

Verksamhetsmätt

	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020
Antal portioner				
1-5 år	276 015	289 054	252 902	240 400
6-15 år	669 036	671 307	668 170	685 300
HVO	93 458	94 400	90 507	93 900
Genomsnittlig portionskostnad (kr)				
1-5 år	49,13	49,87	52,48	53,25
6-15 år	36,84	37,34	40,42	40,85
HVO	111,72	115,46	119,51	119,78

Fritidsverksamhet

ANSVARIG NÄMND: KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN

Årets händelser

Den pågående pandemin har ändrat förutsättningarna för fritidsverksamheten. Förvaltningen har prioriterat att ha verksamheterna i drift samtidigt som alla riktlinjer och rekommendationer från Folkhälsomyndigheten, regeringen och Region Skåne efterföljs.

Den digitala fritidsgården har kommit igång under året och närvaron utomhus har ökat.

Förvaltningen har påbörjat arbetet med att ta fram en spontanidrottsplan i syfte att samordna folkhälsoarbetet med samhällsbyggnadsförvaltningen.

Coronapandemin har påverkat ekonomin negativt genom uteblivna hyresintäkter, utökade städkostnader samt kostnader för vikarier. Positivt är att verksamheterna har blivit kompenserade för sjuklönekostnader av staten.

Mål och måluppfyllelse

Stärka barn- och ungdomar i skolan med skapande, rörelse, kreativitet och kultur.

- *Målet är uppfyllt.*

2018 genomförde kultur- och fritidsnämnden en kvalitetsgranskning av fritidsklubsverksamheten, fritidshem för de äldre eleverna från åk 4. Tre förbättringsområden identifierades; det systematiska kvalitetsarbetet, personalens behörighet och personalens kompetens kring uppdraget. En struktur för det systematiska kvalitetsarbetet har utvecklats utifrån detta. Fortbildning under ledning av personal från Malmö Universitet genomfördes under 2019/2020 för ordinarie personal och ledning. Fortbildningen är en del av förvaltningens professionsprogram. Syftet med fortbildningen är att stärka personalens kompetens kring uppdraget och i genomförandet av detsamma. En ordinarie medarbetare har fortbildats och blivit legitimerad lärare på fritidshem. Det kommer att krävas mer tid och utveckling innan det systematiska kvalitetsarbetet genomsyrar verksamheten. Chefer ska framgent ha fokus på att anställa legitimerad personal med rätt att undervisa inom fritidshemmen.

Kommuninvånarna ska uppleva hög kvalitet och tillgänglighet med de verksamheter och tjänster som erbjuds.

- *Målet är uppfyllt.*

Målet mäts genom Statistiska Centralbyråns (SCB) medborgarundersökning 2020. Resultatet av undersökningen redovisas i bedömningsskala index 1 - 100. Två mått är kopplade till målet.

1. Medborgares nöjdhet med kulturverksamheten och fritidsmöjligheterna är minst 66 (100) Målvärde index 66. Resultat index 67.

2. Nöjdhet med idrotts- och motionsanläggningar är minst 64 (100). Målvärde index 64. Resultat index 64.

Resultaten av mätningen är en samlad bedömning av hur medborgarna ser på fritidsmöjligheter samt idrotts- och motionsanläggningar. Förvaltningen kommer att fortsätta sitt arbete med att i samarbete med föreningslivet öka tillgången till fritidsaktiviteter samt utveckla möjligheterna till spontanidrott.

Ekonomi

Fritidsverksamheten visade vid årets slut en negativ budgetavvikelse på 0,5 mnkr.

Positiva budgetavvikelser finns avseende inköp av varor och tjänster, centrala medel och statens kompensation för sjuklönekostnader.

Negativa budgetavvikelser har uppstått främst inom anläggningar men också för verksamhetsbidrag till föreningar. Orsaken till den negativa avvikelsen inom anläggningar var att de externa hyresintäkterna blev lägre än budgeterat med anledning av pandemin samt att kostnaden för verksamheten har varit högre än budgeterat beroende på bland annat digitaliseringsprojektet, miljöåtgärder och inköp av hjärtstartare. Även kostnaden för städning har varit högre än budgeterat vilket också delvis är kopplat till pandemin.

Helårsprognosen i samband med oktoberrapporten var en negativ budgetavvikelse med 0,9 mnkr. Fritid för barn och ungdom fick lägre nettokostnader än tidigare prognoser medan statens kompensation för sjuklönekostnader blev högre än prognostiserat.

Framtid

Förvaltningen arbetar med att få flera att motionera. Under 2021 kommer verksamheten att etablera aktivitetsrundor i Borgeby och Habo. Förvaltningen arbetar också med en spontanidrottsplan för att säkerställa att idrott, motion och rörelse finns i alla delar av kommunen och är en integrerad del i samhällsplaneringen.

Fritidsverksamheterna kommer att arbeta med begreppet framtidens fritidsgård, "Från konsument till producent".

Under de närmaste åren ökar föreningslivets behov av hallyta samt behovet av hallyta för den utökade timplanen i grundskolan i ämnet idrott och hälsa. Förvaltningen arbetar med planering och nyttjande av hallarna. Detta arbete sker i samverkan med grundskoleverksamheten. Förvaltningen arbetar nära idrottsföreningar som har tappat verksamhet och fått försämrad ekonomi i samband med pandemin. Arbetet kan bestå i hjälp för att söka

ekonomiskt stöd från externa parter men också råd och stöd i alternativ verksamhet.

2021 avslutats projektet med föreningslotsen. Föreningslotsen har arbetat med att lotsa nyanlända till föreningar i syfte att få språkträning som en del i integrationsarbetet.

Driftredovisning				
Tkr	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020
Intäkter	15 383	15 237	13 990	13 651
Kostnader	-48 654	-48 048	-48 174	-47 362
Driftnetto	-33 271	-32 811	-34 184	-33 711
Budgetavvikelse	-401	276	-473	

Verksamhetsmätt				
Tkr	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020
Idrottsanläggningar; Stora hallar				
Nyttjandegrad, total tid %	95	95	50	90
Idrottsanläggningar; övriga hallar				
Nyttjandegrad, total tid %*	85	90	50	90
Samlingslokaler				
Nyttjandegraden, total tid %	45	50	10	50
Café Stationen				
Genomsnittligt antal besökare/kväll	25	26	23	35
Café Centralen				
Genomsnittligt antal besökare/kväll	28	28	16	40

Spontanidrott.

Kulturverksamhet

ANSVARIG NÄMND: KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN

Årets händelser

Coronapandemin ledde till att nästan samtliga av årets kulturprogram och aktiviteter ställdes in alternativt genomfördes digitalt. Utöver detta ställdes Dansveckorna och Kulturfesten in.

På biblioteken gjordes en omställning till digital service, både internt och externt. Lomma kommuns bibliotek har ökat sina fjärrlån till övriga Sverige och Libris har startat möjligheten för alla bibliotek i Sverige att beställa direkt i Libris – nationella samkatalogen. Biblioteken har synts runt om i kommunen, bland annat genom en lådcykel med böcker där lån har kunnat genomföras. Biblioteken fick nationell uppmärksamhet genom att lådcykeln uppmärksammades av TV4-nyheterna.

Under 2020 har kulturskolans personal förändrat stora delar av metodiken och ställt om till distansundervisning. Den digitala utveckling som skolan har genomgått kommer att vara långsiktigt hållbar.

Kulturskolan har under det gångna året fått nya lokaler i Lomma, fem undervisningssalar och Kulturboxen. Detta har medfört goda lokalmässiga förutsättningar för de sceniska ämnena. På Bjärehovskolan har hörsalen renoverats och anpassats efter den verksamhet som finns.

Mest utveckling har skett i kursverksamheten. Kulturskolan har startat en filmkurs för högstadie- och gymnasie-ungdomar. Nybörjarkursen Kulturskatten ger 60 sex- och sju åringar en introduktion i kulturskolans samtliga ämnen. Fördjupningsåret ger åtta ungdomar möjlighet att satsa lite extra på sina musikstudier under ett år med musikteori, bruksinstrument och längre lektionstid på sitt huvudinstrument. Kulturskolan har även, med hjälp av bidrag från Kulturskolerådet, startat Dans för unga med funktionsvariationer. Ett fortbildningsprojekt är också sjösatt med planen att under tre år möta kommunens samtliga förskolelärare för att fortbilda dem i hur barnens sångröster fungerar och hur man bäst hjälper barnen att sjunga.

Mål och måluppfyllelse

Utbudet av kulturaktiviteter ska vara tillgängligt och uppskattat i hela kommunen.

(Riktat mål från kommunfullmäktige till kultur- och fritidsnämnden)

- *Målet är inte uppfyllt.*

Målet följs upp av Statistiska centralbyråns medborgarenkät och mäter invånarens nöjdhet med kulturutbudet. Målvärdet är att samtliga kommunaldelar ska ha ett betygsindex på minst 70. Resultatet för kommunen blev 67. Kommundelarnas svar varierade mellan index 63–70.

Antalet kulturaktiviteter har minskat på grund av pandemin och de aktiviteter som har genomförts har varit begränsade och anpassade. Förvaltningen arbetar med att stödja kulturföreningarna att utvecklas och har fått ett uppdrag av kultur- och fritidsnämnden att ta fram ett strategidokument om kulturutveckling i hela kommunen.

Stärka barn- och ungdomar i skolan med skapande, rörelse, kreativitet och kultur.

- *Målet är inte uppfyllt.*

Målet följs upp genom fokusgrupper och mäter huruvida elever är nöjda med kulturaktiviteter samt genom en enkät till skolelever avseende nöjdheten med skolbiblioteket. Målvärdet är att eleverna ska vara nöjda med både kulturaktiviteterna och skolbiblioteket.

Kulturaktiviteter:

Pandemin har medfört att de flesta planerade aktiviteterna inom kulturgarantin har ställts in. I bokslutet för 2018 konstaterades att eleverna var nöjda med aktiviteterna inom ramen för kulturgarantin men nämndens bedömning var också att för- och efterarbetet skulle fördjupa upplevelsen. Omvärlden har förändrats sedan beslut om kulturgarantin togs 2014. Antalet elever har ökat och det har skett en utveckling i förvaltningen, främst genom ökat samarbete. Det finns också ett ökat behov av att koppla garantin till undervisning. Kultur- och fritidsnämnden beslutade 2019-06-10 (§ 44) att uppdatera kulturgarantin så att den bland annat är tydligare kopplad till läroplanen och att elevens perspektiv lyfts fram på ett tydligare sätt. 2021 genomförs aktiviteter inom kulturgarantin så att folkhälsomyndigheternas krav och rekommendationer uppfylls.

Skolbiblioteken:

Förbättringsarbete, med utgångspunkt i genomförd elevenkät, kring elevernas lust att läsa och att söka information kopplat till olika uppgifter i skolarbetet pågår i samtliga skolbibliotek. Resurstilldelningen för skolbibliotekarier har utökats under åren 2019-2021, i syfte att skapa goda förutsättningar för utvecklingsarbetet. Uppföljningen av förbättringsarbetet, i form av ny enkät, genomfördes inte under året på grund av pandemin. Aktuell enkät kommer att genomföras under 2021.

Kommuninvånarna ska uppleva hög kvalitet och tillgänglighet med de verksamheter och tjänster som erbjuds.

- *Målet är uppfyllt.*

Målet mäts genom Statistiska Centralbyråns (SCB) medborgarundersökning, området Nöjd Region Index och området Fritidsmöjligheter. Resultatet av undersökningen redovisas i bedömningsskala 1-100. Målvärdet på medborgarnas nöjdhet med fritidsmöjligheter är minst index 66. Vid den senaste mätningen visar resultatet index 67.

Resultaten av mätningen är en samlad bedömning av hur medborgarna ser på kulturmöjligheter i kommunen. De faktorer som har de högsta värdena är möjligheten att utöva kultur- och föreningsliv. Sämre värden har nöjesutbudet och tillgången till kulturevenemang. Förvaltningen kommer att fortsätta arbetet med att, i samarbete med föreningslivet, öka tillgången till kulturaktiviteter.

Elever och vårdnadshavare ska vara nöjda när det gäller kvaliteten på utbildning och utbud i Kulturskolan.

● *Målet är uppfyllt.*

Målet följs upp genom en enkät som undersöker nöjdheten bland elever och vårdnadshavare avseende kvaliteten och utbud på Kulturskolan. Målvärdet är att elever och vårdnadshavare ska ge betyg 4,5 utav 5.

På grund av rådande pandemi och de stora verksamhetsförändringar som följt av den har inte brukarundersökningen genomförts under hösten. Förvaltningen har under rådande pandemi enbart ställt in orkesterverksamheten, all övrig verksamhet har fortsatt. Kulturskolan har detta läsår utvidgat sitt kursutbud till att även innefatta film, dans för unga med funktionsvariationer samt ett fördjupande år för de elever som vill satsa mer på sitt musicerande under ett läsår.

I kontakten med elever och föräldrar bedömer förvaltningen att brukarna är nöjda med kvaliteten på utbud och undervisning. Kulturskolan ska fortsätta marknadsföra sin verksamhet samt vara mottaglig för de idéer och synpunkter som elever och vårdnadshavare har. Fokus i utvecklingsarbetet är att minska köerna och nå de barn och ungdomar som inte deltar i kulturskolans aktiviteter.

Folkbibliotekets tillgänglighet, nöjdhet och attraktivitet ska vara hög.

● *Målet är inte uppfyllt.*

Målen för utlåning uppfylldes inte under 2020 på grund av Coronapandemin. Nästan alla fysiska arrangemang fick ställas in och en omställning till digital service genomfördes.

Målet följs upp av tre olika mått:

1. Biblioteket ska vara öppet 104 timmar per vecka.
Resultat: biblioteket var öppet cirka 90 timmar per vecka i snitt under 2020.
2. Utlåningen- antal media/invånare ska vara minst 11.
Resultat: utlåningen var 9 media/invånare.
3. Nöjdheten med folkbiblioteken ska vara minst 8,8.
Målet mäts genom Statistiska Centralbyråns medborgarundersökning, området Nöjd Medborgare Index och området Kultur. Resultatet av undersökningen redovisas i bedömningskala 1- 10. Målvärdet var att invånarna skulle ge betyg 8,8. Resultatet för år 2020 blev 8,7.

Den mätning som SCB gör visar att nöjdheten med biblioteken till viss del minskat från 2019 (8,8) till 2020 (8,7). Trots att biblioteken har gjort insatser för att på nya sätt nå användare, till exempel genom bibliotek utomhus och bibliotekscykel, så har tillgängligheten varit lägre än normalt och arrangemang har fått ställas

in. Förvaltningen arbetar med att träffa låntagare för att få synpunkter och idéer och öka utlåningsfrekvensen för biblioteksverksamheten. Arbetet med att träffa kommuninvånare och samla in synpunkter på verksamheten är framflyttat till hösten 2021 då förhoppningsvis fysiska träffar inte är begränsade av smittskyddsföreskrifter.

Ekonomi

Kulturverksamheten hade vid årets slut en positiv budgetavvikelse på 1,0 mnkr.

De största positiva budgetavvikelserna kan ses inom programverksamheten och offentliga kulturarrangemang då pandemin innebar att aktiviteter fick ställas in. Biblioteksverksamheten visar en negativ budgetavvikelse om -0,4 mnkr för inköp av varor och tjänster.

Helårsprognosen i samband med oktoberrapporten var en positiv budgetavvikelse med 0,9 mnkr. Avvikelsen vid årets slut blev 1,0 mnkr. Statens kompensation för sjuklönekostnader blev högre än prognostiserat.

Framtid

Arbetet med ett nytt folkbibliotek i Bjärred går de närmaste åren in i en planeringsprocess. Biblioteket kommer att ingå tillsammans med andra verksamheter i en byggnad med arbetsnamn Kulturport.

I Kulturport kan lokaler för möte, kultur och kulturskola finnas. En ny statlig utredning SOU 2021:3 har lagt ytterligare fokus på att stärka skolbiblioteken och presenterar åtgärder för att öka tillgången till skolbibliotek med utbildade bibliotekarier.

Från årsskiftet 2020/2021 går Kulturskolan över till ett nytt mer modernt administrativt system som även fungerar som lärplattform. Köhanteringen tas bort och i stället utlyses lediga platser för bokning enligt först-till-kvarn-principen.

När möjligheten för konserter, föreställningar och utställningar öppnas upp igen ska lokalerna i Pilängskolan och den nya hörsalen invigas med hjälp av kulturskolans elever. Lokalerna kommer även att användas för att tillgängliggöra kultur för invånare i kommunen. Under 2021 ska förvaltningen ta fram en strategi för att visa hur kulturen kan spridas i hela kommunen.

Driftredovisning

Tkr	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020
Intäkter	2 892	2 948	2 659	2 172
Kostnader	-29 639	-30 590	-30 738	-31 265
Driftnetto	-26 747	-27 642	-28 079	-29 093
Budgetavvikelse	104	174	1 014	

Verksamhetsmått

	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020
Programverksamhet				
Antal besök på föreställningar i förskola	642	1 158	700	700
Antal besök på föreställningar i grundskola	3 862	3 738	3 000	
Bibliotek				
Öppet timmar/vecka	105	104	90	104
Utlåning antal media/invånare	9	10	9,2	10
Besökare per dag	1 089	1 009	675	1 100
Virtuella besök på bibliotekets hemsida	91 743	120 000	120 000	140 000
Kulturskolan				
Antal sökande elever till kulturskolan	1 392	1 418	1 261	1 300
Antalet elever i kulturskolan	989	1 005	962	1 025

Kulturboxen är en modern scen på Pilängsskolan som introducerades under 2020.

Teknisk verksamhet – skattefinansierad

ANSVARIG NÄMND: TEKNISKA NÄMNDEN

Årets händelser

Under sommaren 2020 provades ett initiativ där Kajgatan i Lomma reglerades om till sommargågata. Initiativet var lyckat och uppskattades av många besökare och invånare. Syftet med sommargågatan är att minska trafiken och göra området mer attraktivt för gående och cyklister sommartid.

Ombyggnaden av Bjärreds torg påbörjades under året vilket blev starten på en omdaning av området. Buss-hållplatser har flyttats och en ny lokalgata har byggts. Utvecklingen av centrum kommer att innebära en utveckling av hela Bjärred och skapa bättre förutsättningar för verksamheter och näringsliv vilket därmed skapar en mer levande och attraktiv tätort. Centrum blir en väldefinierad mötesplats, vilket kommer öka kvaliteten och servicen för invånarna.

Efter många års arbete med planering och byggnation startade persontågstrafiken på Lommabanan i december 2020. Detta innebär bättre förutsättningar att resa på ett mer hållbart sätt för kommunens invånare och besökare.

På grund av rådande pandemi har fler människor nyttjat och vistats i det allmänna rummet, vilket har ägnats stort fokus. Pandemin påverkade också verksamheten gällande drift och underhåll samt utredningar och projekt. Verksamheten har inte ställt in utan ställt om och hittat nya sätt att lösa uppgifter och på så sätt lyckats bibehålla en fungerande verksamhet.

Mål och måluppfyllelse

I Lomma kommun upplever medborgarna att gator och vägar är väl underhållna och trafiksäkra.

• Målet är uppfyllt.

Målet följs upp via Statistiska centralbyråns medborgarundersökning gällande invånarnas nöjdhet med gatu- och väghållningen i kommunen. Målvärdet var index 65 och utfallet blev 67, vilket tillhör toppskiktet i landet. Under året genomfördes planerade projekt i enlighet med gällande cykelplan samt trafiksäkerhetsplan. En ny och bredare cykelväg planeras söder om Bjärred i kombination med korsningsåtgärd vid Tollevägen. Vid Sjögräsgatan i Lomma byggs en hastighetssäkrad passage i anslutning till Strandskolan och cykelvägen kopplas ihop på den norra sidan av Centrumgatan. Arbetet fortsätter med hastighetssäkring av passager på viktiga stråk både i norra och södra kommundelen. Bland annat pågår byggnation av tre passager i anslutning till Karstorpsvägen i Lomma. Utöver detta pågår även implementering av det nya långsiktiga belägningsprogrammet. Under 2019 utfördes en belägningsinventering av samtliga gator och

cykelvägar i kommunen, vilken ligger till grund för en ny långsiktig belägningsplan. Planen implementeras med start 2020. I syfte att nå målet utförs under året utökad tillsyn inom driftentreprenad och av trafikordningsplaner. Det utövas en löpande tillsyn av upplåtelse av allmän plats, grävarbeten samt trafikavstängningar, för att säkerställa att framkomlighet och trafiksäkerhet för gång- och cykeltrafikanter prioriteras. Tillsynen inom driftentreprenad prioriteras, framförallt avseende sopning, upptagning av löv och uthängande vegetation.

I Lomma kommun upplever medborgarna att det är tryggt, rent och fint i utomhusmiljön.

• Målet är inte uppfyllt.

Målet mäts via Statistiska centralbyråns medborgarundersökning (SCB) och Polisens trygghetsmätning. För att målet ska bedömas vara uppfyllt ska ett av måtten vara uppfyllt. Målet som relateras till SCB:s medborgarundersökning var "hur tryggt och säkert kan du vistas utomhus på kvällar och nätter". Målvärdet nåddes inte. Utfallet var 7,6 och målvärdet var 8,0. I Polisens trygghetsmätning mättes medborgarnas bedömning av nedskräpning. I denna mätning var målvärdet 2 och utfallet blev 3. I Polisens skala är 0 det bästa värdet och 5 det sämsta.

Målsättningen med arbetet är att kommunens invånare och besökare ska erbjudas välskötta och attraktiva parker, grönområden, lekplatser och stränder. I syfte att minska nedskräpning på allmän plats genomfördes under året flera beteendepåverkande kampanjer. Åtgärder från skräpkampanj har vidtagits, bland annat har informationskuber placerats ut för att öka medvetenheten bland kommuninvånare om nedskräpningens konsekvenser. Det pågår även olika skräpmätarkampanjer, i syfte att få mer kunskap om nedskräpningens omfattning och ursprung. Gemensamma skräpplockardagar har även anordnats under våren. För att öka tryggheten bland kommuninvånarna utförs olika säkerhetsåtgärder och trygghetsåtgärder i utomhusmiljön. Vandalism, klotter och klistermärken i den offentliga miljön bidrar till otrygghet. Dessa ärenden prioriteras därför och åtgärdas skyndsamt vid upptäckt. All vandalism polisanmäls. Kameraövervakning på utsatta allmänna platser ska vidareutvecklas. Under året har övervakning införts i samband med det nyöppnade stationsområdet i Lomma. Syftet med kameraövervakningen är brottsförebyggande och trygghetskapande. Satsningar för att öka det estetiska värdet på offentliga miljöer i form av julbelysning och parkmöbler pågår löpande.

Medborgarna ska uppleva att kommunen kommunicerar tydligt om stora såväl som små projekt och berörda blir hjälpta av den aktuella information om vad som sker i deras närmiljö.

● *Målet är uppfyllt.*

Undersökningen är en egen mätning som genomförts bland mottagarna av kommunens servicemeddelanden (Facebook och Twitter) där mottagarna har fått ange om de har blivit hjälpta av informationen eller inte. Servicemeddelanden berör främst vägarbeten, vattenavstängning och liknande händelser. Målvärdet var 60 % och utfallet 2020 var 88 %. Investeringsprojekten har krävt utökade kommunikationsresurser vilket medfört en proaktiv och offensiv kommunikation. För att förbättra för invånare och övriga aktörer så pågår utveckling av den geografiska informationen (GIS) på Lomma kommuns hemsida, avseende trafikanordningsplaner och grävtillstånd. Handläggningen av dessa ska digitaliseras och informationen ska nå ut till invånare på ett tydligare sätt.

Ekonomi

Verksamheten visade vid årets slut en positiv budgetavvikelse på 2,6 mnkr. Såväl intäkter som kostnader avvek positivt mot budget.

De största orsakerna till den positiva avvikelsen var lägre kostnader för vinterväghållning, projektförseeningar avseende belysning samt lägre kapitalkostnader än budgeterat. Projektförseeningarna har berott på problem med varuleveranser samt tillgängliga resurser hos entreprenör.

Under året har en rad åtgärder genomförts som medfört ökade kostnader för verksamheten med anledning av pandemin:

- Utökad städning av offentliga toaletter.
- Ökade kommunikationsinsatser.
- Ökad renhållning av offentliga miljöer som till exempel stränderna.
- Införande av sommargånggata på Kajgatan i Lomma som ett led i att fler människor förväntades tillbringa sommaren i Sverige. Restauranger och caféer utmed gatan fick möjlighet att utöka sina uteserveringar för att klara avståndskraven

Helårsprognosen för skattefinansierad verksamhet var vid oktoberrapporten en positiv budgetavvikelse på 1,1 mnkr.

Det fanns vid det tillfället en osäkerhet om hur vintern skulle bli. Den visade sig bli mild med enbart enstaka insatser. Belysningsprojekt var prognostiserade till sista kvartalet men dessa tvingades flyttas till början av 2021 istället. Det fanns också medel kvar för oförutsett såsom markföreningens kostnader.

Kommentarer till investeringsredovisning

Investeringsutfallet för 2020 blev lägre än de prognoser som gjordes under året.

Den enskilt största anledningen är investeringar inom Dp alla Lomma hamn, områdesanläggningar, fick ett utfall på 5,5 mnkr mot prognos 11,1 mnkr. Detta beror på att JM's utbyggnadstakt inte följt betalningsplanen. Exploateringen pausades delvis under 2019, vilket gjorde att investeringsbudgeten flyttades över till 2020, men inte heller användes detta år. En uppdatering av betalningsplanen kommer att göras.

Samtliga investeringsprojekt specificeras på sidan 52. Nedan kommenteras projekt vars utfall 2020 överstiger 5,0 mnkr eller där ekonomiska avvikelser eller andra förändringar i innehåll och genomförande kan förutses.

Långa bryggan Bjärred, ersättningsbrygga: Omfattning och totalbudget för projektet reviderades under 2020. Förvaltningen har skickat in ansökan till mark- och miljödomstolen och dom beräknas komma hösten 2021. Planerat genomförande kommer troligast att ske under september 2021 till mars 2022 i enlighet med miljöansökan.

Erosionsskydd (tre- och fyrkantsdammarna): Erosionsskyddet är genomfört. Omarbetningen av förfrågningsunderlaget samt ett lågt vinnande anbud ger en prognostiserad positiv budgetavvikelse på ca 6,0 mnkr. Totalutgiften prognostiseras i dagsläget till 12,9 mnkr mot en beslutad totalutgift på 18,9 mnkr. Mindre arbeten återstår

Erosionsskydd etapp 2 (LIFE): Det budgeterade hårda erosionsskyddet i projektet utgår för att säkerställa bidragsdelen av LIFE-projektets mjuka skydd. Detta medför att projektets totalutgift prognostiseras till en positiv budgetavvikelse på ca 4,0 mnkr. Genomförandet pågår som planerat under hösten 2020 och våren 2021. Totalutgift prognostiseras till 7,3 mnkr.

Damm söder om Nyhemsgatan: Projektet senareläggs till 2021 på grund av förseeningar hos ledningsägaren samt svårigheter att uppnå önskad effekt och funktion av damm, utredning pågår.

DP Nians verksamhetsområde: Exploateringen av området pågår fortsatt. Toppbeläggning av området planeras att genomföras under 2021.

Stationsområdet, åtgärder allmän platsmark: Projektet är färdigställt. En åtgärd som tillkommit under projektet är kameraövervakning vilket inryms i totalbudget. Trafikverket har beslutat om att tilldela stöd för att främja hållbara stadsmiljöer med 3,1 mnkr. Projektet kommer under 2021 att belastas med kostnader från Trafikverket gällande väderskydd på perrongen. Projektet ryms inom beslutad totalram.

DP Bjärreds Centrum (exkl. VA): Projektet är utfört till två tredjedelar. Nytt busshållplatsläge, omläggning av ledningar och ny sträckning av Södra Väst kustvägen är färdigt. Återstår färdigställande av torg. Bidrag har

erhållits på 2,8 mnkr från Skånetrafiken för byggnation av busshållplatserna, vilket var en ökning från beviljat bidrag med 2 mnkr. Projektet ryms inom beslutad totalutgift.

Trafikåtgärder, cykelväg Tolvevägen- Carl Olssons väg: Projektet har beviljats 50 % bidrag från Trafikverket vid byggstart 2020. Utförandet startade i december 2020 och beräknas hålla budget.

Hållplatser samt vändplats för linje 137, Bjärred: Projektet är färdigställt. Förväntat positivt utfall med 1 mnkr under budget. Beviljat bidrag från Skånetrafiken på 75 % av utgifterna.

Investeringsbidrag.

Investeringsprojekten har under året erhållit investeringsbidrag med 9,9 mnkr från Trafikverket och Skånetrafiken.

Uppföljning av verksamhet som utförs av privata utförare

Drift och underhåll av allmän platsmark utförs av PEAB. För att säkerställa hög kvalitet och effektivitet på utfört arbete utförs regelbundna kontroller. Dessutom genomförs minst fyra kontraktsmöten per år där eventuella avvikelser noteras och där fokus bland annat ligger på arbetsmiljö, miljöfrågor, avtalsuppföljning och verksamhetens kvalitet. Uppföljning av entreprenaden redovisas till nämnden två gånger per år.

Framtid

Omställning till ett mer hållbart resande kommer att ställa höga krav på kommunal infrastruktur som utveckling av exempelvis laddinfrastruktur. Dialog pågår även med Krafringen gällande etablering av tankställe för vätgas i kommunen.

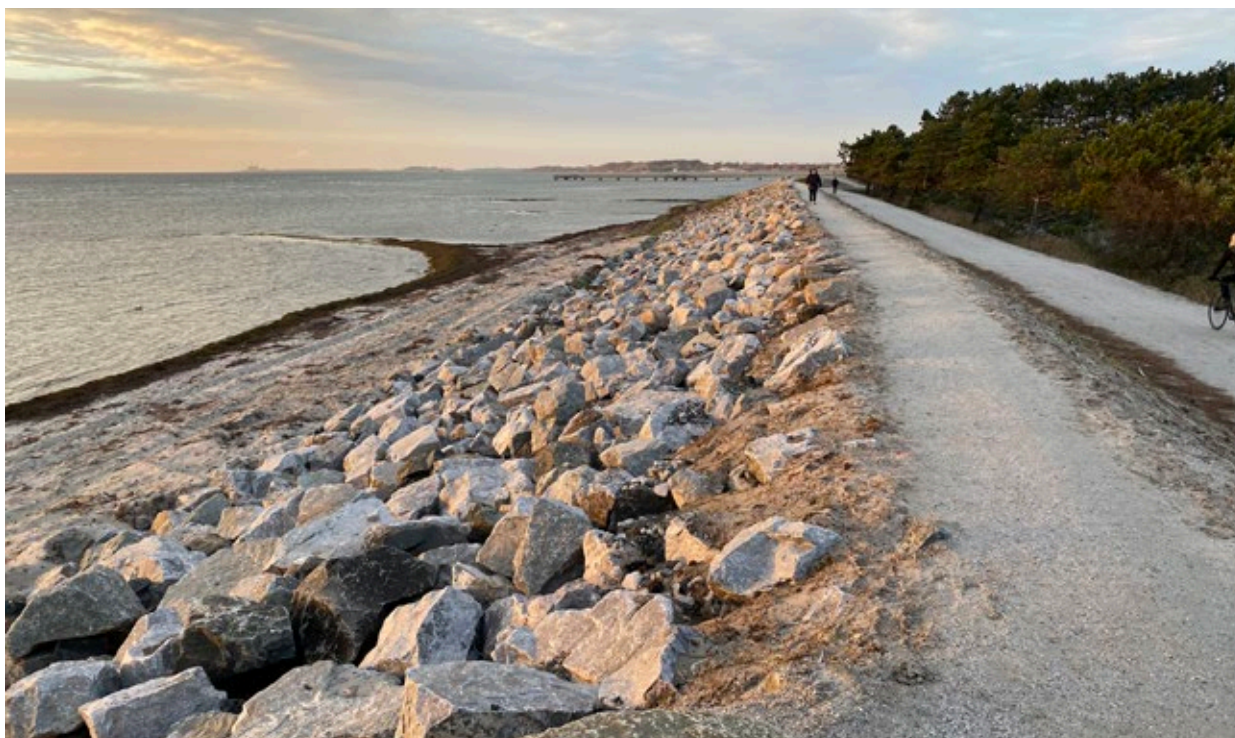
Pågående klimatförändringar ställer högre krav på skyddsåtgärder för att säkerställa befintlig bebyggelse och infrastruktur i låglänta riskområden. Den förväntade havsnivåhöjningen kommer få stora konsekvenser för kommunen. De centrala delarna av Lomma centrum påverkas i hög grad och för att möjliggöra kommande exploatering behöver kommunen utreda hur området kan säkras mot högre havsnivåer och intensivt regn.

Driftredovisning

Tkr	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020
Intäkter	10 041	10 207	10 722	9 764
Kostnader	-85 708	-87 940	-92 322	-93 960
Driftnetto	-75 667	-77 733	-81 550	-84 196
Budgetavvikelse	1 951	6 001	2 646	

Verksamhetsmått

	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020
Grönområden, skötselyta tusen kvm	4 911	4 944	4 940	4 935
Gator, skötselyta kvm	1 575	1 569	1 576	1 577
Gatubelysning, antal belysningspunkter	6 840	6 852	6 974	6 925
Drift och underhåll av grönytor, kr/kvm	3,09	3,00	3,07	3,71
Drift och underhåll av gator, kr/kvm	15,12	14,12	13,79	13,68
Drift och underhåll, kr/ljuspunkt	820	816	758	803

Erosionsskydd vid tre- och fyrkantsdammarna byggdes under året.

Teknisk verksamhet – fastighetsverksamhet

ANSVARIG NÄMND: TEKNISKA NÄMNDEN

Årets händelser

Under året färdigställdes Pilängskolans om- och tillbyggnad före planerad tidplan och under beslutad totalbudget.

En ny lokalvårdsentreprenad upphandlades. Tilldelningen överklagades men vann inget gehör i rättsinstans. Driftstart sker 1 mars 2021.

Under hösten 2020 påbörjade förvaltningen ett förändrings- och utvecklingsarbete. Som ett led i förändringsarbetet har en tjänst som lokalförsörjningsstrateg, inom skattefinansierad verksamhet, inrättats och tillsatts under hösten. Syftet är att stärka dialogen med fastighetsavdelningens lokalhyresgäster samt att med ett långsiktigt perspektiv planera för den framtida lokalförsörjningen.

Under februari 2021 kommer ytterligare en projektledare att påbörja sin anställning inom projektenheten för att minska sårbarheten samt för att möta nuvarande och kommande behov.

Hyresgäster har haft möjlighet att framföra sina önskemål om drift och underhåll vid de årliga samverkansmötena, men också kunnat anmäla underhållsåtgärder i felanmälningsystemet kontinuerligt. Formerna och mötestätheten ses över för att dialogen ska bli bättre.

På grund av rådande pandemi har fler människor nyttjat och vistats i det allmänna rummet vilket har ägnats stort fokus. Pandemin har också påverkat verksamheten gällande drift och underhåll samt utredningar och projekt. Verksamheten har inte ställt in utan ställt om och hittat nya sätt att lösa uppgifter och på så sätt lyckats bibehålla en fungerande verksamhet.

Mål och måluppfyllelse

Tekniska nämnden ska säkerställa att kommunens verksamheter har långsiktigt ändamålsenliga lokaler. (Riktat mål från kommunfullmäktige till tekniska nämnden)

● *Målet är uppfyllt.*

En årlig attitydmätning har utförts bland kommunens lokalhyresgäster, såväl interna som externa. Ett totalindex bestående av delmomenten lokalkvalitet, kundvård, kunddialog, skötsel och felanmälan räknas fram. Totalindex har stigit från 55 i tidigare mätning till 63. Målvärdet var 58. Nya rutiner har införts innebärande bland annat:

- Hyresgästerna ska ges utökad möjlighet att framföra sina önskemål om fastighetsunderhåll vid de årliga samverkansmötena.
- Införande av en underhållsfunktion i det digitala felanmälningsystemet (B4) där hyresgästerna har möjlighet att beskriva sina önskemål om underhåll löpande under året.

Kommunens fastigheter ska vara energisnåla. År 2023 ska energiförbrukningen per areaenhet ha minskat med 8 % jämfört med 2019.

● *Målet är uppfyllt.*

Totalförbrukningen i det kommunala fastighetsbeståndet har minskat med 2,3 % under 2020. För att förbättra resultaten fortsättningsvis har ett byte av armaturer och ljuskällor påbörjats under 2020. En inventering av ventilationsanläggningar som syftar till att sänka energiförbrukningen pågår.

Ekonomi

Verksamheten visade ett positivt resultat på 1,2 mnkr, vilket var en negativ avvikelse med 1,1 mnkr jämfört med budget.

Årets intäkter var 0,4 mnkr högre än budget och bestod främst av högre hyres- och försäljningsintäkter.

Årets driftkostnader avvek negativt avseende personalomkostnader, reparationer och teknisk tillsyn. De negativa avvikelserna kompenseras till viss del av en positiv avvikelse för energikostnaderna. Totalt har det under året utförts reparationer och underhåll för cirka 18,6 mnkr, inklusive komponentinvesteringar (4,3 mnkr), vilket var 0,9 mnkr över budget.

Under perioden har en rad åtgärder genomförts som medfört ökade kostnader för verksamheten:

- Ökade kommunikationsinsatser
 - Ökad renhållning av offentliga miljöer som till exempel stränderna
 - Ökad städning i det kommunala fastighetsbeståndet
- I delårsrapporten 2020 redovisades en prognos för helåret 2020 med en negativ avvikelse om ca -1,4 mnkr. Avvikelsen berodde dels på omstruktureringskostnad, -1,1 mnkr, dels på högre avskrivningar, -0,3 mnkr. Som framgår ovan visar utfallet för helåret en negativ budgetavvikelse på ca -1,1 mnkr. Den något lägre negativa avvikelsen jämfört med delårsprognosen beror främst på lägre kostnader för energi. Den negativa avvikelsen på grund av omstruktureringskostnader, -1,1 mnkr, hanteras genom en positiv avvikelse inom den skattefinansierade verksamheten.

Uppföljning av verksamhet som utförs av privata utförare

Drift och underhåll av utemiljöer inom kommunala fastigheter utförs av PEAB. För att säkerställa hög kvalitet och effektivitet på utfört arbete utförs regelbundna kontroller. Dessutom genomförs minst fyra kontraktsmöten per år där eventuella avvikelser noteras och där fokus bland annat ligger på arbetsmiljö, miljöfrågor, avtalsuppföljning

och verksamhetens kvalitet. Uppföljning av entreprenaden redovisas till nämnden en gång per år. Lokalvärden är uppdelad i två entreprenader; en i Lomma och en i Bjärred. Entreprenören i Lomma är Förenade Service AB och entreprenören i Bjärred är Samhall AB. För att säkerställa att avtalen efterlevs och att avtalsenliga kvalitetsnivåer uppfylls utföres regelbundna kontroller. Vidare hålls kvartalsvisa kvalitetsmöten samt kvartalsvisa driftmöten med respektive verksamhet. Uppföljning av entreprenaderna redovisas till nämnden en gång om året.

Kommentarer till investeringsredovisning

Samtliga investeringsprojekt specificeras på sidan 52. Nedan kommenteras projekt vars utfall 2020 överstiger 5,0 mnkr eller där ekonomiska avvikelser eller andra förändringar i innehåll och genomförande kan förutses. Projekt som kan komma att senareläggas eller riskerar att inte kunna genomföras inom beslutad totalutgift:

Alléskolan, tillbyggnad 9 klassrum m.m.: Efter anbudsutvärdering under 2020 kunde konstateras att totalutgiften för projektet kunde beräknas till totalt 53 mnkr, vilket var 14,5 mnkr lägre än kalkylerad totalutgift. Revideringen hanterades i budgetprocessen. Beslutad totalutgift för projektet är 53 mnkr.

Ombyggnad av stationen i Bjärred för verksamhet: Entreprenaden är försenad i förhållande till tidigare planering. Färdigställandet är planerat till april månad 2021. Förseningen beror delvis på hanteringen av nytt beslut om utökad budget samt utmaningen att hitta en lämplig hyresgäst under rådande omständigheter. Avtal skrevs med hyresgäst i september.

Bjärehovskolan, nybyggnation ersättningsbyggnad: Entreprenaden upphandlades i slutet på 2020 och har tilldelats, vilket innebär att inkomna anbud ryms inom beslutad totalutgift. En tidig prognos indikerar utfall som är 5 mnkr lägre än budget. Färdigställande och inflyttning är i dagsläget beräknad till oktober 2022.

Ny idrottshall Rutsborgsområdet: Upphandling av entreprenaden förväntas genomföras under juni månad 2021. Idrottshallen är planerad att stå färdig höstterminen 2022. Under planeringsskedet av idrottshallen har det tillkommit en verksamhetsanpassning för gymnastikändamål, vilket enligt kalkylen inte inryms inom beslutad budget. Tillägget kommer hanteras i ordinarie budgetprocess. Upphandling av entreprenaden är planerad till juni 2021. Totalbudgeten är beslutad till 52 mnkr.

Ombyggnad Solberga till 5 lgh, nyanlända: Upphandlingen avbröts då inkomna anbud inte rymdes inom den beslutade totalbudgeten. En översyn av projektet är initierad i dialog med socialförvaltningen. Eventuella revideringar och förändrad omfattning behandlas i ordinarie budgetprocess

Lomma Station: Entreprenaden för den utvändiga reinvesteringen överklagades och med anledning av att

bästa kvalitet och prisbild erhålls under varmare väderlek flyttades entreprenaden fram till våren 2021. Under 2021 kommer framtida användningsändamål utredas. Omfattningen av anpassningen av lokalerna är därmed inte klarlagd, vilket medför en osäkerhet gällande tidplan och beslutad totalbudget.

Framtid

Kommunens utemiljöer för allmän plats, kommunens fastigheter samt naturreservat sköts utifrån olika avtal, rutiner och ledning. Resultatet har blivit en ojämn kvalitetsnivå för miljöer som är viktiga för invånarnas upplevda trygghet. Förvaltningen utreder därför hur dessa driftuppdrag kan skötas mer enhetligt av en gemensam driftorganisation och gemensamma avtal och rutiner gentemot utförare/entreprenör. I ett andra steg ser nämnden även över projekt och driftorganisation för kommunens byggnader och tekniska anläggningar samt utreder behovet av en tjänst på fastighetsförvaltning.

Nämnden arbetar också med att ta fram en strategisk underhållsplan. Utvecklingstrycket är högt vilket ställer krav på fler kommunala ändamålsenliga lokaler i utbyggnadsområden så som Bjärreds vångar, Lomma centrum och i anslutning till de nya stationsområdena i Flädie och Alnarp. En utredning pågår gällande placering av den nya idrottshallen i Pilängsområdet. Omfattning och prognosen för färdigställande är osäker. Planerad färdigställandetid är 2025.

Driftredovisning

Tkr	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020
Intäkter	170 778	189 800	169 595	169 157
Kostnader	-168 977	-177 324	-168 400	-166 836
Driftnetto	1 801	12 476	1 195	2 321
Budgetavvikelse	-67	15 499	-1 126	

Verksamhetsmått

	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020
Bruksarea (BRA) (1000-tal kvm)				
Yta totalt	139	140	132	132
Yta, ägda fastigheter inkl. bostadsrätter	117	118	112	112
Intäkter, kr/kvm*	1 229	1 229	1 285	1 282
Kostnader, kr/kvm	691	712	743	734
Kapitalkostnader, kr/kvm**	526	553	533	530
Planerat underhåll, kr/kvm	38	42	48	50
Löpande underhåll kr/kvm		82	79	64
Underhåll genom komponentinvesteringar kr/kvm		45	41	45

* Exklusive realisationsvinst avseende Pilängsbadet 2019.

** Utrangering av Emils förskola och Pilängsskolan 2019 ingår.

Teknisk verksamhet – avgiftsfinansierad

ANSVARIG NÄMND: TEKNISKA NÄMNDEN

Årets händelser

I slutet av 2019 beslutades om införande av en förbränningskatt som från och med april 2020 varit 75 kr/ton brännbart avfall. Skatten höjs till 100 kr/ton under 2021 och till 125 kr/ton under 2022. Detta innebär ökade kostnader för avgiftskollektivet. Det vill säga medborgarna men påverkar inte Lomma kommuns bokslut

Regeringen beslutade att skjuta fram beslutet om den lagstiftning som ska ge producenterna fullt ansvar för insamling av förpackningar som faller under producentansvaret. Det innebär att de ökade intäkter som detta skulle medföra flyttas framåt i tiden.

Regeringen beslutade, i slutet av år 2020, att kommunerna ska ta över ansvaret för insamlingen av returpapper från producenterna. Denna lag ska träda i kraft den 1 januari år 2022 och innebär en osäkerhet gällande intäkter och kostnader förknippat med insamling av materialet.

Balanserat resultat

Tkr	Renhållning	Hamn
Omsättning 2020	0	
Ingående resultat	894	-2 426
2020 års resultat	0	-568
Justering		
Utgående resultat	894	-2 994

Ekonomi

Avfallshantering

Tekniska nämnden ansvarar för renhållningsverksamheten, som sedan 2017 drivs på entreprenad av SYSAV i form av en tjänstekoncession.

Sedan tiden före 2017 finns en skuld kvar till abonnenterna som uppgår till 0,9 mnkr.

Hamn

Budgetavvikelse för hamnverksamheten är -0,6 mnkr. Avvikelsen beror på ökade kostnader för muddring samt bortforsling och deponering av muddermassorna.

Den avgiftsfinansierade verksamheten prognostiserade ett bokslut i balans i oktoberuppföljningen. För att möjliggöra för muddring 2021 har en större mängd muddermassor än planerat körts på deponi, vilket har medfört högre kostnader än budgeterat.

Åtgärder för bokslut i balans

Under året har en utredning genomförts i syfte att få ett bokslut i balans med budget. Taxan för kommunens båtplatser planeras att revideras under 2021.

Framtid

Ett beslut inväntas från regeringen gällande ansvaret för insamlingen av förpackningar som ingår i producentansvaret. När den nya lagen träder i kraft förväntas en ökad ersättning för materialet om producenterna ska ta fullständigt ansvar för insamlingen.

Regeringens beslut om att kommunerna ska ansvara för insamlingen av returpapper kommer att träda i kraft den 1 januari år 2022. Insamlingen från villor sker redan genom fyrfackskärl. Kommunerna ska ta över insamlingen i flerfamiljshus och erbjuda annan samlingsplats, liknande dagens återvinningsstationer (ÅVS). Det sistnämnda kommer att innebära ökade kostnader för verksamheten, samtidigt som intäkten för materialet är osäker. Kommunerna kommer även att bli ansvariga för att hitta avsättning för materialet.

För hamnverksamheten finns det även framåt ett stort reinvesteringarbehov. Flera anläggningar, framförallt bryggor, behöver inom de närmsta åren större ombyggnader eller kompletta utbyten. Framtida investeringar kommer också att leda till ökade kapitalkostnader. Intäkterna för den avgiftsfinansierade verksamheten täcker inte de kostnader som verksamheten har och behöver därför öka. Taxan för kommunens båtplatser kommer revideras genom en stegvis höjning de kommande fem åren med start 2021.

Driftredovisning

Tkr	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020
Intäkter	47 338	5 367	3 182	2 985
Kostnader	-50 672	-10 358	-6 030	-5 265
Driftnetto	-3 334	-4 991	-2 848	-2 280
Budgetavvikelse	-1 994	-2 711	-568	

Miljö- och hälsoskyddsverksamhet

ANSVARIG NÄMND: MILJÖ- OCH BYGGNADSNÄMNDEN

Årets händelser

Under 2020 fick Miljö- och byggnadsnämnden ansvar för den nya lagstiftningen som infördes med anledning av pandemin, kopplat till trängseltillsyn på restauranger. Livsmedelsinspektörerna genomförde cirka 100 extra inspektioner med anledning av detta. En kompensation för tillsynskostnader för detta arbete tillkom från regeringen. Det konstaterades att restaurangerna i kommunen följde gällande restriktioner och inga beslut om stängning och förbud har meddelats.

Det är fortsatt oklart vilka restriktioner som kan komma att träda i kraft 2021 samt om Miljö- och byggnadsnämnden får ytterligare utökat tillsynsansvar. I miljöenhetens behovsutredning för 2021 har det tagits höjd för fortsatt trängseltillsyn under verksamhetsåret.

Under 2021 kommer nämnden även föreslås ta över ansvaret för tillsyn kring alkoholserving under pandemin. Det är i nuläget oklart hur länge restriktioner på restaurangerna kommer att gälla.

Flertalet ärenden kopplade till dåliga bostäder inkom under året till avdelningen. Omprioritering av tillsyn har kontinuerligt genomförts under året, men tillsynsplanen har trots en högre belastning kopplat till pandemin och inkommande klagomål på boende, kunnat genomföras i sin helhet.

En ny avfallsförordning trädde i kraft i augusti 2020. Förordningen innebar stora förändringar jämfört med tidigare lagstiftning. Bland annat finns det nu krav på att verksamheter ska föra digitala anteckningar i ett nationellt avfallsregister. Kravet omfattar bland annat verksamheter såsom miljöfarliga verksamheter, livsmedelsverksamheter, hygienverksamheter och butiker. Miljöenheten har därför tagit fram informationsmaterial samt löpande informerat om lagstiftningen vid tillsynen.

Mål och måluppfyllelse

Miljö-och byggavdelningens verksamhet ska bedrivas på ett sådant sätt att den upplevs rättssäker för såväl invånare som företag.

- *Målet är uppfyllt.*

Målet följs upp av mätningen Insikt och Nöjd Kund Index (NKI). Målet består av två områden, NKI för företag och NKI för övriga (där privatpersoner ingår). Ett av områdena ska vara uppfyllt för att målet ska anses som uppfyllt. För företag var målvärdet index 73 och utfallet var 78. För övriga var målvärdet index 73 och utfallet var 74. Målet är således uppfyllt och anses vara ett högt resultat för både invånarna och företagen. Enligt Insikt bedöms betygen enligt följande:

Mycket högt: index 80 eller högre, Högt: index 70 till 80,

Godkänt: index 62 till 69, Lågt: index 50 till 61 och Mycket lågt: index 50 eller lägre.

För att nå målet under året har arbetet fortsatt med en rättssäker handläggning, bland annat kontrasignerar man vid beslut. I samband med tillsyn har det varit fokus på tydlighet kring avvikelser, utifrån risker samt gällande lagstiftning. Verksamheten har tagit fram rutiner för handläggning för att säkerställa att samtliga handläggare följer samma ärendehanteringsprocess. Dessa rutinerna uppdateras löpande. Avstämningar sker veckovis inom respektive verksamhetsområde för att säkerställa samsyn. Avstämningar sker även med nätverket inom 5-yes för att säkerställa likabehandling även över kommungränser.

100 % kontroll har skett av livsmedelsverksamheter som har en hög riskklass.

- *Målet är uppfyllt.*

I Lomma finns 62 livsmedelsverksamheter som klassas som högriskverksamheter. Högriskverksamheter är de som hanterar rått kött eller kyler ner livsmedel. Samtliga 62 högriskverksamheter har kontrollerats en eller flera gånger under 2020. Merparten av högriskverksamheterna kontrollerades tidigt under verksamhetsåret då dessa var prioriterade.

Livsmedelsföretag i Lomma kommun erbjuds professionellt bemötande och god service i samband med tillsyn.

- *Målet är uppfyllt.*

Målet följs upp av mätningen Insikt och Nöjd Kund Index (NKI) och företagets bedömning av kommunens bemötande vid livsmedelskontroll. För 2020 är målvärdet ett NKI på index 71. Vid bokslutet blev resultatet NKI på index 84 vilket anses vara ett mycket högt resultat och därför bedöms målet uppfyllt.

Livsmedelsverksamheterna har under tidigare år varit mycket nöjda med hur livsmedelskontrollen bedrivits och verksamheten har fortsatt arbetat för att få en balans mellan rådgivning och livsmedelskontroll. Det har varit ett viktigt fokus att erbjuda ett bra bemötande och en god service.

Ekonomi

Miljö- och hälsoskyddsverksamheten redovisade en positiv budgetavvikelse på 0,4 mnkr, fördelat på miljö- och livsmedelstillsyn. Anledningen är lägre personalkostnader inom miljötillsyn då en av handläggarna under hösten anställdes på annan avdelning inom samhällsbyggnadsförvaltningen och ingen ersättare har anställts under denna period.

Inom livsmedelstillsyn är intäkterna högre än budgeterat, bland annat på grund av trängseltillsyn. Kostnaderna to-

talt håller sig inom budget för perioden. Under rådande pandemi fick miljöenheten ett utökat tillsynsansvar för trängseltillsyn och denna tillsyn har bekostats av staten vilket medfört ökade intäkter inom området. Utfallet stämmer väl med de prognoser som lämnats under året.

Framtid

Regeringen tog i slutet av 2020 fram ett förslag om hur engångsplastdirektivet från EU ska implementeras i Sverige. I syfte att minska antalet förpackningar som används vid take away föreslås bland annat att det ska vara möjligt att få mat och dryck serverad i en återanvändbar matlåda eller mugg. Tillsynen ska enligt förslaget bedrivas av kommunen. I Lomma finns många restauranger och caféer som kommer att omfattas av en lagförändring. Lagförslaget innebär även ett nytt tillsynsområde för miljö- och byggnadsnämnden. Det kommer att finnas lagstöd för tillsynsmyndigheten att ta ut en avgift för tillsynen som bedrivs i enlighet med den nya lagstiftningen. Förslaget innebär även straffbestämmelser i form av miljöstraffavgifter för de verksamheter som inte uppfyller kraven.

Under rådande pandemi kan omställningen bli utmanande för restaurangbranschen och utredningen föreslår därför att kraven inte ska börja gälla förrän den 1 januari 2024 samt att den som säljer få engångsmuggar och engångsmatlådor ska undantas.

Under 2021 kommer socialnämnden att föreslå kommunfullmäktige att handläggning av ärenden rörande alkohol, tobak, folköl och e-cigarett flyttas till miljö- och byggnadsnämnden.

Driftredovisning

Tkr	Bokslut	Bokslut	Bokslut	Budget
	2018	2019	2020	2020
Intäkter	1 696	1 806	2 110	1 802
Kostnader	-4 487	-5 199	-4 954	-5 092
Driftnetto	-2 791	-3 393	-2 844	-3 290
Budgetavvikelse	337	-227	446	

Verksamhetsmätt

Tkr	Bokslut	Bokslut	Bokslut	Budget
	2018	2019	2020	2020
Nettokostnad för myndighetsutövning miljö och hälsoskydd, kr/inv*	97	104	108	113
Antal inkomna anmälningsärenden	90	69	90	70
Antal inkomna klagomålsärenden	42	21	28	35
Antal objekt miljöskydd	135	134	139	140
Antal objekt hälsoskydd	195	180	184	200
Antal objekt i vsmedelstillsyn	148	137	145	155

Håll avstånd.

Bygglovsverksamhet

ANSVARIG NÄMND: MILJÖ- OCH BYGGNADSNÄMNDEN

Årets händelser

Under 2020 har ansvaret för bostadsanpassning flyttats från tekniska nämnden till miljö- och byggnadsnämnden. En person har anställts på avdelningen för att ta hand om ärenden rörande bostadsanpassningsbidrag.

Ett förslag till ny taxemodell har arbetats fram. Beslut om att anta den föreslagna taxemodellen togs av nämnden i december 2020. Den nya modellen föreslås börja gälla vid årsskiftet 2021/2022, under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar om ny taxa i enlighet med nämndens förslag under 2021.

Under hösten 2020 beslutades om en ny GIS-plattform som är mer användarvänlig och erbjuder bättre funktioner, både internt och externt.

Antalet bygglov ökade under 2020 med cirka 70 % i jämförelse med 2019. Om det var en effekt av rese-restriktioner i samband med pågående pandemi och att semesterplanerna förändrats är endast en teori. Det är främst mindre ändringar som sökande ansöker om, vilket innebär lägre intäkter. De större byggnationerna var färre i jämförelse med föregående år.

Mål och måluppfyllelse

Bygglovsverksamheten ska bedriva en god service så att såväl invånare som företag är nöjda med den service som ges.

(Riktat mål från kommunfullmäktige till miljö- och byggnadsnämnden)

● Målet är uppfyllt.

Målet följs upp av mätningen Insikt och Nöjd Kund Index (NKI). Mätningen består av två områden, NKI för företag och NKI för övriga (där privatpersoner ingår). Ett av områdena ska vara uppfyllt för att målet i sin helhet ska bedömas som uppfyllt. För företag var målvärdet index 62 och utfallet var index 76, för övriga var målvärdet index 62 och utfallet var index 68. Målet är således uppfyllt. Den upplevda servicen från företag och kommuninvånare har gått från att år 2019 vara index 47 till att i december 2020 stigit till index 69.

Enligt Insikt bedöms betygen enligt följande:

Mycket högt: index 80 eller högre, Högt: index 70 till 80, Godkänt: index 62 till 69, Lågt: index 50 till 61, Mycket lågt: index 50 eller lägre.

Resultatet visar att det pågående förbättringsarbetet ger resultat. 2020 års siffror är i jämförelse med resultatet för 2019 betydligt högre för både företagare och privatpersoner. Detta är mycket tillfredställande då det betyder att bygglovsverksamheten bedriver en god service som kommuninvånarna är mer nöjda med än tidigare år. Under året har en kontinuerlig återkoppling och dia-

log med sökanden genomförts. Stort fokus har legat på samsyn och gemsama rutiner. Bygglovsverksamheten har digitaliserat och förenklat bygglovsprocessen samt tagit fram fler exempel som kan vara till hjälp för sökande i ansökningsprocessen samt arbetat med klarspråk och omstrukturerat layout i mallarna. Bygglovsverksamheten har även fokuserat på rådgivning och kommunikation i alla led, då det är viktigt att sökande förstår besluten samt bakgrunden till dem. Det har även varit fokus på att förkorta handläggningstiden i alla ärenden och verksamheten ställer högre krav på handläggningstider än vad som krävs enligt lagstiftning. Sammanfattningsvis har bygglovsverksamheten effektiviserat processen och bibehållit balansen mellan service och rättssäkerhet för att invånarna ska bli mer nöjda.

Miljö- och byggavdelningens verksamhet ska bedrivas på ett sådant sätt att den upplevs rättssäker för såväl invånare som företag.

● Målet är uppfyllt.

Målet följs upp av mätningen Insikt och Nöjd Kund Index (NKI). Målet består av två områden, NKI för företag och NKI för övriga (där privatpersoner ingår). Ett av områdena ska vara uppfyllt för att målet i sin helhet ska bedömas som uppfyllt. För företag var målvärdet index 73 och utfallet var index 84, för övriga var målvärdet index 73 och utfallet var index 71. Målet är således uppfyllt. Utfallet anses vara ett mycket högt resultat.

Alla handläggare lägger stor vikt vid att förmedla samma budskap till sökande och har under året arbetat med att hitta en balans mellan att se möjligheter och begränsningar i ärenden, utifrån gällande lagstiftning. Verksamheten har effektiviserat processen och bibehållit balansen mellan service och rättssäkerhet. Motiveringen bakom kommunens beslut har visat sig stå bra i överinstanser.

Bygglovsansökningar via e-tjänst ska öka. År 2023 ska 70 % av ansökningarna inkomma via e-tjänst.

● Målet är uppfyllt.

Nyttjandet av e-tjänster för ansökan om bygglov har ökat från 35,8 % under 2019 till 56,8 % under 2020. Under merparten av 2020 har bygglovhandläggarna arbetat hemifrån. Trots det har förvaltningen hanterat fler bygglov och med kortare handläggningstider än något annat år. Kommuninvånarna har också varit betydligt mer nöjda med den service som erbjuds och som från och med 2020 sker helt digitalt från ansökan till beslut i vår e-tjänst "Mittbygge". Mittbygge har under året lyfts fram via lomma.se. I dialog med sökande så förespråkar verksamheten e-tjänsten. Tjänsten fortsätter utvecklas för att bli ännu mer användarvänlig.

Ekonomi

Bygglovsverksamheten redovisar en negativ budgetavvikelse på 0,4 mnkr.

För bygglov är utfallet är -0,8 mnkr på grund av högre personalkostnader än budgeterat. Orsaken till detta är att enheten under början av året haft en extra person anställd inför överlämnande med anledning av pensionsavgång samt att man har haft omstruktureringskostnader. Utöver detta har kostnaderna för konsulttjänster och licenser varit högre än budgeterat. Detta framför allt på grund av implementeringen av den digitala bygglovsprocessen och slutförandet kopplat till digitalisering av arkiv.

Karta-, mät-, och GIS verksamheten visade en negativ budgetavvikelseavvikelse vid årets slut på 0,8 mnkr. Detta berodde på att man under slutet av 2020 installerat ett nytt kartsystem, då det system man haft tidigare inte har levt upp till förväntningarna. Det nya systemet är en förutsättning för fortsatt arbete med en helt digital samhällsbyggnadsprocess.

Inom bostadsanpassning är utfallet en positiv budgetavvikelse med 1,2 mnkr vilket berodde på att man inte har haft några stora ärenden under 2020.

Framtid

Pågående pandemi påverkar verksamheten på olika sätt. Beroende av pandemins utveckling kan det innebära fortsatt arbete hemifrån och uteblivna fysiska möten, men också att antalet ärenden ökar likt föregående år. Det kommer troligtvis innebära att intäkterna minskar med anledning av nuvarande taxas utformning, detta då det under 2020 visade sig att allt fler personer ägnar sig åt mindre byggprojekt under rådande pandemi.

Ett avtagande av pandemin kan i sin tur innebära en återgång till ett mer " normalt " läge med arbete på plats och fler arbetsmöten och samråd fysiskt. Hur ett eventuellt avtagande av pandemin påverkar antalet ärenden är dock svårt att veta. Det är en utmaning att arbeta för en bättre service till kommuninvånarna under denna pandemi, då de uppskattar det fysiska mötet och dialogen.

Under 2021 kommer verksamheten att införa en chatt där kommuninvånare på olika tider av dygnet kan chatta med handläggare på avdelningen, som ett försök att utvidga möjligheten för kommuninvånarna att på och utanför kontorstid kunna få svar på sina frågor. Verksamheten kommer även att prova "pop-up" verksamhet, i form av att erbjuda expresslov för vissa typer av ärenden, varje fredag från mars till juni. Expresslov innebär att man, samma dag som handlingar inlämnas, kan få sitt beslut, under förutsättning att alla handlingar som behövs för handläggning finns på plats denna dag.

Arbetet med att införa en digital samhällsbyggnadsprocess fortsätter under 2021. Fokus kommer att ligga på digitalisering av detaljplaner. Arbetet utförs tillsammans med planeringsavdelningen.

Driftredovisning

Tkr	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020
Intäkter	5 635	6 044	5 900	5 035
Kostnader	-11 205	-13 795	-15 068	-13 813
Driftsnetto	-5 570	-7 751	-9 168	-8 778
Budgetavvikelse	805	319	-390	

Verksamhetsmätt

	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020
Antal inkomna bygglovsansökningar	339	282	387	300
antal ansökningar via e-tjänst	83	101	220	120
Antal OVK ärenden (obligatorisk ventilationskontroll)	147	149	122	158
Antal beslutade slutbevis	292	125	135	200
Antal inkomna ärenden olovligt byggande	16	21	30	10

Antal beslutade slutbevis för 2019 avser endast lovärenden

Elektroniskt bygglov.

De kommunala bolagen

NEDAN REDOVISAS DE KOMMUNALA BOLAGEN SOM INGÅR I DEN SAMMANSTÄLLDA REDOVISNINGEN

LOMMA SERVICEBOSTÄDER AB

Lomma Servicebostäder AB (LSAB) är ett av Lomma kommun helägt bostadsbolag med ändamålet att främja boendet med anknytning till vård, omsorg och serviceverksamhet. Bolaget har haft en anställd under räkenskapsåret. Verkställande ledning sker på deltid medan löpande bokföring och hyresadministration köps in från Lomma kommun. Förvaltning av bolagets fastighetsbestånd sker i övrigt i samregi med Lomma kommun. Vid årets slut uppgick antalet fastigheter som ägs av bolaget till fyra med cirka 152 lägenheter samt verksamhetslokaler om cirka 11.460 m² (BRA).

Ekonomi

Bolagets resultat efter finansiella poster uppgick till +0,2 mnkr, vilket är 0,2 mnkr högre än budgeterat. De löpande driftkostnaderna är 0,3 mnkr högre än budget. Det beror främst på att reparationer och teknisk tillsyn utförts med ca 0,9 mnkr mer än budget medan underhåll har utförts med 0,3 mnkr mindre än budget. Räntekostnaden och årets borgensavgift avviker endast marginellt från budget.

Bolagets låneskuld uppgår till 99,0 mnkr, vilket är en minskning med 4,0 mnkr jämfört med föregående år. Den genomsnittliga räntesatsen på bolagets lån uppgick vid årsskiftet till 0,22 %.

Inga investeringar har utförts under 2020.

Framtid

Lomma kommun har som mål att fortsatt ge LSAB i uppdrag att tillhandahålla bostäder och lokaler med anknytning till vård, omsorg och serviceverksamhet.

Nyckeltal			
	2020	2019	2018
Nettomsättning, mnkr	15,4	15,4	15,4
Resultat efter finansiella poster, mnkr	-0,2	0,6	0,6
Kassalikviditet, %	147,5	132,1	275,0
Soliditet, %	12,5	12,3	10,2

VA SYD – KOMMUNALFÖRBUND

VA SYD är ett politiskt styrt kommunalförbund. Medlemskommunerna är Burlöv, Eslöv, Lomma, Lund och Malmö, Lommas andel är 4,8%. VA SYD har sedan hösten 2018 politiskt beslutade mål för att motverka klimatförändringar och säkerställa kvalitet och leverans till kunderna i medlemskommunerna.

Den 1 januari 2019 gick Lomma kommun med i VA SYD vilket innebär att VA SYD servar ytterligare cirka 24 000

kunder, hanterar ännu ett avloppsreningsverk, fem tryckstegringsstationer, 41 pumpstationer, 593 brandposter och knappt 5 800 servisventiler. Det tillkom även 198 km huvudledningar för dricksvatten.

Ekonomi

Lomma kommuns VA kollektiv redovisar ett överskott för året uppgående till 5,3 mnkr jämfört med ett budgeterat nollresultat.

Intäkterna består till största delen av VA-avgifter, som utgörs av brukningsavgifter och anläggningsavgifter. Lomma kommun genomförde en höjning av brukningsavgifterna med 9,0 % inför 2020, vilket motsvarar ca 3,9 mnkr i ökning av brukningsavgifterna jämfört med 2019. Utöver detta har intäkterna ökat på grund av en högre debiterad vattenvolym på cirka 11 % jämfört med fjolåret. Brukningsavgifterna överstiger årets budget med 1,6 mnkr. Övriga intäkter har en positiv budgetavvikelse för året med 0,3 mnkr.

Personalkostnader avviker negativt mot budget för året med 0,4 mnkr.

Bland övriga kostnader är de största posterna kostnader för inköp av vatten, kostnader för transport och rening av avloppsvatten i Malmö (Sjölunda avloppsreningsverk) samt reparation och underhåll av ledningar. Övriga kostnader har en positiv budgetavvikelse för året med 2,9 mnkr. Detta beror främst på lägre kostnader för återställningar av asfaltytor samt reparation och underhåll av ledningar på grund av färre och mindre kostsamma läckor. Avskrivningar avviker positivt mot budget för året med 0,2 mnkr. Investeringsgraden är 78 % och mäts som investeringsutfall/investeringsbudget.

Finansnetto uppgår till -0,5 mnkr för året. Detta är en förbättring mot årets budget med 0,7 mnkr. Detta beror på en mycket gynnsam ränta.

Framtid

Under 2020 har VA SYD arbetat mycket med att mejsla fram delmål och ta fram nyckeltal kopplade till affärsplanen. Ett nödvändigt arbete för att få med hela verksamheten för att nå organisationens mål. Med tydliga målformuleringar och nyckeltal blir det enklare att följa utvecklingen och därmed se framstegen lättare. När det gäller nyckeltal ska VA SYD framöver automatisera och hita nyckeltalen direkt, så ser det inte riktigt ut just nu, det är mycket arbete med att ta fram siffror och statistik. Tillsammans med medlemskommunerna och samarbetspartners ska VA SYD möta tillväxten i regionen med de smartaste miljölösningarna. VA SYD är övertygade om att det även är bäst för ekonomin och kunderna. Med anledning av detta hoppas VA SYD därför att det blir ett inriktningsbeslut kring Hållbar avloppsrening i ett växande Skåne.

Leveranserna till kund ska ha en så liten påverkan på miljö och klimat som möjligt, dessutom vill VA SYD ha en positiv påverkan på miljön, allt från att skapa bättre miljö i vattendrag till att bli en energiproducent i den cirkulära ekonomin. Detta är en utmaning och för att lyckas behöver organisationen få med sig en halv miljon kunder och ett antal samarbetspartners på tåget. VA SYD ska därför fortsätta utmana branschen genom att testa nya tekniker, minimera förluster, reflektera över och effektivisera arbetssätten, vara affärsmässiga och utveckla resursfabriken.

AB MALMÖREGIONENS AVLOPP

Bolaget äger och driver anläggningar för avledning av avloppsvatten från Arlov, Åkarp, Hjärup och Lomma till Malmö stads avloppsreningsverk Sjölunda. Bolaget har inga anställda.

Årets viktigaste händelser är:

Omläggningen av ABMA:s ledning genom Åkarp har slutförts och ledningen har tagits i drift. Ledningen har ännu inte övertagits av ABMA på grund av diskussioner om synen på den del av ledningen som behövde strumpas för att vara tät.

VA SYD:s överföringsledning mellan Lund och Malmö, som är en förutsättning för en ökad kapacitet för ABMA har integrerats i VA SYD:s projekt HAR (hållbar avloppsvattenrening i ett växande Skåne). Storleken på erforder-

liga investeringar förutsätter en samfinansiering mellan de kommuner som önskar ansluta sig till HAR.

Ett förslag till en plan för en avveckling av ABMA har tagits fram och diskuterats med ägarna vid ett samrådsmöte.

Ekonomi

Bolagets omsättning 2020 uppgick till 14,9 mnkr, vilket är drygt 2 % högre än under 2019. Avloppsvattenflödet var 7 % mindre än under 2019. 80 % av kostnaderna avsåg ersättning till VA SYD för avloppsvattenreningen, 12 % avsåg fasta kostnader och 18 % avsåg övriga rörliga kostnader. Bolaget har inte arbetat med nyckeltal.

Framtid

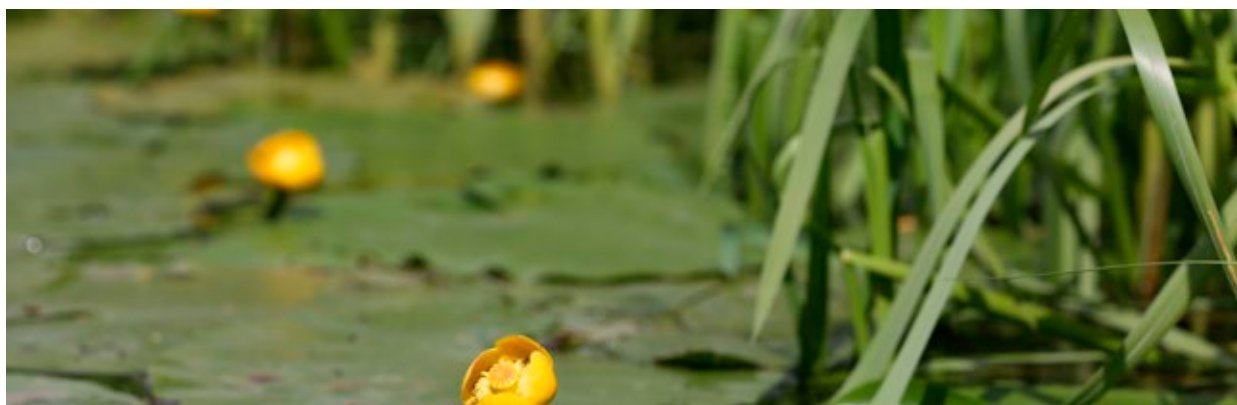
Konflikten med Trafikverket om omläggningen av ABMA:s ledning genom Åkarp kvarstår och diskussioner förs med Trafikverkets projektledning. ABMA fick löfte om att den strumpade ledningen skall läggas om efter det att de provisoriska spåren rivits 2023 men Trafikverket har ändrat uppfattning och menar att ABMA skall godkänna den strumpade ledningen som permanent.

Vid bolagsstämman 2019 gav ABMA:s ägare styrelsen i uppdrag att ta fram en plan för hur ABMA skulle kunna avvecklas. Förslag till plan för avvecklingen har fått klartecken av ägarna för vidare arbete. Ett förslag till tidplan bygger på att avvecklingen kan genomföras under hösten 2021.

Koncernbolagens resultaträkning

mnkr	LSAB (100 %)		VA-SYD (4,8 %)		ABMA (40 %)	
	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2020
Intäkter	15,3	15,3	45,1	48,4	5,8	6,0
Kostnader	-8,2	-9,6	-38,3	-41,1	-5,4	-5,6
Avskrivningar	-5,3	-5,3	-6,3	-6,8	-0,4	-0,4
Årets rörelseresultat	1,8	0,4	0,5*	0,4	0,0	0,0
Finansiella intäkter			0,1	0,2		
Finansiella kostnader	-0,8	-0,6	-0,6	-0,6		
Resultat efter finansiella poster	1,0	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Avsättning	-0,2	0,3				
Skatt	-0,2		0,0	0,0		
Årets resultat	0,6	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0

*VA-SYDs periodiserade resultat om 5,3 mnkr avräknat.

Ordlista/förkortningar

Begrepp

Avsättningar: Avsättning är en förpliktelse som på balansdagen är säker eller sannolik till sin förekomst men, till skillnad från en skuld, är oviss till belopp eller till den tidpunkt den skall infrias.

Eget kapital: Är skillnaden mellan skulder/avsättningar och tillgångar.

Finansiella intäkter: Intäkter som kommer från placerade medel, till exempel ränta på bankkonto och intäkter genererade av pensionsförvaltningen.

Finansiella kostnader: Består främst av kostnader som kommer från upplåning och kostnader i pensionsförvaltningen.

Finansnetto: Finansiella intäkter minus finansiella kostnader.

Generella statsbidrag: Statsbidrag som inte är riktade till någon speciell verksamhet.

Justerat eget kapital: Beräknas i bolagen som eget kapital plus 78 % av obeskattade reserver.

Kapitalkostnader: Består av två olika delar, avskrivningar och intern ränta.

Kassaflödesanalys: Beskriver hur likvida medel förändrats under året genom den löpande verksamheten, investerings-verksamheten och finansieringsverksamheten.

Kortfristiga skulder respektive fordringar: är sådana som förfaller under det närmaste året.

Långfristiga skulder respektive fordringar: är sådana som förfaller efter mer än ett år.

Rörelsekapital: Den del av eget kapital som med kort varsel kan användas. Består av omsättningstillgångar minus kortfristiga skulder.

Skattekraft: Visar kommuninvånarens beskattningsbara inkomst i relation till genomsnittet för riket. Siffran för bokslutsåret 2020 är en prognos.

Soliditet: Visar hur stor del av tillgångarna som finansierats med eget kapital och visar om det finns beredskap för framtida resultatförsämringar, det vill säga den långsiktiga betalningsförmågan. Beräknas genom att dividera justerat eget kapital med summa tillgångar.

Förkortningar

5 Yes – kommunerna: Lomma, Kävlinge, Staffanstorps, Svedala och Burlöv

ABMA: AB Malmöregionens avlopp

LASS: Lagen om assistansersättning

LSAB: Lomma servicebostäder AB

LSS: Lagen om särskilt stöd och service till vissa funktionshindrade

SCB: Statistiska centralbyrån

SKR: Sveriges kommuner och regioner

SSSV: Samverkan Skåne Sydväst

BBIC: Barnens behov i centrum

Hamngatan 3, 234 81 LOMMA
lomma.se